

ZDRAVJU, DELU
IN PRODUKTIVNOSTI
ALKOHOL SAMO
SKODUJE

Alkoholizem - madež naše družbe

Pijančevanje uničuje bla-
ginjo posameznikov in
družine, škoduje pa tudi
družbi in njenemu
gospodarstvu

Letos je dala za dan zdrav-
ja svetovna zdravstvena or-
ganizacija (WHO) geslo:
Zdravje, delo in produktiv-
nost.

Zdravje ne pomeni samo
odsotnosti bolezni, ampak
se kaže v telesni, duševni in
socialni blaginji. Imamo pravo
do zdravja, toda imamo
tudi dolžnost skrbeti za
zdravje.

Zdravje delavcev odločilno
vpliva na kakovost dela, na
produktivnost in s tem na
nadaljnji družbeni razvoj.
Zato je poleg temeljnega za-
kona o varstvu pri delu 1965
izšlo več pravilnikov, ki za
posebne primere predpisuje

Zasluzni pedagog in akti-
vist Rdečega križa, tovariš
prof. Ivo Zobec, sviri pred
pretiranim zauživanjem al-
kohola in daje za zgled
zdravo, športno življenje
predvsem naši mladini!

jo higienske in varstvene
ukrepe.

Čoprav se človek prilagaja
delu in delo človeku, se vedno
narašča število delovnih
(Nadaljevanje na 6. str.)

Predsednik CK ZK Slovenije Franc Popit je 29. oktobra obiskal Kočevje in se s predstavniki podjetij, občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij pogovarjal o aktualnih gospodarskih vprašanjih občine in po-sameznih podjetij.

FRANC POPIT OBISKAL KOČEVJE

Podjetja tudi v praksi potrjujejo politiko ZK

Predsednik CK ZK Slovenije Franc Popit se je 29. oktobra udeležil sestanka ožjega političnega akti-va kočevske občine, nato pa še političnih aktivov v podjetjih ITAS in Rudnik. Predstavnika Popita so v Kočevju seznanili predvsem z načrti o preusmeritvi rudnika in s prizadevanji kočevskih podjetij za tesnejše sodelovanje s sorodnimi podjetji v Sloveniji in izven nje.

Ko so ga seznanjali z na-
črti za preusmeritev rudni-
ka, so posebno poudarili, da
so zaloge premoga majhne,
da so tarife za prevoz pre-
moga že zdaj na kočevski
progi občutno višje kot na
glavnih progah, da ima
kočevska proga kljub temu

izgubo (ki je polovico pokri-
va izvršni svet; drugo polo-
(Nadaljevanje na 5. str.)

OD 6. DO 16. NOV.

Nekako od 10. do 14.
novembra pogostne pa-
davine, ki bodo pozne-
je prešle v sneg do
nižin. V ostalem suho
oziroma lepo vreme z
jutranjim mrazom, ven-
dar večkrat tudi ves
dan megla v nižinah.
Dr. V. M.

Franc Popit med no- vomeškimi delavci

Danes dopoldne bo pred-
sednik centralnega komiteja
ZKS Franc Popit obiskal pod-
jetje NOVOLES v Straži, za
ob 13. uri pa je napovedal
svoj obisk v Industriji motor-
nih vozil v Novem mestu. Po
15. uri se bo tov. Popit sre-
čal z Novoteksovimi tekstilci
v Bršlinu.

PRIZNANJE NOVOMESKEMU AEROKLUBU: V ponedeljek so imeli novomeški letalci v Prečni v gosteh komandanta jugoslovanskega vojnega letalstva general-polkovnika Viktorja Bubnja (v civilu v sredi), letalskega generalpodpolkovnika Enverja Cemalovića (v uniformi), direktorja letališča »LJUBLJANA« na Brniku Franca Severja (s temnimi očali) in sekretarja Letalske zveze Slovenije Mirka Bitenca, ki so se podrobno zanimali za delo Dolenjskega letalskega centra. Predsednik novomeške občinske skupščine Franci Kuhar in projektant Zdenko Hlavaty sta jim pokazala tudi načrte in pripravljala dela za novo športno letališče »NOVO MESTO«. Gostje so si nato ogledali še tekstilno tovarno NOVOTEKS.

(Foto: M. Moškon)

Pet krst pred dnevom mrtvih

31. oktobra je v novomeški bolnišnici umrl 12-letni Igor Hostnik. Ko se je popoldne peljal s kolesom po cesti v Zabji vasi, ga je med prohtevanjem podrl z osebnim avtomobilom Novomeščan Anton Ban. Deček je padel na pokrov prtljažnika, udaril z glavo ob vetrobransko steklo, nato pa padel na tla. Nesreča se je pripetila v hipu, ko je Igor zavijal na levo stran ceste. Ban nima vozniškega izpita.

Štiri osebe so izgubile živ-
ljenje v prometnih nesrečah
na magistrali Ljubljana-Za-
greb:
Zadnje ure v oktobru so

bile usodne za 29-letnega An-
tona Udoviča z Grmadi pri
Trebujem. Z zastavo 750 se
je odpeljal proti Novemu me-
stu. Pri Sentjurju je prehitel

val madžarski tovornjak v
hipu, ko je naproti drvel
osebni avtomobil koprške re-
gistracije, ki ga je vozil Dra-
(Nadaljevanje na 12. str.)

Nocoj na razstavi: stare dragocenosti

Nocoj ob 18. uri bodo v
mali dvorani Dolenjske gale-
rije v Novem mestu odprli
privlačno arheološko razsta-
vo. Na njej bo arheolog Tone
Knez razstavil najnovejše iz-
kopanine iz bogatih grobov v
halštatskih gomilah, ki jih že
tretje leto zapored raziskuje
v Kandiji. Na razstavi bomo
lahko občudovali zelo lepe
keramične posode najrazlič-
nejših oblik, pester bronast
nakit, žvobarvne steklene in
jantarne ogrlice ter zelo re-
dek primerček lepo okrašenega
diadema, izdelanega iz zlate
pločevine. Na to zanimivo in
redko razstavo vsi vljudno
vabljeni! — Na sliki levo: ele-
gantni keramični vazni iz boga-
tega halštatskega groba izko-
pani poletu 1969. (Foto: Tone
Knez).

Voznik zastave 750 je prehitel
tovornjak, trenutek zatem pa
je okolico Sentjurja pretre-
sel strahoten pok pločevine

Zanka na vratu

Sklad za zdravstveno
zavarovanje dolenjskih
kmetov se duši v dolgo-
vih. Skupščina je upora-
bila vsa zakonita sredst-
va, da bi ga rešila. Pred-
pisala je izredni prispe-
nek, klicala na pomoč
družbo, pravega uspeha
pa od nikoder. Izvoljeni
predstavniki kmetov, ki
jim je zaupana skrb za
skupen denar, so brez
moči.

Na zadnji skupščinski
seji v Novem mestu so
vsi po vrsti zahtevali, da
je treba vprašanje kmeč-
kega zavarovanja rešiti z
družbeno pomočjo. Za do-
lenjske kmetije, ki se jih
že dneva v dan bolj lote-
va revščina, so datjave za
zdravstveno zavarovanje
prehude. Letos ni dohod-
kov: cene za pridelke so
lako slabe, da se jih ne
splača prodajati.

Ciljni kmečke skupščine
so ugotavljali, da jim je
nemogoče položaj kmečke
ga prebivalstva izbit iz
rok pravico odločit, v ko-
rist sklada. »Če ljudem
ne moremo zagotoviti prav-
ice, ne smemo zahtevati,
da bi izpolnjevali dolžno-
sti.« Zakon ni dober, po-
praviti bi ga bilo treba v
tem smislu, da bi predpi-
sal solidarnostno pomoč
širše družbene skupnosti.

Prinudnje leto ne obe-
ta izboljšanja. Prispevne
stopnje se bodo bržčas še
celo povečale. Ob seda-
njih pogojih to pomeni,
da je sklad že vnaprej
obsojen na primanjkljaj.
Ali je ob vsem tem mo-
žno razpravljati tudi o
uvečbi pokojninskega za-
varovanja kmetov, takega
namreč, ki bi temeljilo na
samofinanciranju kmetov.

IVAN ZORAN

tedenski mozaik

Franco je izvedel prvi državni udar v svoji vladi. Odslonil je kar trinajst ministrov. Najbolj prizadeti so bili falangisti, ki so šli celo na ulice in vpili — ne sicer proti Francu — pač pa proti novim ministrom, vzklikajoč svojim in ministrom, ki so odšli. Kaže, da počasaj odhajata tudi falanga in z njo generalist Franco. Iz številnih držav derejo obiskovalci na Dansko, kjer so sredi spolne seksualne svobode odprti spornografski sejumi. O. biskopci so poleg »normalnih seksualnih zadev lahko občudovali tudi razne perversnosti. Ko je neko dekle videlo tak »seksualni« film v barvah, je odločno izjavilo: »Če je to seks, grem rajši v samostan.« Sej vojaške vlade v Atenah polkovnik Patakos je ob grškem državnem prazniku zažugal tudi grškim emigrantom. Dejal je: »Ko se bodo oni prostovoljno vrnili domov, ne bodo pobabili samo grščine, ampak tudi to, kako izgleda Grčija.« Patakos pa najbrž pozablja, da tudi diktature ne trajajo večno. »Mi nismo poklicani, pač pa smo biti izvoljeni.« je dejal novi zahodnomestni kancler Willy Brandt v svojem prvem programskem govoru v Bundestagu. Divšemu libijskemu kralju Idrisu je Naser govoril, da se lahko naseli v Egiptu, ki ga je zmeraj imel za svoj dom. Simeon II, bolgarski je našel svoj dom pri Francu v Madridu; zadnja avstrijska cesarica Zita živi v New Yorku, bivši romunski kralj Mihael je postal snicar. Kot italijanska gosta dva kralja se vedno upata na vrnitev: Umberto II, portugalski in Konstantin grški. Bivši jugoslovanski kralj Peter II. pa obuja spomine — če jih obuja — v kraju Roque Brune v Franciji. Japonski ministri predsednik Eisaku Sato bo decembra obiskal Washington. Računa na obljubo predsednika Nixona, da bodo Američani vrnili Okinavo Japoncem. Če jo bo dobil, bo razpisal splošne volitve že za prihodnji januar, da bi to politično vnovčil. Če pa je ne bo dobil, ne bo imel kaj vnovčiti.

Gozdarstvo: premalo pretehtani predlogi

Zbiranje biološke amortizacije od lesa in za kakšne namene naj služi — Razlike med gorskimi in ravninskimi kmeti

Skoraj vsi predlogi kmetov na javnih razpravah o spremembi zakona o gozdovih temeljijo na cenah lesa. Vse naj bi služilo temu osnovnemu namenu. Mnjenja kmetov v raznih krajih Slovenije pa se močno razlikujejo. Zlasti o biološki amortizaciji in odkupu lesa, a manj o samoupravljanju gozdnih lastnikov.

V enem sestavku ni moči zajeti vseh problemov, ki so se nakopičili pri gospodarjenju v zasebnih gozdovih, in ne vseh predlogov kmetov, gozdarjev in lesno predelovalne industrije za spremembo zakona. Zato se omejimo le na enega, ki je bil lastnikom gozdov verjetno najmanj pojasnjen. To je

zbiranje biološke amortizacije in poraba teh sredstev. Za obravnavanje drugih vprašanj bo še dovolj časa. Do slej smo namreč razpravljali le o načelih. V javno razpravo pa bo dan tudi osnutek novega zakona o gozdovih, in kateremu bodo lastniki gozdov spet lahko dali svoje pripombe.

Mnjenja o zbiranju biološke amortizacije iz gozdov, ki je namenjena za nego gozdov in pospeševanje gozdarstva, se bolj razlikujejo po širših območjih kot med posameznimi lastniki gozdov.

Na nekaterih območjih Dolenjske, v Posavju, Pomurju in še nekaterih krajih, kjer imajo kmetje male gozdove, so predlagali, naj se biološka amortizacija zbira le od prodanega lesa. Njihov predlog je moči razložiti z željo, da takih prispevkov ne bi plačevali od lesa, ki ga porabijo sami. Večina kmetov nima od gozda nobenih donosnih dohodkov, saj skoraj ves posekan les porabijo sami.

Pohorski kmetje pa so predlagali, naj bi biološko amortizacijo zbirali od vsega poselanega lesa. Pravijo, da ravninski kmetje imajo večino dohodkov iz kmetijstva, gorski pa iz gozdarstva. Z zakonom predpisano biološko amortizacijo bi bilo treba močno znižati. Lastniki gozdov na posameznih območjih bi se lahko sami dodelili za večje prispevke, kar bi se jim zdelo, da potrebujejo več sredstev za izboljšanje svojih gozdov. Če so kmetje voljni odločiti se z referendumom, da bodo prispevali za gradnjo cest, šol in druge skupne potrebe, se gotovo ni treba bati, da ne bi storili enako z svojo gozdove.

Gorski kmetje pa so proti prelivanju sredstev, ki jih prispevajo sami. Na Pohorju pravijo: »Res imamo lepe gozdove. Za to smo skrbeli sami in tudi naši očetje, ko se

POZDRAV KONGOZANU — Predsednik Konga (Kinšase) Joseph Désiré Mobutu je prišel na tridnevni državni obisk v Belgijo, v državo, ki je nekoč gospodovala v Kongu. Prvi na levi je belgijski kralj Baudoin, levo od Mobutuja pa stoji princ Albert Lieški. Slika je bila posneta ob prihodu med slovesnostjo na letališču.

Telefoto: UPI

TELEGRAMI

PRAGA — Zunanji ministri sedmih držav — članic varšavskega pakta so na sestanku v Pragi vnovič pozvali vse evropske države, da bi sodelovale pri čim hitrejšem sklicanju splošne konference o evropski varnosti. Predlagajo, da bi se ta konferenca začela že v prvi polovici prihodnjega leta v Helsinkih.

NEW YORK — Generalna skupščina OZN je s 93 glasovi in enim vzdržanim glasom sklenila, da ob 25-letnici OZN prihodnjega oktobra sklene v New Yorku svetovni kongres mladine.

PEKING — Sovjetsko-kitajska pogajanja o meji, ki so se začela v Pekingu pred dvema tednoma, potekajo še naprej v največji tajnosti. Doslej niso sporočili niti kraja, kjer se pogajajo.

STOCKHOLM — Stockholmski srednji švedski je zajel orkan, ki je dvigal strehe in prevračal avtomobile. Na stotine trgovin je ostalo brez stekla, promet pa je bil dolgo oviran zaradi izruvanih dreves, ki so ležala na vpadnicah pred Stockholmom.

LONDON — Oktober je bil v Britaniji najbolj suh mesec po letu 1871. Poprčne dnevne temperature so znašale 21 stopinj celso po 26. oktobru. Najvišja temperatura, ki so jo zabeležili v Londonu, je bila 27 stopinj Celzija.

ATENE — V grškem glavnem mestu se je začela serija 15 procesov. Na enajstih izmed teh procesov bi utegnili obtožence obsoditi na smrt ali na doživetno ječo.

WASHINGTON — Kanadske oblasti so izročile ZDA šest Američanov, osumljenih, da so bili v zadnjih dveh letih zapleteni v ugrabljanje ameriških letal, ki so morala pristati na Kubo.

tedenski zunanjepolitični pregled

V soboto 1. novembra je imel predsednik ZDA Richard Nixon dolgo pričakovani govor o novih temeljih, na katerih bo odslej stala politika ZDA do Latinske Amerike. Govor so po satelitu prenašale vse radijske in televizijske postaje v LA, ker je vladalo zanj izredno zanimanje.

Znano je bilo, da je Nixon že pred nekaj tedni dobil zapuho poročilo od LA od newyorškega guvernerja Neisona Rockefellerja, ki ga je letos kot svojega posebnega odposlanca poslal trikrat na potovanje po državah LA. Rockefeller je nameraval obiskati prav vse države LA razen Kube, s katero ZDA nimajo že več let diplomatskih stikov. Tri države so mu zaprle vrata pred nosom. Povsod, kamor je prišel, so ga pričakale množične in srčite demonstracije, ki so bolj kakor vse druge ankele javnega mnjenja pokazale, kaj si misli javnost v LA o politiki ZDA do LA. Naposled so pred nekaj tedni predstavniki LA na čelu s čilskim zunanjim ministrom izročili Nixonu program v več točkah z zahtevami držav za »zeleni celini«.

Nixonov govor vsekakor pomeni korak naprej v politiki ZDA do LA. Po vrsti se je letni najbolj perečih problemov in očitkov LA do ZDA in dal vrsto trdnih obljub.

Tako je med drugim dejal, da je že ukazal spremembo režima pri dajanju posojil. Doslej so bila posojila ZDA državam LA »vezana«, ker so lahko posamezne države LA z dolarji takega posojila lahko kupovale blago samo v ZDA. Odslej bodo lahko s tem denarjem kupovale v kateri koli državi LA. S tem se je tudi teža pomoči ZDA premaknila z »bilateralne« temeljeva na »multilateralne«, kar ves čas zahtevajo vlade držav LA. To pomeni, da se bo neposredni pritisk ZDA na posamezne države LA ublažil.

V zvezi s tem je Nixon predlagal tudi ustanovi

tev medameriškega odbora, ki bo skrbel za to »multilateralno«, in vzpostavitev sistema, ki bo omogočil posvetovanja o medameriški trgovini.

Nixon je tudi obljubil, da se bo odločno zavzel za zmanjšanje ovir pri izvozu proizvodov držav LA na tržišča industrializiranih držav, predvsem ZDA, a jih je opozoril, da morajo začeti izvažati tudi končne proizvode

Nixon obljublja

in se večno vztrajati samo pri izvozu surovin in hrane.

Večkrat je poudaril besedo partnerstvo in zatrjeval svojo, jim poslušalca, da ZDA ni so več gospodovalna vesela do LA. Vlada ZDA tudi ne bo več vsiljevala investicij zasebnega kapitala državam, ki ga ne marajo, izrazil pa je prepričanje, da lahko zasebni kapital odigra zelo pomembno vlogo pri razvoju »zelenih celin«. Tudi v tem pogledu je obljubil spremembe, posebno kar zadeva investicije v razvoj krajevnega gospodarstva v LA.

Na splošno je bil govor tehten in stvaren. Morda javnosti v LA ne bo v celoti ugajal, toda glede na dosedanje politiko ZDA do LA nedvomno pomeni napredek. Zdaj bi morala slediti dejanja.

V Katru so skrpali sporazum o prenehanju sovražnosti med libanonsko armado in palestinskimi komandanti. Sporazum sta sklenila in podpisala predsednik palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat in poveljnik libanonske vojske Bustani. Sporazumu so botrovali predsednik Naser, egiptovski obrambni in zunanji minister in še drugi arabski politiki.

Vsahakor so se oddahnili tako v Kairu kakor tudi v Bejrutu in drugod po arabskem svetu. Toda kako dolgo bo trajalo to olajšanje? Kolikor je znano, se sporazum nanaša zgolj na prenehanje sovražnosti in podobnih sporazum je bil sklenjen že petlet v Libanonu. Rešil ni nič, ker so nasprotja ostala. Palestinci menijo, da imajo pravico napadati Izrael v ozemlja vseh arabskih držav, Libanon pa meni, uda mora paziti na svojo varnost in suverenost. Tega nasprotja v Kairu niso razrešili.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V BANJALUKI SPET ZMAGUJE ŽIVLJENJE — Veliko Banjalučanov, ki jih je prejšnjo nedeljo in ponedeljek prizadel katastrofalni potres, se je že začelo vračati v svoje domove, čeprav s tem še tvegajo. Toda po ugotovitvah strokovne komisije je med 18.100 pregledanimi stanovanji le kakih 6300 takoj vseljivih, 8000 jih bo treba temeljito popraviti, 4000 stanovanj pa podreti. Zato mnogi Banjalučani še spijo pod šotori, ki pa jih primanjkuje, čeprav je vojska dala takoj na razpolago šotore za kakih 27.000 ljudi. Sploh se je v hudi stiski banjalučkega mesta še zlasti izkazala JLA, ki je od prvega trenutka dalje pomagala reševati življenja in premoženje. Hudo prizadeto mesto je takoj naslednji dan po potresu obiskal tudi predsednik Tito in se zavzel za hitro pomoč.

Zadnje dni je začel pritiskati mraz, zato v Banjaluki še toliko bolj hitijo, da bi ljudem skrajšali življenje na prostem. Otroke do treh let starosti so evakuirali hkrati s njihovimi materami v Sarajevo in druge kraje. V nekaterih podjetjih so stroji že stekli, tudi trgovine in gostišča se odpirajo, v mnogih hišah že spet sveti elektrika, le vodo morajo še dovažati s cisternami. Prva tiska po potresu je za silo premagana, vendar bo hudo prizadetemu mestu in okoliškim krajem zelo prišla prav pomoč v gradbenem materialu, denarju in podobnem. Ta pomoč pri-

teka iz vseh krajev domovine, pa tudi iz mnogih drugih držav ter OZN, v čemer se najbolj razločno čuti iskreno sočutje s prizadetim prebivalstvom. Potres je terjal 9 smrtnih žrtev in več sto ranjenih. Vsi prebivalci, ki jih je prizadel potres, bodo lahko prejeli do 40.000 din kredita z 2-odstotnimi obrestmi in petletnim odplačilnim rokom.

UKREPI ZOPER DVIGANJE CEN? — Življenjski stroški so se v naši državi povečali septembra

Pomoč in iskreno sočutje od povsod

za 10 odstotkov v primerjavi z istim lanskim mesecem. Zato se osebna potrošnja zmanjšuje, ob tem pa se večajo zaloge blaga. Po predlogih zveznega zavoda za cene naj bi zvezna skupščina in zvezni izvršni svet sprejela nekatere ukrepe, ki bi preprečevali ali vsaj oteževali neupravičeno dviganje cen. Zanimivo pa je, da se hkrati povečujejo tudi hranilne vloge prebivalstva, tako da so bile v septembru za 40 odstotkov večje kot v istem lanskem mesecu.

PREPOCASNA MODERNIZACIJA PROGE ZIDANI MOST — SENTILJ — Na konferenci združe-

ne organizacije ZK celjskega železniškega vozlišča, ki se jo je udeležil tudi predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher, so močno opozorili na prepočasno modernizacijo proge Zidani most — Sentilj. Posebno težavne so razmere v celjskem železniškem vozlišču.

KOLIKO ČASA MINIMALNI OSEBNI DOHODKI? V odborih zborov republiške skupščine so poslanci poudarili, da je doba, v kateri imajo delavci podjetja z izjubo pravico do minimalnega osebnega dohodka, sedaj predolga. Skrajšati bi jo bilo treba od sedanjih šest na štiri mesece. Tako bi se prizadeti kolektiv in občina bolj zavzemala za to, da bi podjetje prej postavilo na zdrave noge ali pa ga likvidirali.

POMANJKANJE VAGONOV OVIRA PREMOGOVNIKE — Iz Velenja, pa tudi iz drugih jugoslovanskih premogovnikov sporočajo, da jim primanjkuje vagonov, kar povzroča težave pri spraviljanju nako-panege premoga in oskrbovanju potrošnikov s premogom.

JESENSKA SETEV KASNI — V Vojvodini so doslej posejali s pšenico šele kakih 200.000 ha, medtem ko naj bi po programu zasejali s to kulturo 470.000 ha površin. Marsikje namreč še niso uspeli pospraviti rekordnega pridelka koruze in sladkorne pese, setev razen tega ovira že poldrugomesečna suša, primanjkuje pa tudi delavcev.

Kakšne kmetijske zadruge hočemo?

S stališči predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije in upravnega odbora Gospodarske zbornice SRS kot s skupščinskimi aktom v zvezi z nekaterimi vprašanji kmetijstva je ustvarjeno ugodno vzdušje ter dana večja pripravljenost za hitreje razreševanje perečih problemov kmetijstva in vasi v Sloveniji

Prve dni prejšnjega meseca je bilo na sedežu republiške konference SZDL Slovenije v Ljubljani dvodnevno posvetovanje predstavnikov občinskih konferenc Socialistične zveze, na katerem so med drugim razpravljali tudi o vlogi SZDL pri reševanju nekaterih vprašanih kmetijske politike in gospodarjenja z gozdovi. To so nedvomno dolgoročne naloge naše organizacije, glede katerih sta SZDL kot skupščina s svojimi priporočili in sklepi že pripomogla, da je naša agrarna politika jasneje opredeljena in da bomo na tem področju sprejeli ter uresničili ustrezen program. Dvodnevna razprava odgovornih predstavnikov občinskih konferenc SZDL pa je hkrati opozorila, da moramo zdaj prav temu vprašanju — razvoju kmetijstva in združništvu, posvetiti temeljno skrb. Zato bomo nekatera zanimiva stališča in razprave osvežili in ponovili, saj lahko s tem samo prispevamo k razčiščenju številnih vprašanih, ki so tudi v naših krajih, zlasti pa na podeželju, nenehno predmet javnih in zasebnih pogovorov vseh kmetovalcev, srečujemo pa jih tudi povsod drugod v našem življenju, gospodarstvu in seveda tudi v delu družbenopolitičnih organizacij.

Naj začnemo z nekaterimi nerazveseljivimi podatki: 14. občin v Sloveniji nima nobene kmetijske zadruge; več kot dve tretjini slovenskega kmetijskega prostora je brez kmetijske pospeševalne službe in brez pravega odkupa kmetijskih pridelkov. Zadruge, ki jih imamo zdaj, sploh niso kmetijske zadruge, tako jim samo pravimo, v resnici pa so le delovne organizacije, v katerih kmetje nimajo nobenih pravic in kjer tudi niso vključeni v kakršnokoli obliko samoupravljanja!

Ko je Franc Simonič, ki je govoril na omenjenem posvetovanju o vlogi Socialistične zveze pri reševanju nekaterih vprašanih kmetijske politike in gospodarjenja z gozdovi, omenjal zgornje podatke, je dejal tudi tole:

»Mislim, da za te stvari v našem samoupravljalnem sistemu ne moremo biti gluhi, zato pa je vsekakor treba omogočiti ustanavljanje zadruge, ki bodo dejansko organizacije kmetov. Socialistična zveza ne bi smela biti tista, ki bi ustanavljanje takih organizacij preprečevala in zavirala. V novem združnem zakonu bi moralo ostati tudi določilo, da ne more manj kot 30 ljudi ustanoviti zadruge, čeprav so posamezni primeri, ko se 8 ali 10 ljudi zavezna, da bi ustanovili neke vrste strojno skupnost ali ne

vem kaj in to preimenovali v zadruge. Upravičeno so tudi pripombe kmetov, da je treba takoj, ko bi ustanovili odnosno omogočili ustanavljanje zadruge, omogočiti tudi ustanavljanje združnih zvez, se pravi povezovanje zadruge, da bi zveza prevzela nekatere posele za zadruge. Tu gre predvsem za mehanizacijo, za strokovne kadre, za predelavo, dodelavo, razvijanje določene poslovnosti itd.»

Skoraj vsi predstavniki občinskih konferenc Socialistične zveze so na dvodnevem posvetovanju med drugim opozorili, da moramo spet uvesti upravljanje kmetov v združništvo. Kmetom je treba omogočiti, da bodo organizirali nove, svoje kmetijske zadruge povsod tam, kjer sedanja organizacija ne ustreza, pri tem pa je večja ali manjša donosnost drugega pomena. Odprta vprašanja, ki danes tarejo kmeta, niso nastala zaradi velikosti sedanjih zadruge, temveč zaradi poslovanja zadruge, v čemer je še vse prenašlo trdnosti ter gospodarske kot pravne varnosti. Nejasnosti pri obračunu proizvodnje in komercialnih učinkov znotraj sedanje kmetijske zadruge se povečujejo in zastrujejo nasprotja med kmeti. Sodelovanje kmetov v takih združbah je skrbno bolj na kooperacijo, na sodelovanje v določeni proizvodnji, še to pa je odvisno

od trenutnega položaja v kmetijskih združbah.

V Sloveniji živi od dela v kmetijstvu še vedno četrtnina ljudi

V naši republiki bi verjetno težko našli človeka, ki ni tako ali drugače razmišljal o kmetijskih vprašanih. V Sloveniji še vedno živi od dela v kmetijstvu približno 25% vseh prebivalcev, čeprav jih na vasi živi seveda več. Vsi ti ljudje imajo svoje načrte in skrbi, pa tudi svoj vpliv na gospodarstvo in politično življenje pri nas. Zato je skrajni čas, kot je v imenu republiške konference Socialistične zveze na omenjenem posvetovanju med drugim dejal tovariš Franc Simonič, da s... o teh problemih spregovorimo or-

Obisk Dore in Buchenwalda

Ob 25-letnici osvoboditve organiziramo 6-dnevno potovanje z avtobusi na proslavo v koncentracijsko taborišče Buchenwald in na komemoracijo v Doro. V ceni 701 Ndin so vračunani vsi stroški obiskov znamenitosti in 5 polpenzionov. Internanci in svojci, prijavite se do 20. decembra 1969, da vam pošljemo program in navodila!

Odbor grupe Buchenwald — Dora
Komisija za internance RO ZZB NOV Slovenije, Ljubljana,
Beethovnova 10

Prihodnje leto: za narodno obrambo 5,58 odstotka narodnega dohodka

Prejšnji teden so ustrezni odbori v zvezni skupščini podprli delovni načrt državnega sekretariata za narodno obrambo v letu 1970: obravnavali so tudi predlog finančnega načrta sekretariata. Proračun za narodno obrambo bo znašal približno leto 8 milijard in 438 milijonov dinarjev, kar pomeni 5,58 odstotka narodnega dohodka. Poslanci so svetovali, naj bi dolgoročni program za modernizacijo oboroženih sil zajel tudi sredstva za trajnejšo rast standarda vojaških oseb. Pri tem so člani ustreznega odbora poudarili, da je treba hitreje reševati materialna vprašanja pripadnikov JLA, ki so osnovna moč in jamstvo za nadaljnjo graditev obrambnih sil naše države. Življenjska raven pripadnikov JLA zaostaja za standardom drugih občanov, ki imajo ustrezne podobne kvalifikacije.

ganizirano, dokumentirano in nakažemo najbolj pametne rešitve. Zdi se namreč, da kljub vsem dosedanjim razpravam le ni bilo dovolj temeljitega in enotnega nastopa, ki bi omogočal resno, stvarno in postopno reševanje kmetijskih vprašanih.

Iskanje rešitev na analitično znanstveni osnovi pa seveda spet ne pomeni, da ne bi bilo treba ostro in odločno napadati in odstranjevati vse napake in slabosti, ki se pri tem pojavljajo; to je celo pogoj, da bomo zastavljene naloge lahko uspešno uresničevali in preprečevali odstopanja ter nered.

(Nadaljevanje sledi)

Ali je res vse dobro in prav?

Sredi novembra bodo v zvezni skupščini določali ekonomsko politiko za prihodnje leto — Pri blokiranem žiro računu: le 80 odstotni osebni dohodki — Mar so sklepi predsedstva ZKJ napisani za nekomuniste, če jih vodilni komunisti sami ne bodo voljni uresničevati? — Z uvozom še vedno pretiravamo in s tem škodujemo vsej skupnosti!

V zvezni skupščini bodo 11. novembra sklepali o stvarih, ki so osrednjega pomena za naš nadaljnji razvoj. Pred poslanci bo paket predpisov, ki naj bi pripomogli k odpravi nelikvidnosti v našem gospodarstvu. Drugič bodo določali ekonomsko politiko za naslednje leto. Gre namreč za predhodno razpravo o elementih za resolucijo o ekonomskem razvoju Jugoslavije v prihodnjem letu.

Pred nedavnim pa je zasedlo predsedstvo ZKJ in sprejelo prav glede teh vprašanih zelo določene sklepe in bi torej pričakovali, da bodo vsi akti, ki naj bi jih sprejemala zvezna skupščina, napisani v duhu teh sklepov. Za odpravo nelikvidnosti je pripravljeno 14 zakonskih predpisov; ti so dokaj dosledni in bi o marsikaterem določili sicer lahko razpravljali, toda glede na sedanjo izredno težaven položaj v našem gospodarstvu je važneje, da te predpise čimprej sprejmemo, saj je to stvar, od katere je naposled odvisna tudi nadaljnja usoda gospodarstva in družbene reforme. Ukrepi so boleči in bodo prizadevali vse gospodarstvo, zlasti pa še delovne organizacije, ki se še niso dovolj vključile v reformo.

Med takimi trdimi ukrepi je nedvomno tisti, po katerem bodo smele delovne organizacije z blokiranim žiro računom izplačevati največ 80 odstotkov povprečno lani doseženih osebnih dohodkov. Večjih ne bodo smele izplačevati, četudi bi dobile koga, ki bi jim bil pripravljen dati kredit.

Pomembno bo določanje gospodarske politike za prihodnje leto. Po doslej pripravljenih materialih bi človek lahko sklepal, da je zdaj v gospodarstvu vse v redu in dob-

Kako daleč še?

Terjatve do kupecev so konec prvega polletja letos v primerjavi z lanskim junijem v Sloveniji narasle (upoštevaje tudi predujme dobaviteljem) za 49 odstotkov. Dosegle so skupno višino skoro 13.300 milijonov dinarjev. Omenjeni znesek pomeni več kot tretjino celotnega dohodka, ki so ga v letošnjem prvem polletju ustvarile gospodarske organizacije. Podatek je verjetno dovolj tehten in je potemtakem upravičena pozornost, ki jo odgovorni gospodarski in politični dejavniki v zadnjem času posvečajo nelikvidnosti.

(KOMUNIST)

SODELUJTE V DOBRODELNI AKCIJI ZA REHABILITACIJO IN ZAPOSLOVANJE SLEPIH

TEKOČI RAČUN: CENTER SLEPIH 5151-740-204

POKROVITELJ STOP

ro, ko bi dosedanja gospodarska gibanja obdržali tudi v prihodnje.

Postavlja pa se vprašanje, ali so sedanja gibanja takša, da jih je treba le podaljšati ali pa je treba kar bistveno spremeniti. Predsedstvo ZKJ meni, da so potrebne korenite spremembe. Ena izmed njih je v tem, da je treba likvidirati državni kapital in da je treba doseči večji delež gospodarstva v delitvi družbenega proizvoda. Posebej je poudarjeno, da gospodarstvu ni mogoče nalagati novih bremen, kar v bistvu med drugim pomeni, da proračunov ne bi smeli povečevati in da je treba v instrumentih za prihodnje leto zagotoviti, da se obveznosti v gospodarstvu zmanjšajo. Iz dolele predloženega gradiva o čem podobnem ne bi mogli sklepati. V dosedanjih preliminarnih razpravah je bilo postavljeno vprašanje, za koga so sklepi

predsedstva napisani. Morda za nekomuniste?

Naj se ustavimo le ob enem osrednjem vprašanju — plačilni bilanci, ki je v dosedanjih gradivih za zasedanja zvezne skupščine ni. Brez te bilance pa niti ni mogoče določati ekonomske politike za prihodnje leto. Dosedanja gibanja kažejo, da raste uvoz še kar naprej in to daleč hitreje kot izvoz. Za plačilo tujih dolgov gre zdaj že 55 odstotkov deviz, ustvarjenih z blagom — izvozom. Rezervni uvoz pa je tak, da gre 70 odstotkov za uvoz take opreme, ki ni v zvezi z modernizacijo industrije, kar pa je ena izmed osrednjih nalog reforme.

Vsekakor lahko pričakujemo, da bo razprava v zvezni skupščini precej burna, saj je marsikomu pogodu, da se v gospodarstvu kaj bistvenega ne bi spremenilo.

V. J.

Kmetijski nasveti

Zaostajanje molznosti

Ponekod v kmetijsko razvitih deželah računajo, da je reja krave-molznice donosna le, če ima najmanj 4.000 litrov mleka na leto in če da vsako leto po eroga telata. Koliko je pri nas še krav, ki dosega mnogo manjšo mlečnost? Vzroki za to so razen v pomanjkljivi izbiri primernih pasem in donosnih živali tudi v zunanji okolnosti: od npravnega krmljenja pa do površne molže, najbolj zahtevnega opravila v hlevu.

■ Velja pravilo: čimvečja molznost — temvečja donosnost. Žival porabi približno enako količino vzdrževalne krme, rejskega dela in nekaterih drugih izdatkov, ne glede na to, če ima malo ali veliko mleka. Rejci vedo, da ima žival največ mleka nekako mesec dni po telitvi in da je treba narediti vse, da bi visoko mlečnost žival tudi zadržala. Govorimo o mlečni vztrajnosti, ki je odvisna od lastnosti živali, še bolj pa od krmljenja in zdravstvenega varstva. Prav pogubno je vplivalo na mlečnost v marsikaterem družbenem hlevu vnetje vimenca (mastitis), zaradi katerega je mlečnost naglo padala.

Ker je mnogih obolenj kriva nestrokovno opravljena strojna molža, še nekaj besed o tem. Zagotovo je, da bo vsled vse dražje delovne sile tehnično vse bolj popoln molzni stroj zamenjal roke tudi v kmečki reji, pa četudi ima stroj nekatere pomanjkljivosti. Boje bi bilo reči, da imajo pomanjkljivosti ljudje, ker premorejo premalo znanja in so premalo vestni pri delu.

■ Prav zaradi nepravilne molže se mlečnost lahko zmanjša celo za tretjino in še več. Neizurjeni molzači, ki ne upoštevajo, da traja izločanje mleka le nekaj minut (5-7), puščajo sesalne gume predolgo na seskih vimenca in s tem izzovejo vnetja. To je celo bolj varno, kot puščanje mleka v vimenu, ki je razen nehygiene v hlevu eden izmed pomembnih povzročiteljev mastitisa.

Morda ni prav nič preveč pri pri tem delu — molži in oskrbi molznic ponoviti, da je človekovo znanje ter njegov odnos do živali odločilnega pomena od same tehnike. Tudi najboljši stroji lahko v rokah neustreznega človeka naredijo več škode kot koristi, saj delajo z živimi bitji in ne mrtvimi stvarmi.

Inž. M. L.

Delovna skupina pri republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo, v kateri so bili dr. Gabriel Hrušovar, dr. Komadina in dipl. ekonom. Božidar Tvrđy, je pred kratkim izdelala izčrpen pregled stanja problemov in perspektiv zobozdravstva v Sloveniji. Dejstva in podatki te analize kažejo, da je slovensko zobozdravstvo pod evropskim povprečjem. O ugotovitvah komisije že potekajo pogovori v zdravstvenih domovih, zdravstvenih centrih in v komunalnih skupnostih socialnega zavarovanja. O tem pomembnem vprašanju pa bo tekla razprava tudi v organih skupščine SR Slovenije.

Kljub temu, da nimamo znanstveno raziskovalne inštitucije, ki bi načrtno spremljala, kako se giblje obolevnosti zaradi kariesa (zobne gnilobe) in kako poteka boj proti njemu, lahko trdimo, da povzročajo zobna gniloba v Sloveniji prav take skrbi kot v razvitih državah.

Po statističnih ugotovitvah oboleva zaradi zobne gnilobe do 95. odst. vseh pregledanih oseb, kar pomeni, da je ogroženo vse prebivalstvo. Iz tega sklepamo, da je karies najbolj razširjena bolezen sploh. Ne gre pa samo za obolenja v ustni votlini, temveč tudi za številne posledice na celotnem organizmu. Posledice teh obolenj se kažejo v manjši delovni sposobnosti, produktivnosti, obrambni sposobnosti in tudi v invalidnosti prebivalstva. Razen tega zahteva zdravljenje zobne gnilobe in njenih posledic ogromne izdatke, ki predstavljajo v vsaki družbi težko breme.

Slabo zobovje, šolske mladine

Tudi stanje zobovja šolske mladine ni zadovoljivo. Podatki govorijo o veliki razširjenosti zobne gnilobe, parodontopatij (raznih boleznih ustne votline) in ortodontskih anomalij (raznih nepravilnosti v rasti čeljusti, zobovja itd.). Kljub vsemu omenjenemu pa moramo pritrdati, da načrtnega zdravljenja zob pri nas še vedno ni, razen deloma v večjih središčih.

Posledice nezadostne skrbi za zobozdravstveno varstvo mladine se kažejo predvsem pri aktivnem prebivalstvu, ki je nosilec celotne ekonomske, družbene in kulturne dejavnosti. Pregled storitev v javnem zobozdravstvu v letih od 1966 do 1968 kaže med drugim visoko število fiksnih in smernih protetičnih nadomestkov. Take nadomestke dobiva na leto približno 15 odstotkov prebivalcev, starih več kot 15 let. Številke kažejo, da je zobovje odraslega prebivalstva zanemarjeno, kar spet potrjuje ugotovitve o nenadirtnem, nesistematičnem preventivnem zobozdravstvenem varstvu od šolskih let naprej.

Kako je s kadri?

Po drugi svetovni vojni se je celotna zdravstvena služba znašla v težkem položaju. Še posebej velja to za zobozdravstvo. Vso težo zobozdravstvenega varstva prebivalstva so nosili dentisti, redki specialisti — zobozdravniki, zobotehniki in v glavnem prične zobne asistentke.

Novim zahtevam in potrebam prebivalstva je bilo treba prilagoditi organizacijsko obliko, predvsem pa vzgojiti potrebne zobozdravstvene delavce. Leta 1954 smo dobili prve diplomante — stomato-

loge. V Ljubljani je bila ustanovljena srednja zobotehnična šola in šola za zobne asistente. Kasneje je bila v Mariboru ustanovljena višja stomatološka šola, ki je skrbelo za redno izobrazbo višjih dentistov.

Sodeč po podatkih ima regionalni zdravstveni center Ljubljana največ zobnih terapevtov v Sloveniji; en terapevt pride tu na 1.940 prebivalcev. Najmanj jih ima zdravstveni center v Murski Soboti, saj pride tukaj en terapevt šele na 4.815 prebivalcev. Kljub temu pa velja omeniti, da kadrovska zasedba v zobozdravstvu le ni slaba, zlasti od 1965 dalje. V tem letu je bilo zaposlenih izven zobozdravstva že 27 stomatologov, pred tremi leti 43 in leta 1967 že 46 stomatologov.

Najpomembnejše ugotovitve

Po sprejetih kadrovskih normativih bi danes potrebovali v javni zobozdravstveni službi Slovenije še približno 50 zobnih terapevtov in enako število zobnih asistentov, medtem ko bi število zobnih tehnikov že začelo. Pri polni

kako iz zagate?

zasedbi bi potem v skladu s predpisanimi zahtevami potrebovali na leto do 30 novih zobnih terapevtov, 25 novih zobnih tehnikov in 30 novih zobnih asistentov. S tem bi dosegli do 1981 sedanjo srednjeevropsko normo, to je celotni zobozdravstveni team (skupino na 2.000 prebivalcev.

Pri sedanjih virih financiranja pa ne moremo pričakovati novih namestitvev; če jih ne bo, se tudi zobozdravstveno varstvo ne bo izboljšalo. Velike razlike med številom zobnih terapevtov na posameznih zdravstvenih področjih govorijo o nenaadirtnem programiranju ambulantne mreže in zobozdravstvenih kadrov.

Izredno zaskrbljujoče je dejstvo, da je kakih 60 odstotkov zobozdravstvene opreme izrabljena in da je ta oprema močno zastarala.

Podatki analize tudi kažejo, da je zobozdravstvo slabo oskrbljeno s potrebnim in reprodukcijskim materialom. Dobavitelji takega materiala, ki ga zobozdravstvo potrebuje precej, če hoče dobro in sodobno opravljati svoje delo, imajo zaradi neustreznega deviznega sistema pri uvažanju dostikrat težave.

Merila za ocenjevanje zobozdravstvene storitlosti so dokaj neenotna, s tem pa je tudi plačevanje po učinku oz. storitlosti neenotno. Osnovna, specialistična in hospitalna zdravstvena služba prehaja na enoten sistem plačevanja storitev po nomenklaturi, v zobozdravstveni službi pa vlada neenotnost. Tudi to prav gotovo ne spodbuja zobozdravnikov in dentistov za kar najuspešnejšo dejavnost.

Raznih pisarij je preveč!

Zobozdravstvena služba je obremenjena s preobsežno administracijo, ki je neenotna, pogosto neracionalna in neuskладena.

Sestavljeni analize se ugotavljajo, da strokovni nadzor v zobozdravstvu ni sistematičen in da je le občasen; v posameznih področjih ga niti ne izvajajo, čeprav je potreben. Republiški zdravstveni center je sprejel navodila o organizaciji strokovnega nadzorstva in bi ga torej zdravstvena služba morala upoštevati.

Na razvoj zobozdravstvene službe je neugodno vplival tudi pogosto se menjajoci načeln financiranja. Zadnja leta je za zobozdravstvo tudi sicer na voljo manj denarja, nujno potrebnega za opremo, za potrebi in reprodukcijski material ter za osebne dohodke. Vsekakor bo treba najti dodatne vire financiranja za obstoj, predvsem pa za razvoj zdravstvene osiroma zobozdravstvene službe, piše v pregledu omenjene komisije. Ta tudi ugotavlja, da daje zlasti sklad kmečkoga zavarovanja za svoje zavarovance premalo, kar je razvidno iz zobozdravstvene patologije in

iz števila zobozdravstvenih delavcev na kmetijskih območjih.

Zasebna zdravstvena praksa

Zakon o organizaciji zdravstvene službe v Sloveniji iz 1957 dovoljuje zasebno zdravstveno prakso zdravnikom in zobnim terapevtom, Republiški zdravstveni center je konec 1967 razpravljal o zasebni zdravstveni praksi in se izrekel proti njenemu razširjanju ali sproščanju. Pri tem je poudaril, da naj veljajo enaka merila glede zasebne prakse za zobozdravstvene delavce kot za druge zdravstvene delavce.

Iz spletnih socialnih, medicinskih in zdravstvenih političnih pogledov obstajajo razlogi, ki gredo v prid zasebni zdravstveni praksi. Za njo govorijo:

- možnost popolne izbire zobozdravnika, v katerega ima pacient zaupanje;
- možnost skrajšanja čakalne dobe;

- sedanja slaba obsejna participacija (obvezno plačilo deleža) za zobozdravstvene storitve v zdravstvenem zavarovanju delavcev, še posebej visoka pa v zdravstvenem zavarovanju kmetov, občanov še vedno ne daje pravega vploga v vrednost opravljenega dela;

- zasebna zobozdravstvena praksa bi lahko predstavljala za javno zobozdravstveno službo do neke mere konkurenčno dejavnost, ki bi ugodno vplivala na njeno večjo učinkovitost, na boljše odnose do pacientov in na celotno razumnejše poslovanje.

- v analizi pa so našli tudi razlogi, ki govorijo proti legalni zobozdravstveni praksi:

- predvidena obvezna oblika zobozdravstvenega varstva posameznih skupin prebivalstva temelji na izrazito dispanserskih metodah dela, ki pa v zasebni zobozdravstveni praksi ni izvedljiva;

- v zasebni zobozdravstveni praksi je težko doseči strokovno teurnsko delo;

- obstaja manjša možnost za inštruktako kot za strokovno ter finančno nadzorstvo.

Sestavljeni analize se ugotavljajo, da obstaja v zadnjem času večji pritisk občanov, zdravstvenih in zobozdravstvenih delavcev za večjo sprostitvev zasebne zobozdravstvene prakse. Občani navedajo kot glavni razlog za to pre-

majhno učinkovitost javne zobozdravstvene službe, ki se kaže v dolgi čakalni dobi in v pogostnem ne najboljšem odnosu do njih.

Javna zdravstvena služba ugotavlja, da so zahteve občanov po zdravstvenih oz. zobozdravstvenih storitvah vedno večje, kar je posledica večje prosvetljenosti, višjega življenjskega standarda in naglega razvoja medicinske znanosti. Prav tako ugotavlja, da se sredstva za zdravstveno varstvo relativno zmanjšujejo. Osebnih dohodki zdravstvenih delavcev na sploh so relativno nizki, zobozdravstveni delavci pa tudi nimajo možnosti, da bi v podaljšanem delovnem času dosegli večje osebne dohodke, kar je vsaj deloma možno v osnovi in hospitalni zdravstveni službi z dčurštvu, s stalno pripravljenostjo, s hitrimi obiski in z drugimi.

- Iz družbeno političnih razlogov
- pa seveda ni dopustno, da se
- čedalje bolj razvija ilegalna
- sčasoma zasebna praksa, zaradi
- katere tudi ni nihče kaznovan.

Tri rešitve

V poročilu je tudi zapisano, da so se v dosednji razpravi izoblikovale tri možne rešitve za zasebno zdravstveno prakso:

- zasebni zobozdravstveni delavec ne more biti hkrati v delovnem razmerju v javni zobozdravstveni službi;

- zobozdravstveni delavec redno opravlja svoje delo v javni zobozdravstveni službi, hkrati pa lahko izven nje opravlja zasebno zobozdravstveno prakso, če zadosti strokovnim zahtevam in pogojem glede opreme in prostorov.

- Razen tega pa bi bilo možno zadovoljevati potrebe občanov po zobozdravstvenem varstvu še tako, da bi v javni zobozdravstveni službi nastopali pacienti kot samoplačniki, zobozdravstveni delavci pa kot delavci zdravstvenega zavoda v podaljšanem delovnem času.

Kako uresničiti predlagano zobozdravstveno varstvo?

Iz obravnavane analize izhaja, da bi potrebovali v Sloveniji za predlagano obvezno zobozdravstveno varstvo posebnic, otrok in mladine 320 zobozdravstvenih teamov, po dodatnem predlogu za zobozdravstveno varstvo mladine od 16 do 19 let pa še 12 teamov. Za tak obseg zobozdravstvenega varstva bi potrebovali 332 zobnih terapevtov, 50 zobotehnikov in 332 zobnih asistentov. Obvezno obliko zobozdravstvenega varstva naj bi po splošnem zakonu o zdravstvenem varstvu užívalo 29 odstotkov prebivalstva, z upoštevanjem dodatnega predloga pa 31 odstotkov prebivalstva v Sloveniji. Za to bi potrebovali 53 oziroma 55 odstotkov trenutno zaposlenih zobnih terapevtov in asistentov v javni zobozdravstveni službi in samo 15 odstotkov zobotehnikov.

Uvedba minimalnega zdravstvenega varstva v zobozdravstvu naj bi zagotovila v Sloveniji popolno zobozdravstveno varstvo mladine, prav tako pa tudi nepretrgano delo zdravstvene službe za ostalo prebivalstvo.

Tako je zapisano v strokovni analizi, ki opozarja na odprta vprašanja v slovenskem zobozdravstvu.

Besedilo: TONE ŠTEFANEČ

Slika: MIRKO BRUMEN

Izposojeno pri »PAVLIHU«

Slovenec se rodi brez zob, umre brez zob, vmes je pa škrbast.

Brez besed

Koš

— Tole obratovanje zula za zob bo zelo razbremenilo naše stroške, če bo le ostalo pri tem: Peter izhije Janezu dvojko zgoraj desno, Janez pa Petru sedmičko zgoraj levo.

— Mošje, do zdaj smo ga dajali na zob, zdaj ga bomo pa na škrbino!

Živahen novomeški sejem

Kjub temu da je bil v ponedeljek, 3. novembra, sejem tudi v Sentjerneju, je bilo novomeško sejmišče zelo živo. Naprodaj je bilo 732 prašičkov in 128 glav živine. Kupci so pokupili 391 pujskov, ki so veljali 130 do 600 din, in 95 goved. Vole so prodajali po 6.10 do 6.50 din, krave po 4 do 5 din kilogram in mlado živino po 5,80 do 6,20 din.

(Nadaljevanje s 1. strani)

vivo bi morale prizadete občine, vendar za te namene nimajo denarja), da bo kočevska proga kmalu ukinjena in da bo hkrati s progono nujno ukinjen tudi rudnik. To bi lahko občutno zvečilo brezposelnost v občini, ki je že zdaj občutna, če ne bo rudnik že prej preusmerjen.

Predsednik Popit je menil, da je treba v zvezi s prizadevanji za čimprejšnjo proučitev rudnika zastaviti v republiški skupščini poslansko vprašanje. Rudarji

Nekatera kočevska podjetja se vedno bolj prizadevajo za tesnejše sodelovanje s sorodnimi podjetji izven občine in države - Rudnik je nujno potrebno čimprej preusmeriti - Potrebne boljše zveze s svetom

hočejo namreč zvedeti, kakšna bo njihova usoda, zato je treba čimprej sprejeti odločitve, kdaj bo kateri rudnik preusmerjen. Nakazal pa je tudi nekatere druge možnosti za pridobitev kreditov za preusmerjanje.

Nadalje so seznanili predsednika Popita z načrti za ustanovitev združenega podjetja, v katerem bi bili razen podjetja SLOVENIJA LES tudi kočevski podjetji

L.I.K. in kemična tovarna. Ustanovitev takega združenega podjetja ima več prednosti, npr.: združenega je več kapitala (večje možnosti za modernizacijo podjetij), skupna obdelava trga, specializacija proizvodnje, manjši stroški in podobno. Podobni razgovori potekajo še na nekaterih področjih. Tako nekatera slovenska podjetja pripravljajo ustanovitev združenega podjetja motorne industrije in transportnih sredstev. S temi podjetji se dogovarja tudi kočevski ITAS, ki že zdaj tesno poslovno sodeluje z nekaterimi podjetji znotraj države in izven nje.

Predsednik Popit je dejal, da ga preseneča, ker imajo kočevska podjetja tako jasne

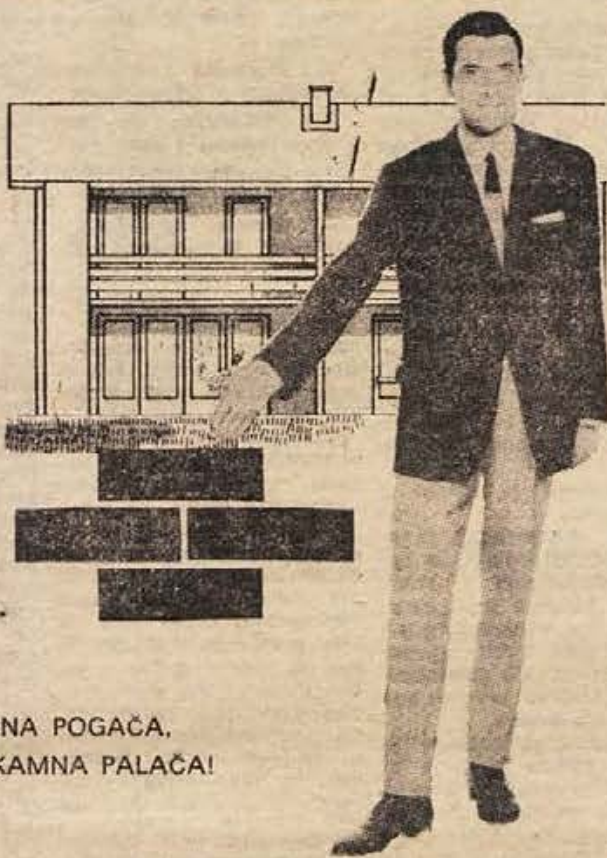
zamisli o svoji bodočnosti, prebijanju lokalnih meja in vključevanju v slovenski, jugoslovanski in svetovni gospodarski prostor. Poudaril je, da take zamisli v praksi potrjujejo načelno politiko, za katero se zavzema naša Zveza komunistov. Opozoril pa je, da znotraj združenih podjetij ne sme živeti ena enota na račun druge, se pravi, da mora vsaka enota razpolagati z dohodkom, ki ga je sama ustvarila. Če tega ni, potem pride spet kmalu do razcepljanja združenih podjetij. Posebno pa je poudaril, da naloga komunistov ni le doseganje čim boljših gospodarskih rezultatov, ampak tudi ustvarjanje čim boljših odnosov med ljudmi.

PRIMC

Danes o naših pravicah in o naših dolžnostih!

Predsednika skupščin za zdravstveno zavarovanje delavcev in kmetov, Ciril Jarnovič in Stanko Gunčar, sklicujeta danes dopoldne v zbirališču Dolenjske Toplice posvetovanje o financiranju zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva v letu 1970. Na posvetovanju bodo govorili o prispevnih stopnjah za zdravstveno zavarovanje, participaciji, nadomestilih za čas odsotnosti z dela in drugem. Posvet je sklican sporazumno s podpredsednikom republiškega izvršnega sveta tovarišem Vinkom Hafnerjem.

Frotella

ZRNO DO ZRNA POGAČA,
KAMEN DO KAMNA PALAČA!

Ta pregovor lahko tudi za vas postane resnica, če boste začeli namensko varčevati pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

Pomagamo Banjaluki

(Nadaljevanje s 1. strani)

hotela Otočec je k doslej zbranim prispevkom dodal 10.000 din, osnovna šola Smarjeta 780 din, kolektiv trgovskega podjetja Novotehna 5000 din, poverjenik RK Mato Kaboš pa je zbral v naselju Kragovo pri Novem mestu 187 din. Delovne organizacije so dobile od občinskega štaba za elementarno nesrečo vabilo, naj zbirajo pomoč in prispevajo po svojih možnostih. Zbiranje pomoči je v polnem teku. Cestno podjetje Novo mesto bo v okviru dogovora cestnih podjetij Slovenije poslalo kot svojo pomoč v Banjaluko kamion desak in stroj nakladač.

Občinska skupščina Trebnje je namenila 10.000 din iz rezervnega sklada, denar zbirajo pa tudi sindikalne podružnice. Kolektiv destilacije DANE na Mirni je sklenil dati za Banjaluko enodnevni zaslužek. Z akcijo je začel tudi RK.

V Sevnici so ustanovili poseben štab za pomoč Banjaluki. Štab je poslal vsem delovnim organizacijam priporočila, naj prispevajo enodnevni zaslužek. Iz občinskega rezervnega sklada so prispevali 5.000 din. Občinska uprava je že sklenila, da bo prispevala enodnevni zaslužek, prav tako Jugotantin, ki bo prispeval tudi 200 odel.

V metliški občini je zbiranje pomoči za Banjaluko prevzel odbor RK. V podjetjih in delovnih organizacijah se te dni odločajo za prispevke iz skladov podjetij in za prispevke zaposlenih. Razen tega teče zbiralna akcija podmladka RK na šoli. Prav tako zbirajo pomoč vse krajevne organizacije RK na terenu.

Razen občinske skupščine Crnomelj, ki je prispevala prva v sklad za Banjaluko 10.000 din, so se za prispevke odločili še: občinska konferenca SZDL 500 din, osnovna šola Crnomelj enodnevni zaslužek, uslužbenec občinske skupščine so zbrali 875 din. Nabiralna akcija še vedno traja. Kolektiv tovarne Bell se je prav tako odločil za prispevek v višini enodnevne zaslužke.

Brežiški »Region« se je med prvimi odzval pozivu občinskega odbora RK in sindikalna za pomoč porušeni Banjaluki. Nakazal je 1.000 din. Obrat »Slovenijavina« Brežice je daroval prizadetemu mestu 2.500 din, tovarna pohištva 5.000 din. Krka 2.000 din gotovine in za 1.000 din obveznic, restavracija Grlič 1.000 din, vsak zaposleni pa še 20 din. Kolektiv Opekarnar v Brežicah je poklonil prebivalcem Banjaluke 3.000 din. Upravni odbor Agriarje pa se do ponedeljka še ni sestel, sindikalna podružnica pa je takoj prve dni po nesreči začela zbirati prispevke posameznikov.

Darovalcem pomoči za Banjaluko se je pridružila

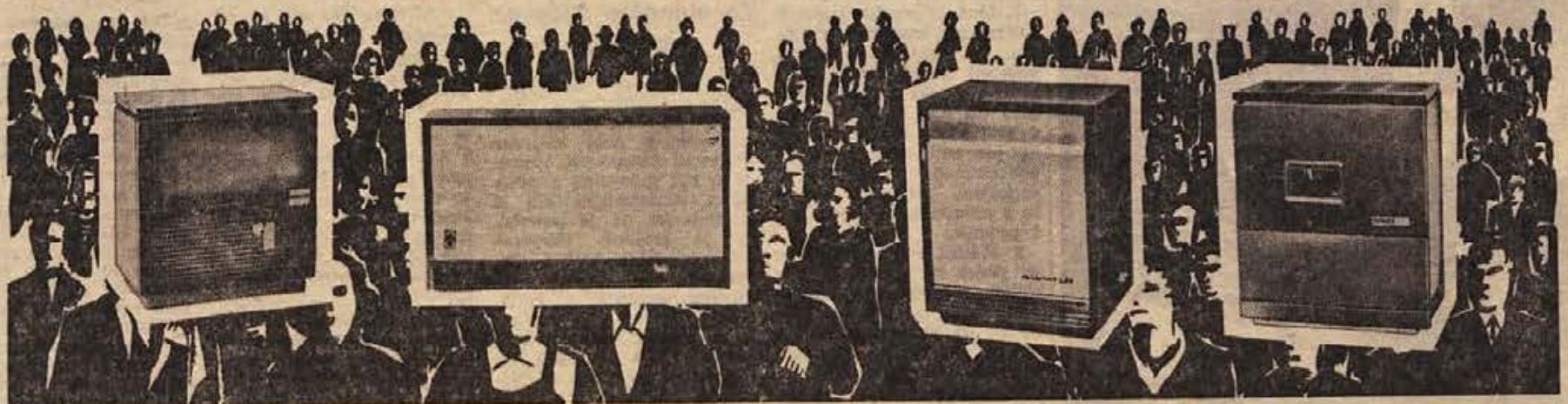
tudi občinska skupščina Krško. Štabu za obrambo pred elementarnimi nesrečami v Banjaluki je poslal 10.000 din. Splošno mizarstvo podjetje Krško pa je sklenilo pokloniti večjo količino stavbnega pohištva, predvsem oken in vrat. Rudnik Senovo je 3. novembra nakazal iz sklada skupne porabe 4.000 din pomoči.

Občinski sindikalni svet Kočevje je priporočil vsem delovnim organizacijam in ustanovam, naj prispevajo kot pomoč Banjaluki en odstotek od mesečnih čistih dohodkov. Tudi kolektivi že odločajo o pomoči. V Inkopu so sklenili, da bodo prispevali 1.000 din iz sklada skupne porabe in odstotek od čistih osebnih dohodkov, kar znaša 1600 din. Tekstilana je doslej prispevala 50 odel. Nekateri kolektivi in posamezniki so nakazali pomoč na žiro račune, ki so bili objavljeni. Občani prispevajo tudi obleko, odeje in celo pohištvo.

Tudi v ribniški občini se akcija za zbiranje pomoči prizadeti Banjaluki še nadaljuje. INLES je prispeval vagon desk, vrednih 15.000 din, občinska skupščina Ribnica 2.500 din, kmetijska zadruga Ribnica 2.000 din in enodnevni zaslužek, RIKO enodnevni zaslužek, Pletilnica žičnih mrež v Sodratici enodnevni zaslužek, osnovna šola Ribnica 2.000 din, osnovna šola Sodratica 310 din, stanovanjsko podjetje je prispevalo 100 din, nudilo pa bo tudi potrebno tehnično pomoč pri obnovi Banjaluke.

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

S PECEMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

ZATO V VAŠ DOM PEČI »STANDARD«

Informacije in prodaja: Predstavništvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003

EP »Gospodarski vestnik«

Glasba ne pozna teme

Na dobrodelnem koncertu za slepe bodo peli znani pevci in pevke zabavne glasbe ter letošnji debitanti - Tovarna zdravil KRKA pokroviteljica vseh tovrstnih glasbenih prireditev v Sloveniji

Na zahtevo svojih bralcev in bralcev »Dolenjskega lista« se je revija »Stop« odločila, da bo čno svojih dobrodelnih prireditev, katere čisti dohodek bo šel za dograditev doma slepih v Skofji Loki, organizirala tudi v Novem mestu. Tako bo tu v torek, 11. novembra, zabavno glasbeni koncert, na katerem bodo nastopili znani pevci in pevke ter letošnji debitanti. Pri organizaciji prireditve v Novem mestu je precej pomagal tudi pevec Pero Dimitrijevič.

Pero Dimitrijevič in Bianca Telban na skupnem nastopu z ansambelom Union

Pod naslovom »Glasba ne pozna teme« bosta v Novem mestu oziroma v dvorani Doma kulture dva koncerta: popoldne ob 17. uri za mladino, zvečer ob 20. uri za odrasle. Vstopnice bodo prodajali pri blagajni ki na »KRKA«.

Na koncertu v Novem mestu bodo peli: Marjana Deržaj, debitantka z letošnjega opatijskega festivala zabavne glasbe Eva Sršen, Bianca Telban (komaj devet let ji je, pa že pogumno stopi pred mikrofoni), Andreja Zupančič, Pero Dimitrijevič in Braco Koren, tudi debitant, ki je z uspehom predstavil slovensko popevko na opatijskem festivalu. Pevce bo spremljal ansambel Union.

Prireditelji si prizadevajo za koncert v Novem mestu pridobiti še ansambel Lojzeta Stalca, ki bi ga občinstvo tudi pristržno pozdravilo.

Vsi nastopajoči bodo peli in igrali brezplačno, izkupiček, zbran z vstopnin, pa bo šel v okviru vseslovenske akcije za pomoč domu slepih v Skofji Loki.

Minul petek je predsednica Zveze slepih Slovenije Mimi Breznik obiskala v Novem mestu tovarno zdravil KRKA, ki je prevzela pokroviteljstvo nad vsemi zabavno glasbenimi prireditvami, katerih čisti dohodek bo šel za pomoč slepih.

Med obiskom v KRKI je predsednica Zveze slepih sprejel tudi generalni direktor te tovarne mr. ph. Boris Andrižanič. Ob tej priložnosti je tovaris Andrižanič sprejel tudi članstvo v odboru za zbiranje pomoči slepih v Skofji Loki v vseslovenski akciji, ki se je medtem že začela. I. Z.

Pevce spremlja na dobrodelni prireditvi za slepe ansambel Union

Pismo novomeškega Zdravstvenega doma

»V današnji številki veselega lista ste na strani 8 objavili članek »Dobiček in primanjkljaj v isti sapi?« ne podpisane avtorja, ki med drugim govori o financiranju našega zavoda v tem letu. Ker so podatki zelo nepopolni, netočni ter neobjektivni, pa bi nepoučenega bralca lahko zavedli v napačno oceno, dajemo s tem kratko pojasnilo in vas prosimo, da se pred objavo tako površnih ocen, kar zadeva naš zavod, predhodno obrnete na nas, sicer bomo primorani v smislu zakona o tisku ustrezno ukrepati.

Alkoholizem - madež družbe

(Nadaljevanje s 1. strani)

invalidov. V letu 1950 jih je bilo 64,9, leta 1965 pa že 87,7 na 1000 aktivnih zavarovancev. Na leto izgubimo v Sloveniji blizu 8.600.000 delovnih dni aktivnih zavarovancev zaradi bolezni in poškodb.

Različni so dejavniki, ki vplivajo na zdravje, na zmogljivost in nevarnosti poškodb pri delu. Nastajajo škodljive snovi, ki uničujejo zdravje, nadalje so tu nevarni stroji, vremenske spremembe itd. in ne nazadnje nepravilna prehrana.

Raziskave su dognale, da je bila produktivnost, če so imeli delavci tri glavne obroke in dva manjša obroka, največja, najmanjša pa je bila, če so bili delavci brez zajtrka in so imeli samo dva obroka hrane. Pri delavcih, ki pred začetkom dela uživajo alkoholne pijače, se opazijo čez nekaj ur nepazljivost pri delu, zmanjšana zbranost in znamenja utrujenosti. Pri nekaterih vrstah dela povzročajo pitje alkoholnih pijač res samo zmanjšano storilnost, toda pri nevarnih strojih, v rudnikih in v prometu pa delavec zaradi trenutno zmanjšane zbranosti lahko povzroči nesrečo, ki ima za posledico bolezen, invalidnost ali celo smrt.

Ko omenjam pitje alkoholnih pijač, ne mislim na alkoholike, saj so ti za nevarnejša dela večidel nesposobni. Gre za delavce, ki zmerno ali samo včasih pijejo, pa kljub temu lahko povzročijo nesrečo.

Res je, da nekateri brez škode prenesejo več alkohola kot drugi, toda pri posebnem telesnem razpoloženju se tudi pri njih zatakne. Na delovnih mestih, ki zahtevajo popolno zbranost in brezhibno ubranost vseh gibov, spravlja že majhna alkoholiziranost v nevarnost zdravje in življenje delavca in sodelavcev ali pa povzroči materialno škodo. Pri mnogih smrtnih nesrečah zamočijo, da je bil glavni vzrok alkohol.

Omenjam samo dva primera, ki jih navaja dr. J. Milčinski:

1. Med 12 smrtno ponesrečenimi pri katastrofi v rudniku je bil samo eden popolnoma trezen, drugih 11 je pilo alkoholno pijačo; med temi sta dva imela alkohola v krvi manj kot 0,5 promila, pri petih smo ugotovili koncentracije med 0,5 in 1 promilom, pri treh med 1 in 2 promilom, pri enem nad 2 promila.

2. 35-letni gradbeni delavec je padel na gradbišču 7 m globoko in obležal s hudimi poškodbami na glavi in hrbtenici, od katerih si ne bo nikdar več opomogel. 3,08 promila alkohola v krvi!

Odredba o cestnem prometu v SRS iz 1. 1955: čl. 7: Polklicni voznik motornega vozila mora biti ob nastopu službe trezen. Med službo ne sme uživati alkoholnih pijač.

Zdravstveni dom Novo mesto je za to leto prejel znatno manjša sredstva, kot jih je planiral v svojem delovnem programu. Od zahtevanih 941.913.000 Sdin (glej delovni program, stran 125) je sklenil pogodbo s socialnim zavarovanjem le za 921.301.000 Sdin, torej za 20.612.000 Sdin manj. Poleg tega zmanjšanja je naš zavod vsled nošenja rizikov prejel do 30. 9. 1969 69.000.000 Sdin manj od si-

Alkoholizem - madež družbe

(Nadaljevanje s 1. strani)

Priznati moramo, da zbuja jo alkoholna pijača v majhni količini dobro počutje, veselje in sproščenost. Alkohol predstavlja določeno, toda nevarno dobrino predzsem zato, ker vzame pivcu notranjo napetost in vstopi vse skrbi, v potrtih prsih up bušča.

Alkoholiki bežijo iz resničnega sveta in v alkoholu najdejo uteho in zatošišče pred notranjimi, pogosto zatajevanimi navzkrižji. Bilo bi manj alkoholikov, če bi bilo več dejanskega socializma, če bi se ljudje med seboj bolje razumeli in če bi mislili ne samo nase, ampak tudi na druge.

Alkoholizem je madež v naši družbi.

Treba je poudariti, da se koordinacijski odbori za boj proti alkoholizmu in Rdeči križ ne bojujejo proti zmernemu pitju alkoholnih pijač, temveč samo proti pijančevanju, ki uničuje posameznike in družine in škoduje naše gospodarstvo.

Boj proti alkoholizmu je boj za zdravo življenje in boljše priložnosti, je prizadevanje za srečne družine, za socialistične humane odnose med ljudmi in je skrb za zdravo mladino.

Inž. Ivo Zober

cer pogodbenega zneska, vse pa iz naslova skladov socialnega zavarovanja. Tudi cena za splošni pregled je bila znižana od predlagane za 60 Sdin pri pregledu, kar zneso, upoštevajoč planirano število tovrstnih storitev, 18.540.000 Sdin.

Poleg tega zavod ni prejel vseh planiranih sredstev od občinskih skupščin, ampak le v višini 55 odstotkov odtosno absolutno manj za 42.300.000 Sdin.

Zavod ni posebej planiral sredstva, še manj pa posebej dobil denar za nov zdravstveni kader (glej delovni program, stran 7 in 114). Dejansko se je število zdravstvenega kadra povečalo, in sicer za:

- 1 zdravnika v otroškem dispensarju v Novem mestu,
- 3 zobotehnik (od tega 2 Novo mesto, 1 Ornomelj),
- 2 medic. sestri (Novo mesto, Straža),
- 1 ortodont specialist - honorarni Novo mesto, Krško,
- 1 zobna asistentka - Novo mesto itd.,

kar očitno kaže drugačno sliko o zaposlovanju, kot ga sicer prikazuje omenjeni članek (le 2 nova zaposlena).

Tudi očitka o strokovnem napredku, ki ga naj bi pri nesla reorganizacija osnovne zdravstvene službe, ne moremo sprejeti, najmanj pa od za to nepristojnih organov. Zavod za socialno zavarovanje Novo mesto oz. njegov samoupravni organ ima le tiste pravice in dolžnosti, ki mu jih daje pogodba z našim zavodom kot enakopravnim pogodbenim partnerjem. Le v primeru, da naš delovni program ne bi izpolnjevali, bi bila kritika upravičena.

Sodelovanje med bolnično in osnovno zdravstveno službo pa se že odvija tako po poteh, ki jih zahteva narava

delu, kot po samoupravni in strokovni poti v okviru regionalnega zdravstvenega centra v Novem mestu in je zato vsak našet v tem pogledu odveč.

Sicer pa ima naš zavod tudi svoje samoupravne organe, ki sicer, da se družbeno priznana sredstva, racionalno trošijo.

Direktor:
dr. Adolf Špiler, L. r.
Novo mesto,
30. 10. 1969

POJASNILO

Vsi podatki in ocene o poslovanju zdravstvenih zavodov, tako tudi o zdravstvenem domu Novo mesto, so bili povedani na zadnji seji skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev za pet dolenjskih občin 21. oktobra 1969. Navedbe o tem, kaj je dala reorganizacija zdravstvene službe, pa so povzete iz razprave in sklepov na tej seji. Res pa je, da omenjene razprave nista slišala niti predstavnik zdravstvenega doma niti bolnišnice, ker ju ni bilo na seji. Povedati je treba tudi to, da je poslovanje zdravstvenih zavodov presojala skupščina: ta ni samoupravni organ zavoda za socialno zavarovanje - zavod je samo služba, največ samoupravni organ zakonito izvoljenih predstavnikov zavarovancev iz vrst delavcev, uslužbenecv, upokojencev in drugih. Naš sestavek »Dobiček in primanjkljaj v isti sapi?« pa je razširjeno poročilo z omenjene skupščine in nismo z njim dajali nikakršnih ocen o poslovanju zdravstvenih zavodov.

Pismo zdravstvenega doma v Novem mestu objavljamo v celoti, hkrati pa menimo, da bi opazka o ukrepanju v smislu zakona o tisku v tem primeru lahko brez škode odpadla.

UREDNIŠTVO
DOLENJSKEGA LISTA

S POSVETA O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Sindikati niso za znižanje

pravic zavarovancev, ker menijo, da bi to najbolj prizadelo delavce z majhnimi osebnimi dohodki

24. oktobra je bilo na Stražnjem vrhu pri Cronmlyju posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov Dolenjske. Razpravljali so o poslovanju in o napovedanih spremembah v zdravstvenem zavarovanju ter o poklicnem usmerjanju mladine.

Ugotovili so, da bi bilo tako za zavarovance kot tudi za zdravstveno službo boljše, ko bi obstajal za širšo Dolenjsko en sam komunalni zavod za socialno zavarovanje, namesto da je območje raz-

deljeno kot do zdaj k ljubljanskemu (kočevska in ribniška občina), k celjskemu (brežiška in sevnška občina) in k novomeškemu (ostale občine). To bi bilo toliko boljše tudi zato, ker so v novem regionalnem gospodarskem načrtu razvoja širše Dolenjske zajete vse te občine.

Za območje Ajdovca 6200 din

Na krajevni konferenci SZDL v Ajdovcu so v nedeljo, 12. oktobra, veliko govorniki tudi o delu krajevne skupnosti Žužemberk. Navzoči so bili zadovoljni s poročilom predstavnika KS iz Žužemberka, ki je povedal, da je krajevna skupnost ustvarila letos 100.000 din. Pretežni del dohodka je ustvaril peskokop v Poljanah. KS je od tega namenila za potrebe na ajdovškem območju 6300 din; 2000 din za prevoze gramozov za popravilo krajevnih poti, 2000 dinarjev za potrebe šole na Ajdovcu, 2000 din za ureditev dvorane na Ajdovcu in 200 dinarjev za potrebe krajevne konference SZDL.

Govorec o brezposelnosti na Dolenjskem in o zaposlovanju, so ugotovili, da je bilo letos odprtih več novih delovnih mest, da v delovnih organizacijah še primanjkuje kvalificiranih delavcev in da nastaja problem tudi zavoljo tega, ker odhajajo v tujino kvalificirani. Odhod na delo v tujino pa ni samo dolenjski, pač pa slovenski problem.

Novo mesto potrebuje vzgojno posvetovalnico

Tudi na zadnjem posvetovanju o mladinskem prestopništvu se je pokazalo, da vzgoja mladine ni taka, kot bi morala biti. Del krivde nosijo šole, veliki, če ne največji krivci za prestopke svojih otrok pa so starši, ki se premalo posvečajo domu in otrokom. Število mladostnih prestopnikov, takih, ki so že bili na sodišču, in tistih, ki se jim za svoje prestopke še ni bilo treba zagovarjati, ni tako majhno. Prav zato bi bilo treba tudi v Novem mestu ustanoviti vzgojno posvetovalnico, s katero bi pri prosvetljanju odraslih opravili pomembno delo. Mladina, ki zapušča šolo in se zaposli ter si ustvari družino, je premalo pripravljena na zakon, zato tudi vzgoji svojih otrok pogosto ni kos.

Čemu nagajanje?

26. septembra sem dobila premož na naslov: Česta komandanta Staneta 13. Voznik ga je stresel pred sosedovo hišo in s tem je bila pot sprta. Hotela sem premož popraviti kot vsako jesen, pa ga nisem mogla, ker mi je nagajal predsednik hišnega sveta D. H., s tem da je postavil v prostor, kjer sem imela dolejši jaz premož, svoj stari štedilnik nazorno samo ogrado štedilnika, čeprav ima drugje dovolj prostora za tako šaro. Umakniti pa štedilnika ni in ni hotel. Tako je ležal premož na poti pred sosedovo hišo kar osem dni, od 26. 9. do 4. 10. Tudi neka druga stranka je imela tam zraven svoj štedilnik, toda ko sem povedala, da potrebujem prostor za premož, so zelezje takoj odstranili.

Za prejšnji avgust, je D. H. prišel k meni na dvorišče in so začeli izdati name, zakaj sama naročam hišna popravila pri podjetju DOM-INVEST. Obenem mi je povedal, da ne bo dovolil spraviti premož tja, kjer je bil doslej. Trenutek pozneje pa je rekel, da bo o tem, ali bo premož tam ali ne, odločal hišni svet. Pri vsem tem tudi jaz nisem molčala, ker se mi je vse zdelo čudno.

Čukala sem ves mesec, kdaj bo sestanek hišnega sveta, pa ga ni bilo. Čukala sem še tistih osem dni, ko je premož bil že tu, a sestanek še vedno ni bilo. Zato sem ga opozorila, naj že vendar odmišlja tisti štedilnik, ker moram nekam s premožom. Spet nič. Dne 3. 10. sem ga telefonično vprašala, kdaj bo že vendar tisti zdražnjaj napovedani sestanek. Rekel je, da bo zvečer. Zvečer sem čakala, da me bo kdo obvestil, pa spet ni bilo nič. Drugi dan sem zvedela, da sestanek ni bilo.

Navyrednje je bil problem s premožom rešen po analizi poslovođa trgovine VARTPEKS. Zaprav ni njegova dolžnost reševati tuje hišne zapletitjaje. Če je predsednik hišnega sveta znal iz nič narediti te stvari, naj jih tudi sam rešuje!

Vendar mislim, da gre v resnici za kakaj drugega: D. H. se bori še za eno stanovanje v isti hiši, ki bo prazno na pomlad ali malo pozneje. To je enosobno stanovanje, ki ga je dalo podjetje DOMIN-VEST meni v uporabo, takoj ko bo prazno. D. H. dolgo ni vedel za to. Ko pa je zvedel, me je poklical in svoje stanovanje in začel nekako tako: »Slišal sem, da se namera, vaje vsiliti tu gor, ko bo prazno, bom zasedel jaz. Tu imam pogodbo za stanovanje je moja last in ga s pravišjo lastnico (pred soboj je res imel nekakšen dokument), vam pa naj da občina drugo. Če se boste pa vsena vselitli, vas bom tožil in bom tožbo tudi dobil. Advokate že imam. V tem času pa boste vi moja podajemnica in boste imeli plačevali na mesec po 30.000 Sdn. Stranišče pa jaz lahko zavržem, ker spada k temu stanovanju.«

Ljudje povedo, da je D. H. res pred več leti stanoval v tem manjšem stanovanju, pa se je na hitro preselil v večje, sedaj pa hoče se to nazaj, kakor se zdi. Tako naj bi imel v hiši, ki je družbena last, kar dve stanovanji (dvosobno in še enosobno za svojo 3-člansko družino), medtem ko ljudje po več let čakajo na primerna stanovanja in živijo po kletih in kdove kod (med njimi tudi bori NOV). Kje je tu človeški čut?

MARIJA LIPOVSEK
Novo mesto,
Česta komandanta Staneta 13

V JUGOSLOVANSKEM PAVILJONU na pariški razstavi (Foto: Patrick Glachant)

Predstavili smo se v Parizu in Franciji

KRKINI antibiotiki in NOVOLESOV gugalnik so na jugoslovanski razstavi v Parizu poželi nemalo pohval in občudovanja

Več kot tri tedne — od 18. septembra do 13. oktobra je bila v Parizu na Porte Maillot odprta jugoslovanska razstava. Priredil jo je poseben francosko-jugoslovanski odbor pod pokroviteljstvom podpredsednika zveznega izvršnega sveta Aleksandra Grličkova in francoskega ministra za ekonomijo in finance Jeana Giscarda d'Estainga.

Desettisoč Parizčanov in drugih obiskovalcev je lahko ob zvokih sevdalinc, ciganskih melodij, srbskih, makedonskih in slavonskih kol ter slovenskih viz prvih ali ponovno odkrivalo Jugoslavi-jo.

Obiskovalec je lahko dobil na tej veliki in v vseh pogledih odlično organizirani razstavi širok vpogled na najrazličnejše dejavnosti v

SFRJ. Pritegovali so ga eksponati gospodarskih in družbenih dejavnosti vseh republik od industrije (težke, lahke, prehranske, kemične elektrotehnične) pa tja do turizma.

Razstavni paviljoni, oblečeni v ogromne fotografije več ali manj znamenitih privlačnih kotlikov Jugoslavije, prospekti in časopisi ter na vsakem

koraku prijetna glasba, vse to je marsikoga tako pritegnilo, da je končal z obiskom razstave v turističnem informativnem uradu.

Velik uspeh je doživela modna revija beograjskega modnega oblikovalca Aleksandra Joksimovića, ki je predstavil svoje modele, inspiriran s folklornimi motivi, na svojstven način.

Slovenški razstavljalci so sodelovali z izdelki tovarn: TOMOS, TAM, ŽICNICA, Tovarne dekorativnih tkanin, LEK in novomeške KRKE. Zlasti KRKA je s svojimi antibiotiki najrazličnejših vrst pritegovala pozornost mno-

gi obiskovalcev, saj je bila njena vitrina urejena zelo nevpadljivo, enostavno in okusno. Mnogo občudovanja je požel NOVOLESOV gugalnik »Karolina«, ki je v Franciji že zelo znan in iskani predstavljajo zato naš velik komercialni uspeh. Gugalnik »Karolina« je ves bel močno izstopal med drugimi kosti pohištva, ki jih je razstavljala SLOVENIJALEC.

Na razstavi so prišli na svoj račun tudi sladokusci, ki so se radi ustavljali na terasi restavracije, kjer se je vsakdo lahko ob zvoških naših glasbe in dišavah naše kuhinje vživel v sanje, da je nekje med Gorenjsko in Djevdjeljo.

GLACHANT — SMREONIK

Cveto Novak in medvedja družčina

V Dolenjskem listu št. 43 je Jože Princ opisal moje srečanje z medvedom sredi Gorenja. Po njegovem opisanju sem velik junak, pravi kavboj, lovec na grizlje, orangutane in podobne živalce, skratka človek, ki se spušča v čudovita junastva iz nepojmljivih nagnjenj. Jožeta Princa imana zelo rad, čeprav ni podoben medvedu. On, ki živi v najbolj zgoščeni sredini lovske bratovščine v Kočevju, bi že lahko pomagal odpreti v »Dolenjscu« lovske rubrike. Prepričan sem, da bi mu bili lovci zelo hvaležni, številni naročnikov pa bi se še občutno zvečalo!

Moje zadnje srečanje z medvedom ni bilo prvo, pa tudi z drugimi »zvermi« sem že imel več ali manj sreče, da sem odnesel celo kožo. Tudi zadnje srečanje ni bilo dramatično, temveč bolj zabavno. Vseeno pa nikomur ne svetujem, tudi Jožetu ne, da bi se poigraval z medvedom, če ni za varnimi rešetkami!

Če je hotel napraviti na moj račun dobro šalo, se mu

je to posrežilo le toliko, kolikor je k temu prispevala moja priljubljenost, ta pa ni lovska, zato ne bi rad popravil njegovega opisa, ki diši po lovski latinščini, ampak bi ga rad dopolnil.

V našem naselju Gorenje se umiri življenje, ko preneha življenje kavbojev, Old Shaterhandov, Vinetoujev itd. Zamena za bevskanje srpnidi, skov tanje, gaganje divjih gosi, ki letijo na jug, in zateglo tor hripavo vrščanje štorkolj.

Nenavadni glasovi so me spravili na revmatične noge, oborožil sem se s palico in svetilko in odšel na ogled iz razloga, ki ga je navedel že Jože v svojem opisu. V senci hiš sem obšel naše tri bajte in se približal zadnji hiši ob cesti. V senci kapelčnih vrat je čepelo neko živo bitje in godrnjalo in brundalo. Prepričan sem bil, da je to kakšen zapoznel, »nemogel« maligniziran popotnik, ki ne bi bil prvi, pa tudi ne zadnji. Zaklical sem: »Hej, prijatelj, mrzlo in trdo bo na kamnitem pragu.« Oni pa je povisal svoje brunčanje

in vstal. Priznam, da mi je prvi trenutek postalo malo tesno pri srcu, ko sem spoznal v prijatelju medveda. Že sem pomislil na umik, toda kosmatineček se mi je zdel premahnen, da bi bil nevaren, star kvečjemu dve leti. Prišel sem ga obmetavati s kamenjem. To ga ni preveč motilo. Kot star grobar imam vedno v žepu papirno vrečko. Hitro sem vanjo položil kamen in jo zažgal. Ko je papir dobro zagorel, sem ga vrgel proti medvedu kot disk. To je zaleglo. Hitro, kolikor je mogel, je odračal v gozd. Med potjo pa je glasno godrnjal. Mislim, da me je pošteno opsoval. Na njegovo srečo ga nisem razumel, sicer...

Torej, tako je bilo! Prav nič dramatično, nič posebnega, posebno ne za nas, ki živimo v najbližji sosesčini z različnimi gozdnimi bitji. Še isti dan zjutraj sem ga sledil. Nedaleč od agord Okra, kot pravimo pri nas, je puščil svoj kuničev. Verjetno kot zadnji opomin.

Dragi Jože! Pridi, bova sledila medvedu! Preskrbel bom vse, kar je pri tem delu potrebno, tudi kačjo slino. Rekla bova kakšno o kočevski kulturi, saj si sam ugotovil (precej dolgo je trajalo), da je v dramatičnem obdobju.

Vsekakor pa bova midva v mnogi nevarnosti, kot je kočevska kultura, četudi bova sredi medvedko z mladiči, ki ne pozna šale, kot je ne poznajo naši kulturniki!

CVETO NOVAK
Gorenje, Kočevje

Prodajte mi harmoniko!

Špoštovano uredništvo!
Najprej najlajša hvala, ker me tako zvesto spremljate z vašim tednikom tu daleč proč od doma in mi omogočate da sem v mislih z vami.
Za občinski praznik želim vsem Novomeščanom mnogo uspehov, enako pa vam žele tudi drugi fantje ki s mano služijo vojaški rok. Vsa ko soboto namreč vsi skupaj čakamo na vaš tednik. Danes vas prosim, da mi izpolnite veliko željo in objavite mojo fotografijo in sestavek. Ze v otroških letih mi živ-

ljenje ni bilo rožnato. Kot nezakonski otrok sem se povsod čutil manjvrednega. Pozneje sem odšel med rudarje in končal rudarsko šolo. V rudarski sredi so me lepo sprejeli in to so bili edini srečni trenutki v življenju. Pri vojakih sem se uveljavil. Danes me tnujo ljudje povsod radi toda kljub temu sem nesrečen. Zapustilo me je dekle, s katero sva se poznala skoraj tri leta. Hotel sem jo za vse življenje osrečiti s svojo ljubeznijo toda ostel sem sam in nesrečen.

Prosim vas, da mi pomagale in med bratci Dolenjskega lista najdete koga, ki bi mi prodal prav tako harmoniko, kot jo ima Franc Potočar-Jurjevec. Želim, da me narodna pesem vodi skozi življenje in me osrečuje. Tudi sam bom napisal kakšno pesem in s tem pomagal, da narodna in domača pesem še ne bo utihnila po naših vaseh, saj je moje srce polno želja in doživeti, in mislim, da bom imel o čem prepevati.

Prijatelji, prosim za razumevanje! Lep pozdrav!
JOZE ABINA
V. p. 6734/28
Valjevo

RAFKO IRGOLIČ JE NAŠE GORE LIST

Rafko o sebi in o zabavni glasbi

»Mislim, da je naša zabavna glasba enakovredna tisti iz tujine.«

Pevca Rafka Irgoliča ljubiteljem zabavne glasbe ni treba posebej predstavljati. Popevke so ponosle njegov prijetni glas v vse naše domove, in prav zato sem ga obiskal v Ljubljani, da bi zvedel kaj več o njegovem življenju.

»Marsikak ljubitelj vašega petja ne ve, da ste doma iz Sevnice. Bi povedali o sebi kaj več?«

»Dobro poznan Posavje in Dolenjsko. Od sedmega do petnajstega leta sem hodil v osnovno šolo v Sevnici, kjer živijo moji starši. Po končan zobotehnični šoli v Ljubljani je bilo moje prvo službeno mesto — Novo mesto. Ko sem postal pevec zabavne glasbe, sem spoznal Dolenjsko še z druge strani.«

»Kdaj ste začeli nastopati?«

»Bilo je 1961, ko sem začel peti na študentskih zabavah, nato pa v studijih RTV Ljubljana. Naslednja leta sem mnogo potoval in malo je krajev v Sloveniji, ki jih ne bi poznal z gostovanj. Lani sem bil na turneji po Jugoslaviji in nastopil kar v 21 krajih. Nekajkrat sem pel tudi v našem

zamejstvu, na Koroškem in v Trstu.«

»Slovensko zabavno glasbo zelo cenim, vsakega njenega dosežka sem zelo vesel. Mislim, da so naši komponisti, aranžerji in vokalisti slovenski enakovredni svojim kolegom v tujini.«

»In če vas povprašamo še, ali kot naš ožji rojak berete naše domače glasbo?«

»Naročen sicer nisem nanj, vendar ga večkrat kupim. Doma pri očetu v Sevnici ga nikoli ne pozabim prebrati, saj me zanimajo novice iz naših krajev.«

»Pa se vaše mnenje o listu?«

»Pri Dolenjskem listu mi je vso predvsem njegova domačnost, ki veje iz posebnih prispevkov. Da je list upravičil svoj obstoj in postal dostojno ljudsko glasilo tega predela Slovenije, dokazuje že njegov 20-letni obstoj, za kar gre priznanje njegove prizadevnemu uredništvu.«

STANKO SKOČIR

V spomin Janezu Gešlju

Pred dvema letoma, 23. oktobra 1967, je v Ameriki umrl naš rojak Janez Gešlj iz Doblje 23 pri Cronmilju. Ob tej obletnici se ga spominjajo žena Mary s sinom Žanijem in hčerka Emy in Mary in Nanalna v Kanadi, njegovi sorodniki iz Bela krajine in Trzišča.

Janeza Gešlja je pot za kruhom zanesla daleč od doma, zato je z zanimanjem spremljal vse, kar se je dogajalo v njegovi stari domovini. Z njo ga je povezoval tudi Dolenjski list, v katerem je vedno našel kaj zanimivega iz starega kraja in okolice.

Bil je eden tistih, ki jih povsod spremlja ljubezen do materinega jezika.

VDOVA MARY Z OTROKI

DOLENJKA
M
A
R
K
E
T

DOLENJKA skrbi za VSE!

Jutri, v petek, 7. novembra, bo trgovsko podjetje DOLENJKA v okviru prireditev ob letošnjem občinskem prazniku slovesno odprla v Straži novo SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO. Tako je sedaj tudi Straža, ki postaja vse večji industrijski kraj v novomeški občini, dobila lep in moderen preskrbovalni objekt.

V novem trgovsko-gostinskem objektu je skupno 800 kvadratnih metrov koristne površine. Celotna investicija z opremo je veljala DOLENJKO 2,2 milijona dinarjev. Načrte za poslopje, na katerega so lahko Stražani ponosni, saj tako lepo urejene živilske trgovine ni niti v Novem mestu, je napravil inž. arh. Marjan Lapajne, gradbena dela pa je opravilo gradbeno podjetje PIONIR.

Mimogrede naj še omenimo, da ima trgovina približno trikrat več steklenih sten kakor zidanih in da je bilo vgrajenega okoli 280 kvadratnih metrov specialnega 8 mm debelega kristalnega stekla. Steklarska dela je opravil mojster Roman Doljak iz Novega mesta.

Prodajalno je DOLENJKA zgradila z namenom, da prihrani svojim potrošnikom iz Straže in okolišnih krajev čas in denar pri nakupovanju, saj bodo pod isto streho dobili prav vse, kar potrebujejo zase in gospodinjstvo. V samopostrežnem oddelku je potrošnikom na voljo vse ŠPECERIJSKO BLAGO, GOSPODINJSKE POTREBŠČINE, SADJE IN ZELENJAVA, KRUH, MLEKO IN MLEČNI IZDELKI, ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE IN DRUGO. V prodajalni je poseben oddelek za

prodajo SVEŽEGA MESA IN MESNIH IZDELKOV ter oddelek za TEKSTIL, GALANTERIJO IN KONFEKCIJO.

Novost za Stražo bo prav gotovo tudi lepo urejena RESTAVRACIJA, saj so jo prebivalci tega kraja še posebno pogrešali. V restavraciji bodo gostom lahko postregli s toplimi ali hladnimi jedili, kavo ekspres, raznimi pijačami in seveda s PRISTNIM DOLENJSKIM CVIČKOM, ki ga DOLENJKA kupuje v GADOVI PEČI IN PODBOČJU. Poleg velikega parkir-

nega prostora sta pred trgovino še terasa in PROSTOR ZA BALINANJE.

SAMOPOSTREŽNA trgovina v Straži je že 65. prodajalna z napisom DOLENJKA. Tako prednjači trgovsko podjetje »Dolenjka« tudi po številu prodajaln pred vsemi trgovskimi podjetji na našem širšem območju. »Dolenjka« ima svoje trgovine po vsej Dolenjski in v Beli krajini.

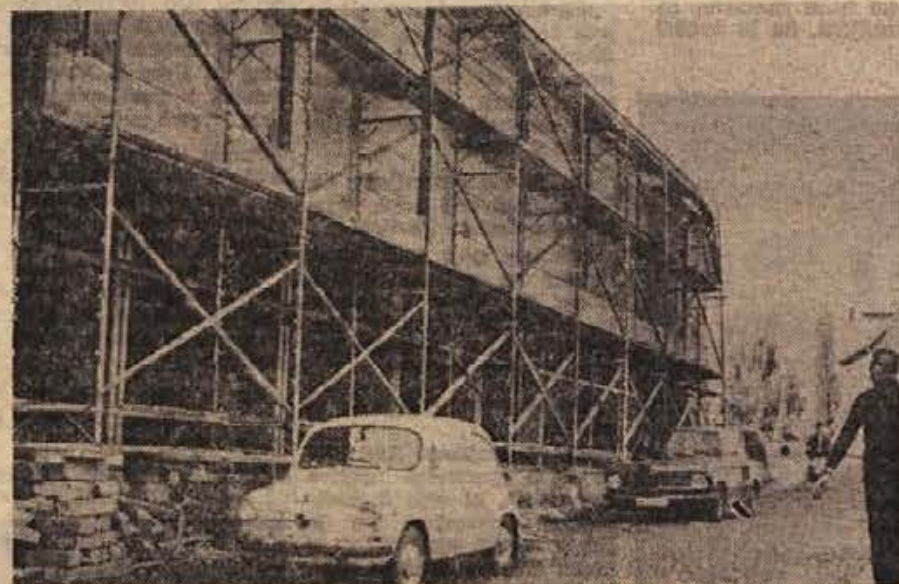
Prodajalna v Straži je že peta trgovina

samopostrežnega tipa. Takim prodajalnam, ki jim tudi pri nas že pravimo MARKET, bo Dolenjka v bodoče posvečala največ pozornosti. V načrtu imajo gradnjo več takih MARKETOV. Še letos bo DOLENJKA odprla veliko blagovnico v Črnomlju. To bo prav gotovo največja trgovska hiša v Beli krajini.

Tudi potrošniki najraje zahajajo v take trgovine, saj dobe prav vse, kar potrebujejo, in jim ni treba več hoditi iz trgovine v trgovino. V blagovnicah je vedno prijetno, saj se nabere veliko ljudi, ki so prišli nakupovat ali pa samo na ogled razstavljenega blaga. Na vsakem koraku se srečavajo znanci, poklepetajo, popijejo kavico in spet nakupujejo. Razstavljeno blago je prava paša za oči in marsikdo se hitro odloči za nakup, čeprav prej ni imel namena. Tako se trgovina danes vse bolj približuje potrošniku in minili so časi, ko je bilo treba posamezne predmete iskati po vseh trgovinah.

DOLENJKA si prizadeva, da bi čimprej omogočila preskrbo prebivalcem v novih naseljih. Že prihodnje poletje bodo prebivalci z Znančevih njiv lahko kupovali v svoji trgovini - MARKETU DOLENJKA.

Letošnje leto bo za DOLENJKO še posebno uspešno, saj kažejo rezultati 9-mesečnega poslovanja izredno lepe rezultate. Posebno so se povečali skladi podjetja in so v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta kar za 40 odstotkov večji. K uspehu podjetja je pripomogla tudi uspešna integracija s trgovskim podjetjem POTROŠNIK iz Črnomlja.

BLAGOVNICA v Črnomlju, ki jo bo DOLENJKA odprla še letos, bo največja prodajalna v Beli krajini

MARKET DOLENJKA ob Cesti herojev je ena najbolj obiskanih trgovin v Novem mestu

Šest ur vajenec pri čevinkarskem mojstru

Najlepši jesenski mesec oktober prinese precej veselja tudi šojarjem. Ko v gorah zori grozdje, ko dozoreva koruza in ko se priroda odeva v prekrasen jesenski plašč, se začno urice tudi za šojarje; odpravijo se na čevink.

Na Dolenjskem sega čevink že v prva leta 20. stoletja. Za očeta te »obrti« lahko imenujemo Vincenca Knafelja, sodnega uradnika iz Novega mesta, ter njegovega zvestega spremljevalca šefa bolniške blagajne Ivana Ostermana. Ta dva dobra prijatelja, strastna šojarja, sta se pred smrtjo dogovorila, da bo tisti, ki bo prej umrl, dobil venec iz okrašenega šojinega perja. Vincenc je umrl 1920, zato mu je prijatelj to željo tudi izpolnil.

Med največje čevinkarje sodi vsekakor še danes 76-letni Friderik Knafelj, sin prvega šojarja, ki živi v Zabji vasi. Ne smemo pozabiti tudi drugih iz mlajše generacije, ki so vključeni v posebnem klubu ali pa sami na svojo roko opravljajo to dejavnost.

Eden izmed odličnih mojstrov je Karel Adam, ki me je nekega prekrasnega oktobrskega dne, kakršnih letos ni bilo tako malo, vzel v gozd za vajenca. Pri Lutrškem selu sva pripravila čevink, o katerem sem do tedaj vedel samo nekaj malega.

Najprej me je zanimalo, kaj sploh pomeni čevink. Mojster me je poučil: »Čevink izhaja iz sovinega skovika, kar je vabilo za vse ptiče v gozdu za obračun z največjim sovražnikom ptičjega rodu — sovo. Ker sova ponoči neusmiljeno desetka med ptičjimi stanovalci gozda, se ji vsi hočejo maščevati podnevi. Vendar v tej preveliki zagretosti in vnemi marsikateri ptič obtiči na limanicah, ki so v glavnem pripravljene za šoje in kragulje.«

Osnovno orodje čevinkarja

■ Pribor za lov: limanice, kljukec-vejnik, vreča in tevivka (piščalka);
■ šivanka, nit in obliž za rane, to so priprave za

raztrgane obleke in razključevanje ter razpraskanje roke;

■ puterh z vinom, steklenica žganja, klobase, sir, kruh in še kaj podobnega. V gozdu in sploh po napornem delu jedača tek-

ne, zato brez tega ne gre; ■ pipa, tobak in vžigalice, da se obvarujete nadležnih komarjev.
Ko imate vse to, se lahko odpravite na lov teh pretkanih »gozdnih policajev«.

Lov se je začel — gozd oživi

S čevinkarjem Karlom sva prišla v krasen gozd. Najprej sva iskala primer-

Pristreljali so si polič vina

Čevinkarji so včasih mahnejo tudi na lov čez vinske gorice, zato se tudi ne malokdaj »začevinkajo« v kakšnem hramu, seveda pri »čevinkanju« s kozarci.

Vedno pa ni tako. Ne koč so jo prebrisani šojarji zagoditi nekemu skopuhu, ki jih ni povabil k poliču, pač pa je celo zaprl hram in se skril. Zato je najbolj prebrisani šojar pobral kamen in na vrata hrama narisal kolo-bar in piko ter povabil sodelance, naj streljajo v aradišče. Ko je skopuh to slišal, se je prestrašil in zavpil: »Nikar, saj sem vendar notri! Da ne boste streljali, nam dam rajši pitil.« In čevinkarji so prišli do mokrote.

no drevo. Največkrat je to gaber, bukev ali hrast, ki stoji bolj na samoti. Ko sva našla najprimernejšega, je vzel mojster vejnik ter azelel na drevo; šlo je tako hitro, da sem mu komaj sledil. Povedati moram, da ima Karel že

61 let. Na drevesu je šojar oklestil vse odvečne veje, tako da so ostale samo nosilne, na katere je kasneje pritrdil limanice. V tem času sem pripravljaj bukove veje in praprot za uto.

Ko je mojster nasekal veje in zataknil vanje nekaj več kot 40 limanic, sem že naredil del ute, dokončno pa jo je usposobil Karel. Ko je uta narejena, je treba okrog nje vse pospraviti, ker šoja odlično opazi vsako napako.

Ko sva zlezla skozi tesen vhod v uto, je vzel Karel v roke tevivko in pričel klicati: tiviv — tiviv. Čakal je, da so se pričele šoje oglašati; s svojim vpitjem poženejo kri v glavo tudi drugim ptičem, tako da se kmalu zbere vsa vojska, pripravljena za napad. V tej armadi so navadno sinice, detli, jerebi in šoje, včasih pa je gost tudi kragulj, ki si obeta posebno pojedino. Seveda razen šoj, če ne uidejo z limanic, vsi drugi ptiči odfrčijo nazaj v prostost.

Ko se je gozd nenavadno predramil, sva zaslišala vpitje in načrtno pripravo napadalcev za obleganje drevesa. Vendar prvič ni bilo posebnega uspeha, ker se je na drevo hkrati usula jata razdraženih ptic, tako da sta samo dve obviseli na limanicah, druge pa so pobegnile. Vendar nisva odnehala; še naprej sva oponašala sovo. Zdaj so pristajale v glavnem posameznice, ki so jih k temu spodbujale ujete šoje, šojar v uti pa jih je dražil. Šojino vpitje je za ptiče nalezljivo.

Šlo je vse do šeste so-

je, potem pa se je ustavilo. Čeprav sva večkrat ponovila koncert, ni bilo pravega uspeha. Zato sva ujete šoje, ki sva jih imela v vreči, obesila na strop ute in odrinila v gozd po kostanj in gobe. Ko sva se čez pol ure vrnila, sva začudena opazila, da sta na tleh dve šoji in da na-

57 šoj na enem čevinku

Zadnje dni oktobra so novomeški šojarji Karel, Milan in Franc ujeli na enem čevinku v Beli Krajini 57 šoj, kar se šojarjem že dolgo ni posrečilo.

ma manjka precej limanic. Seveda sva pomislila, da so nama jo zagodile tiste iz vreče. Vendar ni bilo tako. Šoje v uti so s kričanjem privabile druge ptice in dve sta se ujeli brez najinega klicanja. Nato sva prenehala s čevinkanjem, imela sva osem šoj. Odpravila sva se domov.

»Gozdni policaj« je zvita ptica

Šoji pravijo tudi »gozdni policaj«, ker vedno obvešča gozdne prebivalce, da nekdo prihaja v gozd. To je njena sicer dobra lastnost. Ima pa tudi slabe. Šoja si za zimo spravlja živež — želod, kostanj, orehe v slamnate strehe hiš in vinskih hramov. Kraj, kamor vtakne živež, si zaznamuje tako, da iz strehe potegne slamo. Zato jo imajo kmetje na pik. Razen tega naredi pre-

cej škode na korusi, grozdju, uničuje mlade ptičke in celo zajčke. Pred njo gozdni prebivalci niso varni. Žal pa čevinkarji na limanice v glavnem dobi-jo le »mladoletnice«; stare šoje so vse preveč prebrisane.

V čevinkarski klub se ne pride lahko

V novomeškem čevinkarskem klubu je 15 prekaljenih šojarjev, ki so do sprejema v klub preživeli marsikaj dobrega in slabega. Kandidati morajo opraviti zrelostni izpit, ki ni lahak. Tako vsaj pravijo.

Rižota je odlična!

Poznamo posebne mojstre — kuharje, ki znajo odlično pripraviti šojino rižoto s parmezanom. Ko je rižota pripravljena, da čevinkarski mojster zrak s tevivko; tiviv, tiviv, in prične se pojedina. Nato pride na mlizo še štefan in čevinkarskega veselja ob pripovedovanju doživlja-jev ni tako kmalu konec.

SLAVKO DOKL

Vejnik v roke, pa hajd na drevo, da bodo čimprej limanice na drevesu in uta narejena!

Te presnete limanice...

Takšni so videti ti lepi, prebrisani in tudi neumni ptiči od blizu.

1894
1969

75
LET
EMO

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagrajenec IVAN OČEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
5000 kcal/h

z AET prižigalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h

z AET prižigalcem

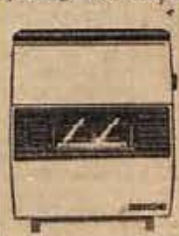

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h

z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na
premog 5000 kcal/h

1. nagrada
RENAULT 16 TS
2.-26. nagrada
POTOVANJE V TU-
JINO za dve osebi
27.-60. nagrada
IZDELKI „EMO“
Žrebanje meseca
decembra v Beogradu

kultura in izobra- ževanje

Nobelova nagrada irskemu dramatik

Letos je Nobelovo nagrado za književnost dobil 63-letni irski dramatik Samuel Beckett. Pri nas ga poznamo po odličnih dramah »Čakajoč na Godota«, »Konec igrā in »Srečni dnevi«, nekatere so bile uprizorjene tudi v osrednjem slovenskem gledališču. Nobelov nagrajenec živi že od 1937 v Parizu. Zadržaje čase piše svoja dela v francoščini in jih prevaja v irščino in druge jezike. V času, ko so sporočili, kdo je dobil Nobelovo nagrado, je bil Beckett v Tuniziji. Tam so mu tudi najprej čestitali za veliko priznanje.

Gre za 8.000 knjig!

Študijska knjižnica Mirana Jarcu v Novem mestu se vedno vztraja pri tem, da bi odkupila knjižnico pokojnega slovenskega dramatskega igralca Janosa Cesarja, ki je bil doma na Težki vodi. Za odkup okoli 8.000 dobro ohranjenih dragocenh knjig pa knjižnica nima denarja. To bo pri plemeniti kulturni akciji podprl sklad za kulturo?

Ničrt kulturnih akcij

Upravni odbor sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti v Novem mestu je na 27. plenarni seji, ki je bila v ustanovi, naj pripravijo načrte za tiste kulturne akcije v letu 1970, za katere bodo prosile pomoč pri republiškem skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Take načrte morajo zavodi in ustanove pripraviti do 10. novembra.

Sklad razdelil rezervo

Rezervo sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti v Novem mestu bodo po sklepu upravnega odbora razdelili Dolenjski muzej bo dobil 8.000 din, pevski zbor DPD Dusan Jereb za gostovanje v Avstriji 2.000 din in mestna godba 2.000 din. Določeni denar bo zlasti dobrodošel Dolenjskemu muzeju, da bi lahko izboljšali osebne dohodke zaposlenih. Po mnenju upravnega odbora so tudi v drugih kulturnih zavodih in ustanovah osebni dohodki premajhni.

Mali kulturni barometer

ARHIV UREJAJO — V Dolenjskem muzeju urejajo te dni arhiv novomeškega okrajnega sodišča.
215.000 OBISOVALECEV — Dolenjsko galerijo je obiskalo od otvoritve okoli 215.000 ljudi. Med njimi je bilo zlasti veliko turistov in ljubcev. Nemalo ljubcev je prišlo v Novo mesto samo zato, da bi videli pridelitve v galeriji in si hkrati ogledali tudi druge mestne znamenitosti.
MUZEJ PODSMREKA — Grad Podsmreka pri Grosupljem so preuredili v muzej. V njem je več raznih zbirk, v prihodnjih letih pa jih bodo še pomnožili.
ENCIKLOPEDIJNI SLOVAR — Na Hrvaškem so izdelali pred kratkim zajeten enciklopedijski slovar lingvističnih poimenovanj. Izšel je v dveh zvezkih. Zanimivo je, da so jezikovni termini v njem obdelani razen v arbohrvaškem še v sedmih jezikih.
ORNOVILI BODO PRESKE — Ljubljanski Zavod za spomeniško varstvo namerava v prihodnjem letu obnoviti freske v Rudničevem turnu, vrtinem paviljonu gradu v Soteski. Letos so ta kulturnozgodovinski spomenik prekriti. Načrte imajo tudi za ohranitev razpadajočega soteskega gradu in drugih gradov v dolini Krke.
DVE KNJIZICI O SEYNICI — Prva je izšla ob 100. letnici slo-

Letošnji Trdinovi nagrajenci

Trdinove nagrade prvič podeljene tudi zaslužnim pedagoškim delavcem — Tradicionalno priznanje z letošnjo podelitvijo ohranjeno

Kot smo že poročali, so bile Trdinove nagrade za leto 1969 podeljene 28. oktobra zvečer v Dolenjski galeriji. Prejeli so jih Novomeščani: prof. Marjan Dobovšek, prof. Ema Muser, učiteljica Mara Glonar in arheolog Tone Knez. Priznanja nagrajencem je obrazložil član občinskega sveta za prosveto in kulturo Boris Gabrič. Izročitvi tradicionalnih priznanj zaslužnim občanom so prisostvovali predvsem nekateri kulturni, prosvetni in družbeno-politični delavci. Na slavnosti je igral komorni orkester pod vodstvom Draga Sproca.

Danes nekoliko obširneje predstavljamo Trdinove nagrajence in njihovo delo, kakor je bilo prikazano na slavnostni podelitvi nagrad.

MARIAN DOBOVSEK, profesor na novomeški gimnaziji, je dobil nagrado za življenjsko delo. Z izredno zavzetostjo do izobraževanja, s posebnim smislom za metodično oblikovanje učne snovi v šoli ter z lepim odnosom do vseh, ki jim daje znanje, dosega vsa leta poklicnega dela najlepše izobraževalne in vzgojne uspehe. Preudarno usmerja mladino v dejavnosti, ki jim lahko pomagajo pri učenem uspehu.

Dobovškovo delo je vsestransko. Zda je pri prireditvah, zdaj pri partizanskih pohodih, pa spet pri taborniki in kot režiser dramskih del. Komponiral je veliko telovadnih in folklornih nastopov. Svoj trud je še posebej zastavljal pri delu s taborniki in tako vzgojil rodo mladih ljubiteljev narave. Njegov pristop k mlademu človeku je vrhuna, ki

dobila Dolenjska toliko z znanstvenim svetovnim nazorom oblikovanih mladih učiteljev.

MARA GLONAR, učiteljica v osnovni šoli »Kralja Rupena«, je od osvoboditve dalje uspešno oblikovala igralske like pri uprizoritvah dramskih del na novomeškem odru, na odrh zunaj Novega mesta in v drugih republikah. V urniku amaterske dejavnosti je posebej poudarjena kvalitotna raven, ki jo je dosegla.

Znanje o dramski in drugih besednih umetnostih ter izkušnje, ki si jih je bila pridobila v priznani novomeški dramski amaterski skupini, je vselej prenašala na najmlajše v šolskih dramskih kroških, kjer se zdaj pripravlja skupine učencev na prireditve. Kakovost njenega dela dokazuje med drugim tudi to, da so izvajanja mladih recitatorjev in igral-

odlikuje samo najboljše pedagoške. Ravna se po načelu, da mladino disciplinira s tem, da jo ustrezno zaposli.

EMA MUSER, profesorica, upokojena direktorica Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu, je s posebnim štom za odgovornost vzgajala mlade generacije in jih usposabljala za težke naloge v prosvetni, oblastnih in upravnih organih ter v izobraževalnih zavodih. Nih ji ni bilo preveč delo zu-

cev, s katerimi je delala, če štirikrat posneli za pionirске televizijske oddaje.

TONE KNEZ, arheolog, vodja arheološkega oddelka v Dolenjskem muzeju, je začel že pred dvannajstimi leti raziskovati sledi prvih prebivalcev na dolenjskih blah in še slasti na območju Nove-

ga mesta. Začel je z najdbami starega grobišča na Mestnih njivah, nato pa opravil arheološka izkopavanja v Straži, Bršlinu, Drnovem in drugje. V Kandiji je več let vodil zgodovinsko pomembno in obsežno arheološko izkopavanje velike prazgodovinske nekropole. Odkril je štiri velike halštatske gomile in obsežno keltsko grobišče ob njih. Njegovo izkopavanje je potrdilo domnevo, da je bilo Novo mesto v halštatskem času pomembno središče Hirov z utrjenim gradbiščem na Marofu.

BECKETTA NE BO PO NA GRADO — Letošnji Nobelov nagrajenec za književnost irski dramatik Samuel Beckett je obvesnil švedsko akademijo znanosti in umetnosti, da ne bo prišel na podelitvi nagrade 10. decembra v Stockholm. Razloga za to ni navedel.
SKUPNOST SLOVENSkih GLEDALISCI — Predstavniki slovenskih gledališč so prejšnji teden ustanovili v Ljubljani skupnost slovenskih gledališč. V obrazložitvi so med drugim poudarili, da bo namen skupnosti boj za delovno in metodološko integracijo srabskih slovenskega gledališča. — Za predsednika skupnosti je bil izvoljen direktor Mestnega gledališča ljubljanskega pisatelj Miloš Mi-

četa. Zvečer ob 19.30 bo v novomeškem Domu kulture gostovalo v okviru abonmajskih prireditev Mestno gledališče ljubljansko z delom Roberta Andersona »Veš, da te ne slišim, če teče voda«. To je komedijski kvartet, ki ga sestavljajo štiri na videz samostojna, vsebinsko pa dopolnjujoča se dela: »Pretrus prepovznanja« (režija: Mile Korun), »Golobji koraki« (režija: Zvone Sedlbauer), »Za božič pridem domov« (režija: Janez Povše) in »Jaz sem Herbert« (režija: Žarko Petan). Delo je prevedla Maila Golob. Na silki prizor iz komedije. (Foto: Vlastja)

Jutri zvečer ob 19.30 bo v novomeškem Domu kulture gostovalo v okviru abonmajskih prireditev Mestno gledališče ljubljansko z delom Roberta Andersona »Veš, da te ne slišim, če teče voda«. To je komedijski kvartet, ki ga sestavljajo štiri na videz samostojna, vsebinsko pa dopolnjujoča se dela: »Pretrus prepovznanja« (režija: Mile Korun), »Golobji koraki« (režija: Zvone Sedlbauer), »Za božič pridem domov« (režija: Janez Povše) in »Jaz sem Herbert« (režija: Žarko Petan). Delo je prevedla Maila Golob. Na silki prizor iz komedije. (Foto: Vlastja)

Gabrijel Humek razstavlja v Kočevju

Humekove teme so predvsem krajine, interierji in tihožitja — Uspešen je tudi v modernih kompozicijah — Razstava bo odprta do 20. novembra

V petek, 30. oktobra, so odprli v Likovnem salonu v Kočevju razstavo akademskega slikarja Gabrijela Humeka, ki bo odprta do 20. novembra. Ob tej priložnosti so učenci kočevskih šol izvedli krajši program. Ob otvoritvi je o slikarju govoril in ga predstavil občinstvu akademski kipar Stane Jarm.

Slikarjeve teme so predvsem krajine, interierji in tihožitja, v zadnjem obdobju pa se uspešno poskuša tudi z bolj modernimi koncepti kompozicije zreduciranih in stiliziranih oblik ter barvnih senzacij.

Odbor za razpravo

Upravni odbor sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti v Novem mestu je imenoval komisijo treh članov (Franci Šali, Ljotje Kastelic in Ivan Grašič), ki bo v novomeški občini organizirala in sprejemala javno razpravo o zakonskem osnutku o kulturnih skupnostih in o financiranju kulture. Sklenili so, da bodo razpravo organizirali posebej v vsakem zavodu oziroma ustanovi.

Ljudje ob morju

V prevodu Jožeta Dolca je izšel pri Prešernovi družbi v zbirki Ljudska knjiga roman »Ljudje ob morju« norveškega pisatelja Jobana Bojerja. Sodobnik Knuta Hamsuna pisatelj Bojer opisuje v pričujočem romanu ribiče in male kmete, ki jih ogrožata novi čas in miselnost, jih trgata iz sveta starih izročil, od zemlje in morja ter jih vlečeta v vrtince izkoreninjenega življenja, v nejasno prihodnost, išoč lahkega zaslužka. Lepo prevedena delo ima privlačno vsebino, v ozadju katere stoji slikovita norveška pokrajina kot mogočna krajina liričnega slikarja.

Kulturna konferenca ho v decembru

Po sklepu vodstva ZKPO v Novem mestu bo občinska konferenca Zveze kulturno-prosvetnih organizacij 7. decembra, in ne to nedeljo, kot je bilo sprva predvideno. Upajmo, da bo konferenca po večkratni prekloštvii naposled le izvedena.

živi v provinci, je pozabljen, neopazen in včasih tudi po krivici prezrt. Če pa pogledamo v zgodovino, vidimo, da so pogosto prav ljudje, ki so živeli izven kulturnih središč, dokazali s svojimi deli svojo moč in izvinnost.

Pri krajinah nam slikarjeva paleta pričara tipično slovensko pokrajino, polno nežnih in včasih nekoliko melanholičnih barvnih vzdusov, ki so značilna tudi za značaj slovenskega človeka. Zlahka toni in prelivi barv polj, gozdov, neba in sonca so globoko občuteni.

V tihožitjih oblike in barve predmetov tiho šidjo v prostoru v neki harmonični, funkcionalni skupnosti, osvetljeni s svetlobo notranjega prostora — interiera. Barve se poigravajo na površinah posod, steklenic in sudežev, skrivajo in prehlavajo se v kotičkih tkanin, zaves in prostorov, ki jih oko običajnega človeka ne opazi, občutji-va osebnost slikarja pa jih v največjem orgičnem natrase na platno in nas opozarja na to, česar sami ne bi nikoli opazili.

Slikar Humek je tiha in manj znana osebnost v našem likovnem svetu. Je nač tako, da kdor nima spretno stkanih zvez in si ne zna pridobiti menađerjev, kdor ne zna skrbeti za popularizacijo svojega imena in kdor

Jutri Kuglerjeva razstava v Krškem

Jutri popoldne, 7. novembra, bodo v krški galeriji odprli novo razstavo letošnje razgibane sezone. Akademski slikar Miroslav Kugler se nam bo tokrat po daljšem času predstavil z različnimi tehnikami in motivi, predvsem iz zadnjega leta. Videli omo 28 akvarelov, grafik, pastelov in risb, ki nam bodo slikarja pokazali v novi luči. Za razstavo tokrat ne bo Kuglerjevih novih olj, čeprav vemo, da je tudi letos naslikal vrsto odličnih in nadse zanimivih krajin. Pošteno bi bilo, da bi Kuglerjevo razstavo videli tudi prebivalci drugih občinskih središč in se tako seznanili z ustvarjanjem slikarja, ki se dolgo vrsto let dela v Spodnjem Posavju. Tg.

EGON TOMC

Smrt dr. Egon Tomca je hudo prizadela slovensko časnikarstvo. Tudi širša javnost se zaveda, da smo z njim izgubili moč iz starejša novinarske generacije, ki je nosila po vsem vso težo novinarskega snovanja. Izgubili smo ga prav taja, ko bi njegovo veliko znanje in bogate izkušnje najbolj potrebovali. Ime dr. Egon Tomca je do smrti ostalo povezano z rastjo več slovenskih časnikov in radiotelevizije Ljubljana. Dolga leta je bil zunanepolitični komentator, direktor radijskega programa in končno novinarski dopisnik jugoslovanske radiotelevizije ter strokovni sodelavec.

Njegova delavnost, tehtna beseda, znanje in poklicna rutina bodo še dolgo ostali zgled časnikarskemu delu.

Brežičani tretji, Ribničani pa peti

Končano je tekmovalje v republiški rokometni ligi za moške in ženske. Naši predstavniki v moški konkurenci so dosegli toliko, kot ni nihče pričakoval. Brežičani so šli na odmor z osvojenimi tretjim mestom. Ribničani pa s petim. Dekleta iz Brežice letos niso igrala najbolje in so trenutno v spodnjem delu razpredelnice. Tekmovalje v ženski konkurenci ni končano. Začleno so zmagali Sevničani, ki so pokazali najboljšo igr. Zal nam je za neželje dogodke v Krmelju. Vsekakor bodo Krmeljani s tega srečanja polegali krajši konec.

Branik : Brežice 15:14

Sele v zadnjem kolu jesnaskoga dela republiške rokometne lige so Brežičani doživeli prvi letosnji poraz na tujem igrišču. Ker pa sta izgubila tudi Piran in Sloven, je na vrhu ostalo vse po starem. Brežičani so v Mariboru imeli precej smole; lahko bi zmagali in se usidrli na 2. mestu.

Ribnica : Piran 18:17

Ribničani so dosegli presenetljivi vo zmago nad republiškim prvaka, kom Piranom z 18:17.

Ribnica: Lovšin, Radič 4, Šile 8, E. Ponikvar 3, Mikulica 2, Andolšek 1, Tanko, Kernšič in Erčulj.

Branik : Brežice 12:4

Brežičanke so v Mariboru izgubile obe točki. Za letošnje igranje zelo spremenljivi formi. Nekoliko so se popravile v začetku drugega polčasa, vendar to ni bilo dovolj.

Brežice: Božičnik, Božanič, Molan 2, A. Mišič 1, V. Mišič, M. Zorko, Z. Zorko 1, Bah, Kolar in Kuhar.

V. PODGORSEK

Krmelj : Zagorje 1:4 (prekinjeno)

Sodnik Zibert iz Trbovelj je zaradi neredov na igrišču prekinil tekmo štiri minute pred koncem prvega polčasa. O tem dogodku lahko berete več v posebnem stavku.

B. DEBELAK

ROKOMET

Sevnica : Leskovec 41:11

Rokometasi Partizana so na domačem igrišču katastrofalno premagali postrtovalno rokometase in Leskovca z 41:11. Tekma je bila lepa, polna duhovitosti, tako da so gledalci prišli na svoj račun. Sevnica: Krejan (Debelak), Valant 4, Jazbec 1, Perc 1 4, Pirc II, Svazič 15, Koprivnik 3, Trbove 10, Sirk 3, Imperi in Senta 1.

Leskovec: Hrušovar, Danko, E. Sribar, A. Sribar 1, Mustar, Urbanč, Jane, Judež 2, R. Sribar 3, Radi 4 in Drenik 1.

J. BLAS

BELT (Črnomelj) : Krško 27:24

Dolenjski derbi v zadnjem kolu zasavske lige je postregel z vili-kim presenečenjem. Zdrnje utr-šena ekipa Belta je premagala Krško, ki je na drugem mestu lestvice. Tako so si Črnomeljčani na račun Krčanov prigrabili dve točki in dokazali, da znajo igrati.

Belt: P. Englaro, Stajdohar, D. Simec, B. Simec 3, Avsec, Avguštin 4, Novak, Goršek 9, Strabrljan 4 in Svčić 1.

Krško: Levčar, Kovačič 4, Iskra 6, Jelen 4, Mikulan, Mikulič, Po-gačar, Božič 1, Rižak 2 in Arh 7.

A. LATERNER

Brežice B : Novo mesto 18:16

Med tednom so Novomeščani gostovali v Brežicah in izgubili srečanje z drugo brežičsko ekipo z 18:16.

Za Dolenjce kar tri pomembne zmage!

NOGOMET

Preteklo športno nedeljo so vse tri ekipe v ljubljanski conski ligi osvojile polni izkupiček. Novomeščani so doma izgube porazili Linduplati. Belokranjec pa nekoliko težje Rakek. Največ so v tem kolu dosegli vsekakor Mirenčani in Brežičani, ki so porazili Kamnik z izenačeno vojniki. Krčani so se dobro spirali mariborskemu Braniku, ki je zmagal po zaslugi svojega odličnega vratarja. Senovčani so za las bili prekratki pri vodilnem Olimpi. Sevničani pa so spet usidrali svoje vrste in igranje kot na začetku prvenstva.

Branik (Maribor) : Celulozar 2:0

Krčani so v Mariboru prikazali odlično nogomet. Zal pa v sključnih minutah niso bili dovolj spretni, da bi premagali odličnega vratarja Branika in je ubranil celo enajstmetrovko. Krivdo za oba zadetka nosi obramba, v nobenem primeru pa ne odlični vratar Prokič.

L. HARTMAN

Brežice : Vojnik 4:0

Brežičani so na domačem terenu z lahkoto premagali Vojnik, vendar sele v drugem polčasu. Strelci so bili: Lapuha, Kolešnik, in Tušič. V predstevni so pionirji Brežice premagali vrstnike iz Krškega s 5:1.

V. PODGORSEK

Bela krajina : Rakek 2:0

Obe ekipi sta v prvem delu slabo igrali, zato je bil rezultat ob počasnem 0:0. Po odmoru so se domači popravili in začeli silovito pritiskati na vrata gostov. Zadetka sta dosegla Frolja in T. Weiss. Tekma si je ogledalo 200 gledalcev.

A. LATERNER

Elan : Induplati (Jarše) 3:0

To je bila tekma zamujenih priložnosti. Novomeščani so se izživljali v nepotrebem preigravanju, tako da so gostje odnesli kožo dokaj poceni. Po števili priložnosti bi moralo obstajati v mreži gostov najmanj 10 zadetkov. S tako neodgovorno igrjo gledalci niso bili zadovoljni. Strelci so bili: Stefanič, Velagič in Maksimovič.

Mirna : Kamnik 2:1

Mirenski nogometaši so svojim ljubiteljem v nedeljo pripravili veliko veselje. Zmaga 2:1 proti močnemu nasprotniku je nedvomno velik uspeh. Gostje so prikazali dobro igrjo, vendar so bili domači še boljše. Njihova zmaga bi lahko bila še večja, saj so trikrat zadeli vratarico. Najboljša na igrišču sta bila vratar Logar in sodnik kraja Stevan. Strelci obeh golov je bil Ajčiček.

A. TRATAR

Sevnica : Polzela 4:4

To je bila doslej najboljša tekma domačega moštva, ki je zadnje dane igralo vse drugo kot postrtovalno in lepo nogometno igrjo. Kljub temu, da so Sevničani končali, ne preboreli kriz in se bodo bolj podjetno lotili igranja. Strelca sta bila Oreškovič in Kelemen.

J. BLAS

Olimp : Rudar 2:1

Rudarji so v nedeljo gostovali pri vodilnem Olimpi v Celju. Srečanje je bilo zelo zanimivo, rezultat ni realen. Gostje so bili ves drugi del igrje boljši, vendar žoga ni hotela v mrežo. Zadelek za Rudarja je dosegel Emil Gasser.

J. KODELJA

Ekipe	6	4	1	1	31	3	9
Olimp	6	4	1	1	31	3	9
Dravinja	6	4	1	1	18	5	8
Vojnik	6	4	0	2	18	12	8
Brežice	6	3	2	1	12	11	8
Ljubno	6	3	1	2	11	9	7
Senovo	6	2	1	3	18	10	5
Boč	6	2	1	3	7	31	5
Šoštanj	6	2	0	4	19	14	4
Rogatec	6	1	3	3	9	11	4
Zalec	6	0	1	5	4	22	1

Ribničani na rokah navijačev

Nedeljsko srečanje med rokometas Ribnice in vodečo ekipo v republiški ligi Piranom bo verjetno ostal o vsem Ribničanom še dolgo časa v prijetnem spominu. Gostje do srečanja v Ribnici se niso okusili pozornosti. Tokrat pa so morali priznati podjetnost domačim, da igrjo boljše. Ribniški rokometas so imeli v svojih navijačih, ki se jim je zbralo ob igrišču več kot 400, krepko podporo, tako da jih je nosilo v napado, kot da bi imeli krila. Po tekmi so navdušeni navijači igralce nosili na ramenih in Ribnica je še dolgo slavila pomembno zmago.

Sam začetek srečanja je kazal, da se bodo morali gostje precej truditi, če bodo došli enajsto zaporedno zmago, zlasti zato, ker so Ribničani trdno sklenili, da jih tokrat zaustavijo. Bazigrani Jože Šile je bil na tem srečanju neustavljiv, dosegel je osem mojstriških zadetkov. Na drugi strani igrišča pa se je odlikoval vratar Stefan Lovšin, ki je v drugem polčasu branil v slogu velikega vratarja. Vseh zaslug za zmago, razumljivo, ne moremo pripisati samo temu dvojcu, posebej in postrtovalno. Zmaga Ribničanov je toliko pomembnejša, ker so jim po končanem

srečanju čestitali tudi porazen igralci Pirana. Rokometas Ribnice: Franc Pokljivar, Nikola Radič, Jože Šile, Stefan Lovšin (v zgornji vrsti od leve proti desni). Dušan Erčulj, Anton Andolšek, Janez Kernšič in Jože Tanko (v spodnji vrsti).

Po končani tekmi smo se pogovarjali z znanimi ribniškimi rokometasimi delavci Stefanom Lovšinom, Melodom Andolškom in Šlanetom Kernšičem. Popraskali smo jih za mnenje o tem srečanju. Povedali so nam, da so zadovoljni z lepo, postrtovalno in čisto igrjo svojih rokometasev.

S. DOKL

Kadar se je Franc Ponikvar, borbeni napadalec Ribnice, znašel pred odličnim vratarjem Pirana, je žoga vedno obitčala v mreži.

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE — Predsednik občinskega sindikalnega sveta Novo mesto Adolf Suštar (na sliki) podeljuje priznanje športnici NOVOLESA Mileni Osterman. (Foto: S. Dokl)

KRKI spet lovovov venec

Športnikom Krke vse čestitke za prvo mesto — V nekaterih delovnih organizacijah je šport »španska vas« — Športne igre telesno-vzgojni delavci ocenjujejo kot doslej najbolj uspešne

V soboto zvečer so v sindikalnem domu v Novem mestu podelili priznanja najboljšim ekipam in posameznikom, ki so letos sodelovali na delavskih športnih igran. Največ so spet dosegli športniki KRKE, ki so to

tekmovalje vzeli najbolj resno. V glavnem pa so tekmovalci iz Krke in Pionirja bili razred zmagaj, saj so preprečljivo osvojili prvi dve mesti. Preseneča slaba uvrstitev tekmovalcev iz Novoteksa in Novolesa; tretje ostroma peto mesto in dosleček, da katerega bi bilo lahko pomesti. Uspeh prvih dveh ekip je odsev načrtnega dela, ki ga posvečajo v teh dveh delovnih kolektivih svojim športnikom.

Končni vrstni red: 1. KRKA 657, 2. PIONIR 602, 3. NOVO-TEKSA 352, 4. Družbene službe 303, 5. NOVOLES (Štada) 309, 6. OŠ Smihel — Stopiča 234, 7. ISKRA — Zulembeck 223, 8. — 9. IMV in Prosveta 177, 10. Za-zelnar 128, 11. GG 120, 12. UVJ 100, 13. ISKRA (Novo mesto) 89, 14. EJA 71, 15. OŠ Sentjerne — Škocjan 60, 16. Opekarna Zalog 36, 17. BOR (Dolenjske Toplice) 39, 18. IRE-MEN 24, 19. Zdravilišče Dolenjske Toplice 22, 20. KOVINAR 12, in 21. PODGORJE (Sentjerne) 10 točk.

Končni rezultati moških: kegljanje — 1. Družbene službe, 2. NOVOTEKS, 3. KRKA; odbojka — 1. NOVOLES, 2. NOVOTEKS, 3. KRKA; streljanje — 1. PIONIR, 2. GG, 3. KRKA; atletika — 1. KRKA, 2. PIONIR, 3. NO-VOTEKS; tenis — 1. Družbene službe, 2. NOVOTEKS, 3. KRKA; namizni tenis — NOVOTEKS, 2. KRKA, 3. Družbene službe; plovnanje — 1. PIONIR, 2. NOVOLES, 3. KRKA; nogomet — 1. KRKA, 2. IMV, 3. PIONIR; balinanje — 1. ZELENICAR, 2. PIONIR, 3. UVJ; hah — 1. KRKA, 2. PROSVETA, 3. PIONIR.

Zenske: kegljanje — 1. PIONIR, 2. OŠ Smihel — Stopiče, 3. KRKA; odbojka — 1. PROSVETA, 2. KRKA, 3. PIONIR; streljanje — 1. PIONIR, 2. KRKA, 3. OŠ Smihel — Stopiča; atletika — 1. KRKA, 2. PIONIR, 3. ISKRA (ZBK); namizni tenis — 1. KRKA, 2. Družbene službe, 3. PROSVETA.

Kaj je bilo v Krmelju?

Naš dopisnik Boris Debelak iz Krmelja nam je sporočil, da je bilo prvenstveno rokometno srečanje med Krmeljim in Zagorjem prekinjeno štiri minute pred koncem prvega polčasa pri stanju 2:1 za Zagorje. V svojem dopisu omenja, da je sodnik Zibert iz Trbovelj sodil pristransko v škodo obeh ekip, vendar za so bile njegove odločitve za-iper domače igralce težko razumljive, posebno ko je izključil Milana Papeža. Tedaj je prišlo do prerakanja, saj je bil ta igralec odstranjen za vso tekmo. Eden izmed doma-kih igralcev je pri zapisničar-jevi mizi udaril sodnika, zaradi tega je ta iz strani pred ponovnim obračunavanjem pobegnil, za njim pa se je usula množica mezarjenih igralcev in gledalcev.

Zadnje dane smo na športnih srečanjih pričeli takim in podobnim nesportnim igranjem. Kakorkoli so že potekali dogodki in Krmelju, najod-ločnejše obujam takšno raz-plet, pa naj ga je zakrivil sod-nik, igralci ali neodgovorni gledalci. Zal nam je, da mo-ramo pisati o takih negativnih primerih, namesto da pisemo o lepših športnih srečanjih, ki se končajo s prijateljskim sti-skom rok. Menimo, da odgo-vorni ljudje ne smejo dovo-liti, da bi se taka praksa nada-ljivovala in bi prišli ob dober glas.

Od tu in tam

■ ČRNO MELJ — Na rokometnem igrišču so se v prijateljski tekmi v malem nogometu pomerili najmlajši navijači zagrebškega Partizana in zagrebškega Dinama. Tokrat so zasluženo zmagali pri-privretni Partizana s 10:3. Najboljši strelce je bil Grgurac, ki je do-segel 6 golov. (A. L.)

■ KRŠKO — Plavalci in plaval-ke Celulozara že več kot tri te-dne dvakrat tedensko obiskujejo sesha treninge v krški telovadnici. Soha vaje vodi trener Zivko Sebek in državni reprezentant Franc Cargo. Treninge obiskujejo skoraj vsi plavalci in plavalkice, raz-en tistih, ki se sojnjo v drugih krajih. (L. H.)

■ BREŽICE — Pred dnevi so člani SSD osnovne šole bratov Ri-barjev gostovali pri vrstnikih v Cerkljah ob Krki. Pomerili so se v rokometu, nogometu, košar-ki in atletiki. Rezultati — rokome: Brežice — Cerklje 15:8; nogomet: Brežice — Cerklje 3:2; košarka — Brežice — Cerklje 40:10; atletika — daljina: 1. Božič (Br.) 4,83; kro-gla: 1. Susa (Br.) 11,40; 60 m: 1. Perkmann (Br.) 7,6; 100 m: 1. Perkmann (Br.) 3,13 min. (P. L.)

■ NOVO MESTO — V počastit-vo občinskega praznika je bil 29. oktobra tradicionalni tekoč po ulicah Novega mesta. Udeležilo se ga je 20 atletov iz Karlova, Novega mesta, Ljubljane, Sentjerneja in Kočevja. Največ uspeha so imeli atleti Karlova, ki so osvo-jili tri pokale. Najboljši bilje tek-movalci v vsaki panogi so prošli daleč novomeških podjetij KRKE in LADODA. Rezultati — rvaštin-ko: 1. Pavličič, 2. Cvitkovič (Obse Karlova), 3. Henigman (N. m.), 4. Kosmač (Sent.) itd. — Mladini-ci: 1. Kovačič (Olimp), 2. Zutek (Koč.), 3. Košir (N. m.), 4. David-ovski (Karlova), 5. Sušar (N. m.). — Članice: 1. Jerina (Kar-lova). — Člani: 1. Stefanec, 2. Ivčaček, 3. Došen (vsi Karlova). Ekipo — mladinci: 1. Polžena Šola, 2. Goslinka Šola (obe N. m.), 3. KSS Grm; mladinci: 1. Karlova, 2. Goslinka Šola, 3. OS Sentjerne). (L. V.)

■ SENTJERNEJ — Preteklo ne-deljo je bila tu nogometna tekma med pionirji sentjernejske in ko-stanjevske šole; zmagali so sent-jernejsani s 2:1. Zadetko sta dose-gla: Prudič 2 in Bučar 1. V po-vratni tekmi v Kostanjevici pa so bili sentjernejsani še uspešnejši, saj so zmagali s 6:2. Tokrat so bili uspešni Prudič I (2), Prudič II (2), Zagorec in Bučar. (J. K.)

■ NOVO MESTO — V okviru občinske kegljske lige sta bili dve srečanja: Zelezničar — Luknja 502:478 in Start devet — Pionir 433:494. V vodstvu sta Zelezničar in Pionir s 16 točkami. (J. M.)

■ BREŽICE — 29. oktobra so se srečali športniki šolskega cen-trar za blagovni promet in SSD bratov Ribarjev. Fantje so se po-merili v nogometu, dekleta pa v rokometu. Obakrat so bili uspe-šni učenci canovne šole, saj so zmagali v nogometu s 3:3, dekl-eta pa v rokometu s 11:8. (B. P.)

■ ČRNO MELJ — V predstevni prvenstvenega nogometnega sočr-ajca Bela krajina — Rakek so se pomerili mladi nogometaši Bele krajine in izralski, ki so prenehali redno igrati. Mladi so bili boljši in so zmagali s 3:2. (A. L.)

■ NOVO MESTO — Po 13. kolu četrtkategorijskega šahovske-ga turnirja je v vodstvu Kobaš z 12 točkami, sledijo Vidmar (11,5) Kapš 11, Poredož 10 itd. (J. V.)

■ BREŽICE — V počastitvo občinskega praznika je NK Brežice pretekli teden organiziral nogo-metni turnir, ki so se ga udele-žile 4 ekipe. Po prikazovanju je postal osvojitelj Celulozar iz Krške-ga, naslednja mesta pa so osode Brežice, Dobova in Tovarna po-lišava. (V. P.)

■ SENTJERNEJ — Na atlet-skem mnogoboju v Sentjerneju je nastopilo blizu 400 tekmovalcev. Rezultati so bili v vseh discipli-nah dobri in spodbudni. Rezultati: — učenci (5. razred) 50 m: 1. Bratkovič, višina: 1. Turk 1,10, daljina: 1. Muga 4,65, met žogice: 1. Turk 40 m, Učenec 16. (razred) 80 m: 1. Pavlič, višina: 1. Sinko-vec 1,15, daljina: 1. Novak 24, met žogice: 1. Kranjc 35 m, Učenec (7. razred) — 60 m: 1. Abram, višina: 1. Zagorec 1,20, daljina: 1. Kavšič 4,85, kroglja: 1. Zagorec 6,05, Učen-ci (8. razred) — 60 m: 1. Poakl-ivar, višina: 1. Santl 1,25, daljina: 1. Ruden 4,75, kroglja: 1. Ruden 9 m, Učenec — (9. razred) — 50 metrov: 1. Colarič, višina: 1. Zu-lic 90 cm, daljina: 1. Colarič 2,50, met žogice: 1. Jakš 24 m, učenko (6. razred) — 60 m: 1. Furar, viši-na: 1. Zorko 1,5, daljina: 1. Nrgo-lec 3,95, met žogice: 1. Hudobin 32. Učenec (7. razred) — 50 m: 1. Pavlin, višina: 1. Trenz 1,10, da-ljina: 1. Pavlin 3,80, kroglja: 1. Lu-zar 7,35, učenko (6. razred) — 60 m: — 1. Kosmač, višina: 1. Stefančič 1,15, kroglja: 1. Benko 6,45, daljina: 1. Kosmač 4,30. (J. K.)

Sindikati in SZDL z roko v roki

Za danes popoldne je v Brežicah napovedana skupna seja izvršnega odbora Socialistične zveze in predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Vabljeni so tudi predsedniki krajevnih organizacij SZDL. Na dnevnem redu je dogovor o poteku akcije za pomoč Banjaluki.

Z gozdom naj upravlja kmet!

Kmetje z Velike Doline in okoliških vasi so se v nedeljo, 2. novembra, zbrali na javni razpravi o gozdovih. Vodil jo je inž. Vlado Jenko z Gozdnega gospodarstva Brežice. Zasebni lastniki gozdov so zahtevali, da bi v prihodnje sami upravljali z gozdovi. Predlagali so ustanovitev inspekcije, ki bi nadzirala oziroma odrajala pogozdovanje na posekah.

Stanovanjski stolpič bo ta mesec dokončan

Za 75.000 dinarjev kredita bo Društvo upokojencev Brežice dobilo 15 stanovanj v novem stolpiču, ki ga PIONIR pravkar dokončuje. Stolpič je stanovanjsko podjetje odkupilo za 168 milijonov Sdin, naknadno pa zahteva zanj še 12,3 odst. razlike na račun podražitve. Stanovanjsko podjetje je dodatno plačilo odklonilo.

Martinovanje v Dobovi

Dobovski upokojenci bodo v soboto preredili veliko martinovanje, na katerem bo igral Mariborski kvintet. Dobitek prireditve je namenjen dograditvi doma upokojencev. Vsi, ki želijo prispevati vsaj skromen delež za to, da bi upokojenci čimprej dobili svoje prostore, vladno vabljeni.

Radio Brežice

PETEK, 7. NOVEMBRA: 18.00 do 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10—18.30 — Noče plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30—19.30 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 9. NOVEMBRA: 11.00 — Domače zanimivosti — Prihodnji teden v republiški skupščini — Damjan Vahen — Nazdvojeni Nemci — vsaka po svoji poti v bodočnost — Nedeljski pogovor z oktobrskim nagradencem Ludvikom Mesežnikom — Za naše kmetovalce: dipl. veterinar Ivan Sekovc — Ustanavljanje društev za vzajemno zavarovanje živine — Zbava vas ansambel Toneta Kmetca — Magnetofonski zapis — Priznanj umetniki — likovniki v galeriji Krško — Posor, nima prednosti — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 11. NOVEMBRA: 18.00 do 19.00 — Sestujemo tam — Jugotoni vam predstavljajo — Iz naše glasbene šole — Tedenki športni komentar — Obvestila, reklame in filmski preloži. 19.00—19.30 — Glasbena oddaja — V narodnozabavni tonu.

NOVO V BREŽICAH

MLADINA JE SPET OŽIVELA. Po prihodu novega, zdaj poklicnega sekretarja občinskega komiteja Zveze mladine je ponovno občiti razgibanost mladinskih aktivov. Razpisano je tekmovanje med aktivni ZM na šolah, ki vsebuje priprave in sodelovanje na javni oddaji »Pokani, kaj znaš« ob dnevu mladosti prihodnje leto. V tekmovanje so vključene tudi vse športne prireditve. Nov aktiv so ustanovili ta teden v zdravilišču Čateško Toplice. Pričakovati je, da bodo tak zbirali posnemali tudi drugod, kjer mladi niso organizirani.

OBČINSKI ODBOR RDEČE GA KRIZA in občinski sindikalni svet sta danes teden poslala vsem delovnim organizacijam, šolam in odborom Rdečega kriza napotke za zbiranje pomoči prebivalcem porušene Banjaluke. Poziv obeh organizacij je naletel pri kolektivih na ugoden odmev. Najbrž je v občini ne to delovne organizacije, ki

28. oktobra dopoldne je predsednik Obs Brežice tovariš Vinko Jurkas razdelil zašluznim občanom odlikovanja, s katerimi je nagradil njihovo dolgoletno požrtvovalno delo predsednik republike Josip Broz Tito. Na sliki: Vinko Jurkas izroča Stanku Reberniku red dela z zlatim vencem.

S POSVETA O GOZDOVIH V BREŽICAH

Gozdarji za preusmeritev razprave

Ni histveno, kdo naj gospodarji z gozdovi, pomembnejše je, kakšno bo to gospodarjenje — tu naj bo težišče razpravljanj!

Zasebni posestniki gozdov v Cerkljah, na Veliki Dolini, v Pišencah in na Rizejskem so v nedeljo sodelovali v javni razpravi o gospodarjenju z gozdnim bogastvom. Izvršni odbor občinske konference SZDL je nekaj dni prej sklical posvet o upravljanju z gozdovi s predsedniki krajevnih skupnosti, predstavniki Gozdnega gospodarstva Brežice in Tovarne pohištva, vendar od lesne industrije na posvetu ni bilo nikogar.

Gozdno gospodarstvo je zastopal inž. Marjan Hladnik. Iz predlogov, ki so se oblikovali v njegovem kolektivu, je čutili nezadovoljstvo do sedanjih potekov javne razprave. Po mnenju gozdarjev se je ta preveč usmerila na to, kdo bo v prihodnje gospodaril z gozdovi, kdo bo trgoval z lesom, kako naj se plačuje prispevek od posekanega lesa in kako naj se izboljša samoupravljanje. Veliko premalo pa je govora o tem, kako naj se gospodarjenje z gozdovi izboljša, kakšen naj bo materialni delež družbe za obnovo gozdov, od katerih ima ta največ koristi. V kolektivu Gozdnega gospodarstva menijo, da razprava premočno poudarja, kako težki položaj kmeta, čeravno računski kažejo, da tega gospodarstvo ne bo zmoglo. V brežiški občini so gozdovi zelo siromašni. Enaka ugotovitev velja za vso Dolenjsko. Temu predelu bi morala družba pomagati pri obnovi gozdov, zato bi kasa-

kmetje več besede v samoupravnih organih. Z zakonskimi predpisi pa želijo doseči, da bi strokovne usluge v prihodnje zaračunavali vsem uporabnikom gozdnega gospodarstva. Kolikor ne bi prišlo do tega, naj bi odkazovanje lesa, varstveno službo urejanje gozdov na zasebnih površinah opravljala strokovna služba, plačana iz proračunskih sredstev.

Gozdno gospodarstvo Brežice ima zelo slabe pogoje za normalno gospodarjenje, ker so lesne zaloge majhne, ker je v gozdovih veliko listavcev, ker imajo kmetje le majhne gozdne površine in ker so gozdovi močno iztrpani. To velja tako za zasebne gozdove kot za gozdove v družbeni lastni.

J. T.

V občini 197 podpirancev

Povprašje podpor, ki jih prejema socialni podpiranci v brežiški občini, je 78,7 dinarja. Največja podpora znaša 250 din, najmanjša 30 dinarjev. Ti zneski že zdavnaj več ne zadoščajo za najnujnejše življenjske potrebe. Svet za socialno varstvo je predlagal skupščini zvišanje povprečja na 120 din za posameznika, da bi tako dosegli vsaj republiško raven.

Šola, ki ni le za Brežičane

Natakarji iz posavskih občin, ne oklevajte!

Delavska univerza v Brežicah je odprla večerni oddelček šolskega centra za gostinstvo Novo mesto. V času, ko v Posavju ugotavljajo, da je gostinski delavec vedno manj, je to hvale vredna pobuda.

Šola ni namenjena le Brežičanom, ampak tudi gostincem iz sosednjih občin Krško in Sevnica. V gostinski stroki dela veliko ljudi, ki potrebujejo strokovno izobrazbo in ki si je tudi sami želijo.

Pouk v oddelku v Brežicah bo prilagojen prometnim zvezam in delu slušateljev. Ponedeljki in sobote bodo prosti, ker imajo gostinci tedaj največ dela.

V prvem ciklusu predavanja bodo slušatelji pridobili stopnjo polkvalifikacije. To bo približno po 15 tednih. Učni program za to obdobje vsebuje zgodovino, gospodarstveni zemljepis, teoretično kuhinjskega obratovanja, strožbo in nauk o pijačah. Tisti, ki delajo kot natakarji, bodo morali namesoč kuhinjskega obratovanja poslušati še italijanski oziroma angleški jezik.

Izpiti bodo razpisani za vsako skupino predmetov. S

Za jesen in zimo vam je trgovsko podjetje KRKA iz Brežic pripravilo v svoji poslovavnici

PLASTIKA — ČEVLJI

pri tržnici veliko izbiro vsakovrstnih čevljev in škornjev.

Prepričajte se in zadovoljni boste!

PRED PRAZNIKOM KAPELSKE GODBE

MED GODBENIKI IZ RODA V ROD

Za darila se bodo oddolžili s koncertom

»Ste že poskusili igrati z novimi instrumenti?«

»Seveda smo. Zven je čisto drug, kot je bil prej. Čutimo se kakor prerajeni. In še sva s sobo smo dobili za 120. obletnico.«

»Kje ste vadili do sedaj?«

»Pri meni in pri drugih godbenikih. Bil smo kakor potujoči kovček. Sčili smo se od hiše do hiše, vendar zaradi tega nismo odnehali. Z godbo živimo in zato redno obiskujemo vaje in se veselimo vsakega nastopa. Ponekod gre to iz roda v rod. Pri naši hiši je že tako. Očeta smo nasledili sinovi, mi pa prenašamo ljubezen do godbe na vnike.«

J. TEPPEY

Razglednica Kapel

Turistično društvo Kapel Brežicah je izdalo barvno razglednico svojega kraja. Za vaško društvo je to nadvse hvalevredna pobuda. Škoda je le to, da so na razglednici prikazane le tri cerkve, nikjer pa ni predstavljena vas oziroma vsaj nekaj zanimive kmečke arhitekture v teh krajih.

»Cipek in Capek« jutri v Brežicah

Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo jutri gostovalo v Brežicah z dvema predstavama: uprizorilo bo delo Wilhelma Buscha »Cipek in Capek«. Ob 11. uri bo predstava za okoliške šolarje, ob 16. uri pa za učence osnovne šole bratov Ribarjev. Mladinsko gledališče bo prišlo v goste še za novo leto z Novoletnim vrtljakom.

Zmaga Medvedkov in Čebelic

Medvedki in čebelice partizanskega odreda Matija Gubec iz Brežic so zvedeli, da so v tekmovanju najmlajših tabornikov osvojili prvo mesto v Sloveniji. Ocenjevali so vso njihovo dejavnost, od letov do mnogobojev.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekla štirinajsti dni so v brežiški porodnišnici rodilo:

Milena Stečajner iz Zubovkva — Mirna, Stefca Puhljak iz Sv. Križa — Bolico, Ana Kuber iz Ponikve — deklico, Ljudmila Kovar iz Brestanice — Miroslava, Ana Gallé iz Zakota — Marjana, Stefca Volčanšek iz Gor. Lenarta — Evgena, Gordana Sepat iz Leskova — Eriko, Tina Vahčić iz Brezovice — Roberta, Kamilja Habine iz Lenarta — Tatjana, Alojzija Sluga iz Rožnega — deklico, Teresija Lubšina iz Bel. — Julija, Rozalija Kumer iz Vel. Dola — Bojana, Neka Oster iz Lenarta — deklico, Marija Sule iz Osečica — deklica, Marija Kulec iz Sevnice — Simona, Olga Kozmus iz Žurkovega dola — deklica, in Elizabeta Vednivec iz Rastca — deklico. — Čestitamo!

S slavnostne seje občinske skupščine v Brežicah: podpredsednik Obs Ivan Zivič razdeljuje pokale ob ključku letošnjih tekmovanj sindikalnih podružnic v občini. (Foto: M. Vesel)

BREŽIŠKE VESTI

Veste za nove trgovske hiše?

Krško bo dobilo blagovnico v mestnem središču

Trgovsko podjetje Preskrba Krško je imelo letos ugodno leto. Za sklade ostaja kolektiv kar 44 odst. sredstev več kot lani. To pripisujejo prizadevnosti zaposlenih in dobremu gospodarjenju.

O načrtih za modernizacijo trgovine v občini ne govorijo radi, vendar so jih kljub temu nekaj razgrnili. Na mestu, kjer je bila stara pošta in hiša Ivana Glogovčaka, bo imela Preskrba prodajni paviljon s 600 kvadratnimi metri prostora. Tam bodo sezidali prodajne paviljone še Agrokombinat Krško, Novotehna Novo mesto, Peško Tršič in Državna založna Slovenije.

Na desnem bregu Save bodo čez nekaj let postavili trinadstropno blagovnico. Kozaristih površin bo imela 2.200 kvadratnih metrov. Osnutek projekta so naročili pri Regionu v Brežicah.

Novo trgovino tipa market bodo gradili tudi med Leskovecem in Krškim pod naseljem Grič. Lokacije zanje imajo, začetka gradnje pa za sedaj še niso povedali. Za potrošniški center na Vidnu

Jubilej Kostanjevičana

V Zagrebu bodo nočjo slavili 80-letnico predsednika Slovenskega doma dr. Niko Severja. Jubilej je kostenjeviški rojak in član kmetijsko-prosvetnega društva Lujze Kosak iz Kostanjevice. On je tisti, ki je soletel prišrna vezi med kulturno-prosvetnim društvom Slovenski dom iz Zagreba in rojaki iz Kostanjevice. Dr. Niko Sever je po poklicu zobni zdravnik. Starši Brežičani ga imajo še v spominu, ker je več let delal v tem mestu. V Zagrebu je živel od 1933. leta dalje in posvečal veliko svojega časa društvenemu delu v Slovenskem domu.

Šola brez vode

Več kot 400 učencev kostanjeviške osnovne šole je že vse leto brez vode. Za solško kuhinjo jo nosijo iz pol kilometra oddaljenega vodnjaka, a za stranišča in druge potrebe jo zajemajo iz potoka Studena, ki teče mimo šole. Upanja na skorajšnji vodovod v mestu pa kljub neštetim težavam še ni.

Peter Toš je predaval

30. oktobra je prišel v Krško strokovnjak sodelavec reški občinski svetnik in član občinskega sveta s sindikatov občinskih podružnic, delavskih svetov in upravnih odborov ter predstavnikov strokovnih služb v delovnih organizacijah je predaval o usklajevanju notranje zakonodaje podjetij z ustavnimi spremembami.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli tirsindeseti dni so se ponesrečili in škali pomoči v brežički bolnišnici. Anton Lapšina, delavec iz Gabele, si je pokodoval levo koleno; Marija Zibert, hči kmeta iz Kludnja, se je poparila po dežju; Antonija Geršak, kmetica iz Hručice vasi, je padla z voza in si pokodovala glavo in desno nogo; Frane Kraljič, upokojenec iz Sv. Križa, je padel pod vozi in si pokodoval hrbet; Drago Močlar, dijak iz Radakovega, je padel s kolesom in si zlomil desno nogo.

Toplice so zasedene

November je za zdravilišče Gataške Toplice zelo dober mesec. Do zadnjega bodo imeli zasedene vse proste postelje. Gostje so zbrani z vseh vetrov. Med njimi so domačini in tujci, zavarovanci in samoplačniki.

bodo v kratkem podpisali pogodbo s podjetjem Pionir.

Letos je Preskrba odprla samopostrežnico na Senovem. Vanjo je investirala 76 milijonov Sdin. Ta trgovina je senovskemu okolju prinesla veliko dobrega. Labira blaga je mnogo večja, kot je bila prej, s tem pa je marsikdo

mu prikrajšana pot do Krškega.

Pravkar so prevredili trgovino v Podbočju. Vanjo so vložili 9 milijonov Sdin. Še vedno pa je odprto vprašanje trgovine v Brezju. Preskrba bi tudi tam prevzela trgovino, če bi občinska skupščina postavila starbo. Dogovor s temi vprašanji se ni prebravci gorjanskim vasi pa se nikakor ne morejo spriznati s tem, da ma'ajo po sol in sladkor več kilometrov peš v dolino. I. T.

Včeraj vse, a danes nebotigatreba

Celo pomoč kmetu se vrača nazaj kot očiitek

Z besedami, da kmetijska panoga dandanes ni enakovredna z drugimi, je direktor AGROKOMBINATA Krško Stane Nunčič na medobčinskem posvetu ZK označil položaj družbenega sektorja pri nas.

Dejal je, da močna industrijska miselnost omalovažuje njegov pomen in je opazna že v občini, odkoder se ga prav v vrhove republike in zveze. Od tovarne danes nihče več ne zahteva, da bi kakoli odstopila brezplačno, medtem ko je samo po sebi umevno, da to napravi kmetijska delovna organizacija, bodisi da gre za stanovanje, za zemljišče ali kaj drugega.

Tudi kreditni pogoji so po mnenju tovarniša Nunčiča za kmetijske organizacije popolnoma nesprejemljive. Kmetijstvo razen tega ni dovolj udeleženo pri devizah, čeprav jih gostinstvo in turizem ustvarjata delno iz žuljev delavcev te panoge. Ne razumljivo je na primer to,

da dobi tovarna, ki izdeluje zelo drage žitne kombajne, zanje regres, ki prav nič ne vpliva na ceno.

In še nad nečim se je pritožil predstavnik krške kmetijske organizacije. Kolektivni ni všeč, da tisti kmetje, ki jim pomagajo, prvi ustvarjajo nezaupanje do kombinata. Našel je napore pospeševanja službe, ki jo opravlja 6 tehnikov. Ta je pomagala marsikateremu zasebniku. Spomladi, ko je treba skropiti drovje, se je vsakdo izogiba, jesei je pa družba kriva, če slabega sadja ne more prodati.

Agrokombinat Krško je vsako jesen v začati, ko obilica sadja v svojih nasadih. Kljub temu da vsi poudarjajo brezposelnost, teh ljudi

ni mogoče dobiti. Najbrž ni tako hudo, sicer bi prijeli za delo. Najmanj 30 žensk bi imelo vsako jesen občasno zaposlitev, še več pa bi si jih z delom lahko oskrbelo ozimnico. J. T.

LEP ODZIV PRI KRŠKIH DELOVNIH KOLEKTIVIH

Denar odposlan v Banjaluko

Strokovnjaki bodo pomagali obnavljati industrijo v porušenem mestu - Tovarna papirja in Kovinarska sta že obljubili pomoč

Predstavnik Kovinarske iz Krškega se je danes teden vrnil z obiska v Banjaluki. S podjetji in občinskim štabom za civilno zaščito se je pogovarjal, kdaj in kako naj bi njihov kolektiv pomagal pri obnovi porušene industrije. Ko bo sporočilo o tem

prislo v Krško, bodo strokovnjaki iz Kovinarske takoj odpotovali na kraj potresa.

Poškodovano tovarno celuloze in viskoze v Banjaluki bo pomagala obnavljati tovarna papirja »Djuro Salaj«. Na razpolago bo dala strokovni kader, uresničila pa bodo tudi nekaj drugih medsebojnih dogovorov za pomoč banjaluškim kolektivom.

Splošno obrtno podjetje Krško je nakazalo prizadežitim Banjalučanom začetni znesek 2.000 dinarjev. Papir-konfektarija 1000 din, vendar to še ni dokončna odločitev, ker čakajo na odobritev samoupravnih organov. Zelo se je izkazal kolektiv Termoelektrarne Brestanica z deset tisoč dinarji pomoči. Invalidske delavnice v Brestanici bodo poklonile porušenemu mestu betonski mešanik v vrednosti 4.700 dinarjev. O drugih kolektivih do petka, 31. oktobra, še nismo dobili točnih podatkov, ker se samoupravni organi do tega časa niso sestali. J. T.

KRŠKE NOVICE

■ PRI SPOMENIKU PADLIH BORCEV je bila v soboto kalna svečanost. S svetjem, svečami in živo besedo so se meščani poklonili spomenu tistih, ki niso dočkali sadov velikega boja za svobodo. Dan prej so prišli k spomeniku otroci iz vrtca. Osnovna šola je sodelovala pri komemoraciji za dan mrtvih. Krški spomenik je eden tistih, ki je vse leto zelo dostojno urejen. Park, v katerem stoji, je od zgodnje pomladi do pozne jeseni skrbno negovan.

■ V DRUGI TRETINI NOVEMBRA se bo spet sestala občinska skupščina. Odbornikom bodo predložili v obravnavo zaključni račun občinskega proračuna za devet mesecev in spremembo odloka o prispevkih in davkih.

■ DELOVNI LJUDJE KRŠKE OBČINE SOCISTVUJEJO s prebivalci Banjaluke, ki jim je potres uničil premoženje, tovarna in domove. Samoupravni organi se že

Tretjina prošenj rešenih

Za popravila stanovanjskih hiš in za dograditve je občinska zveza ZB NOV razdelila svojih članom za 900.000 din posojil. Med njimi so kmetje, uslužbenci, upokojenec in vdove padlih borcev. Na ugodno rešitev v prihodnjem letu čakata še dobri dve tretjini prošilcev.

Poslovili smo se od Alojza Škulja

Dva dni pred dnevom mrtvih so se v Podbočju za vedno poslovili od 58-letnega Alojza Škulja, poštenjaka iz Dola. Živel je 58 let, prehodil pa je teško pot od pastirja in dninarja do bajtarja. Ker je že od ranih let trpel in trdo delal, je vsa zadnja leta bolehal in premalu podlegel. Živel je iz rok v usta, vendar je pošteno preživljal sebe in svojo družino.

Od Alojza Škulja so se na grobu poslovili tudi člani združenja borcev NOV, z nekaj toplimi besedami pa se ga je spomnil tajnik ZB. Lojzeta smo cenili prav vsi, ki smo ga poznali. Naj mu bo lahka domača zemlja! J. S.

Denar za telesno kulturo

4. novembra se je v Krškem sestala izvršni odbor občinske zveze za telesno kulturo in sklepal o letošnjih delitvi sredstev telesnošportnim organizacijam ter o bližnjem občnem zboru. Večina telesnih organizacij potrebuje denar šele na jesen in zimo, zato zamuda ne bo nikogar prizadela.

Hvaležni za odločitev, ki je vredna pohvale

Osnovna šola Krško je poslala pred kratkim delovne kolektivne tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem takole zahvalo:

»Na svečani seji delavskega sveta vašega podjetja, ki je bila v počasistev 30-letnice obstoja tovarne, ste sprejeli sklep, da boste podarili poseben osnovni šoli v Krškem za nabavo učil del finančnih sredstev, ki bi jih porabili za pogostitev. Ta odločitev je lep primer visoke zavesti vašega delovnega kolektiva in kaže njegovo skrb, da bi pomagali tudi tistim učencem, ki jih je narava prikrajšala za umske in fizične sposobnosti. Naj vam bodo izboljšani učni uspehi in boljša priprava teh otrok za življenje skromna zahvala za plemenito dejanje, za katerega se vam posebno zahvajujeta učiteljski odbor in vodstvo šole.«

Nič brez Boštanjčanov!

O pritožbi prebivalcev Dol. Boštanja, ki trdijo, da njihov kraj nima mestnega značaja, in dolžijo občinsko skupščino, da je nedemokratično vsilila plačevanje prispevka za uporabo mestnega zemljišča, je razpravljala tudi svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve. Po razpravi je svet sklenil, da se je treba še posvetovati s prizadetimi ljudmi, dokončno odločitev pa naj bi po temeljitem pretresu sprejela občinska skupščina. Na sestanku so ponovno poudarjali, da je potrebno v primeru, da bo prispevek ostal, ta denar porabiti samo za potrebe Dol. Boštanja.

Prispevek mladinske organizacije

Občinska konferenca ZMS v Sevnici pripravlja v tovarniških mladinskih aktivnih razgovore o predvidenih spremembah ustave, ki zadevajo delavsko samoupravljanje. Še pred sejo republiške konference, ki bo predvidoma sredi novembra, nameravajo sklicati posebno problemsko konferenco, na kateri bodo obravnavali predloge za spremembe ter vlogo mladih proizvajalcev. Mladinska organizacija bo razpravljala tudi o vajenstvu v občini. Zdaj je v sevniški občini čez 170 vajencev. Ker jih je pravej pri zasebniki, nad njihovim praktičnim delom skoraj ni nadzorstva.

Tržišče: tudi po pet poplav na leto

Čez 50 prebivalcev Tržišča in okolice se je prejšnjo nedeljo udeležilo letne konference Socialistične zveze.

Prizadeti lastniki zemljišč ob Mirni so med drugim znova opozorili na veliko škodo zaradi poplav, ki so tudi po večkrat na leto. Od kar je bila struga reke regulirana nad naselijem, pod njim pa ne, se voda še pogosteje razliva. Splošno vodno skupnost Dolenjske prošajo, naj vendarle da prednost temu delu Mirne. Na konferenci so govorili tudi o trgovini, ki naj bi šla kupcem v prihodnje bolj na roke.

SEVNIŠKI PABERKI

■ **NOVO UPRAVNO SREDIŠČE MESTA.** Te dni se je sestala komisija za gradnjo novega upravne središča nasproti železniški postaji v Sevnici, kjer bodo dobile svoj prostor društvene dejavnosti vse od kulture do obrtnih servisov. Komisija je sklenila, da je treba narediti predlog razporeditve prostorov, še prej pa zbrati interese. Našte bo naredilo podjetje Region iz Brežic.

■ **O KULTURNIH SKUPNOSTIH.** V ponedeljek je občinska konferenca SZDL sklicala prvi sestanek, posvečen osnutku zakona o kulturnih skupnostih ter financiranju kulturnih dejavnosti v občini.

■ **DANES COCTAIL VARIETE.** Obiski komediantskih skupin, kot kaže, še niso končani. Danes bo ob 20. uri nastopila v domu TVD Partizan skupina Coctail variete iz Prage, ki nastopa tudi na televiziji. Vstopnina je 5 din za odrasle osebe.

■ **MLADINA PRIPRAVLJA SPRED.** Za dan republike bo konferenca Jutrjanke odprla nove proizvodne prostore. V ta namen pripravljajo mladinske aktivne tovarne kulturne programe.

■ **PO CEM SO SMETI.** Po novem bodo morali lastniki stanovanj, poslovnih in drugih prostorov plačevati višje cene za odvoz smeti. Za gospodinjstva bo cena 7 par, za gospodarske organizacije pa 12 par za kvadratni meter. Te cene je odobrila svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske

Aleš Fenos med svojimi varovanci med likovnim poukom. (Foto: M. Legan)

PRISPEVEK SOLARJEV K INDUSTRIJSKEMU OBLIKOVANJU

Načrti za otroško likovno galerijo

Aleš Fenos: »Uresničevanja zamisli se bomo lotili s pomočjo Jutrjanke«

Že na junijski likovni razstavi učencev osnovnih šol, posvečeni stoletnici tabora v Sevnici, so solarji presenetili s svojimi stvaritvami. Razstavo, ki naj bi prerasla v stalno galerijo otroških slikarskih in kiparskih del, je pripravil Aleš Fenos, likovni pedagog osnovne šole v Sevnici.

Razstavo so omogočile delovne organizacije, zlasti pa konfekcija Jutrjanke, ki se za likovna dela in okus mladih še posebno zanima. Zagotovo, ker izdeluje oblačila za šolske in predšolske otroke, Aleša Fenosa smo zaprosili, naj pove kaj več o načrtih za sodelovanje s tem podjetjem ter o razvoju likovne galerije.

»Ne bi hotel obešati na zvon stvari, ki so šele zamisli in za katere bo treba še veliko truda in razumevanja, če jih bomo hoteli uresničiti,« je skromno začel Aleš, ki je v sevniški osnovni šoli dosegel pri likovnem pouku učencev že lepe uspehe. Danes ni v tej šoli nič posebnega, ko otroci izdelujejo linoreze, lesoreze ali uporabljajo kako drugo tehniko likovnega izražanja, o kateri nekda, pri pouku skoraj slisali nismo.

ker niso dovolj vsestransko obdelani s staljša oblikovanja, privlačnosti in cene hkrati.

Jutrjanke želi s pomočjo likovnega izražanja otrok delati dobre izdelke za otroške, zato podpira razvoj otroške likovne galerije v tej smeri. Naše delo si z nami šljam tako, da bi v Sevnici ustvarili galerijo, ki bi bila širšega pomena in ki bi po svoje pomagala v industrijskem oblikovanju, kar je pri nas v primerjavi z industrijsko razvitimi deželami zelo zapostavljeno,« je dejal tov. Fenos. M. L.

SEVNIŠKI GRAD (linorez, Zdravko Balog, 8 b. osnovne šole v Sevnici)

Kmalu: „Tukaj Radio Sevnica!“

Ce bo šlo vse po sreči, se bo lokalna radijska postaja Sevnica oglasila že za dan republike

Večji del naprav, potrebnih za radijsko postajo, je še v Sevnici, manjka le še nekaj manjših delov. RTV Ljubljana je dala dovoljenje, kot pravijo: zadnje v Sloveniji. V grajskem stolpu hitijo z urejanjem prostorov, malu se bo iz njih oglasil znak: »Tukaj radio Sevnica!« Sevniška lokalna radijska postaja bo delovala kot sekcija družbeno-političnih organizacij. Imenovanih je več komisij, ki bodo skrbele za njen program. Radijski sporod bo obsegal vse od obveščanja in poučnih oddaj do zabavne glasbe in javnih nastopov.

Da bi bolje ugotovil, če je poslušalcev, je pripravljala odbor izvedel manjšo anketo in ugotovil, da so želje

zelo različne, to pomeni, da bo moral biti program postaje zelo pisan. Tako je bilo na primer znova ugotovljeno, da se zlasti glede glasbe želje mladih močno razlikujejo od želja starejših ljudi. Stroške za delo lokalne radijske postaje bodo delno kriili iz radijske naročnine, delno pa iz občinskega sklada za kulturo, ki ga bodo ustanovili s prvimi januarjem. Če bo Mo brez predvidenih ovir, bo postaja začela delovati že za 29. november, sicer pa najkasneje z novim letom.

Vendarle kaže na bolje

Predvidoma 20. novembra bo skupščina LT, ki naj bi pomenila prelomnico v tej organizaciji

Odveč je ponavljati besede o pomenu delovanja organizacije Ljudske tehnike za vseljudo obrambo. Tega se zaveda odsek za narodno obrambo v Sevnici, ki je že nekajkrat skušal poživiti njeno delo, vendar se mu to ni posrečilo.

Zdaj pa še v Sevnici

To, kar se je pred dvajsetimi leti pripetilo v Novem mestu, se je zgodilo še v Sevnici. Letne konference krajevne organizacije SZDL se ni udeležilo dovolj ljudi, da bi bila sklepčna. Za tak odnos obstajata dve možnosti: ali je Socialistična zveza v kraju tako napomembna organizacija ali pa se je v času izboljšanega življenjskega standarda tako spremenil naš odnos do skupnih problemov in družbeno-političnega delovanja nasploh. Naj bo kakorkoli: taki primeri niso v čast članom SZDL, še manj pa članom ZK.

Čimprej graditi zdravstveni dom

Idejni načrt ter ekonomski del za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici je pripravljen. Zdaj je treba čimprej urediti odnos med občno in zdravstvenim domom Celje ter podpisati pogodbo o financiranju. Tako so sklenili na sestanku vseh prizadetih minuli teden. Predvidoma bo 11. novembra sestanek s predstavnikoma celjskega zdravstvenega doma, na katerem se bodo dokončno dogovorili, kako bodo zbrali približno 3 milijone novih dinarjev, kolikor bo veljal novi dom v Sevnici. Kot je znano, je bil letos uveden tudi samopriskopek, ki ga prispevajo vsi plačila zmogni občani.

Bučka: »rebra« na cesti

Pritožbe nad vzdrževanjem cest v sevniški občini so upravičene. Poglejmo samo cesto od Sevnice do Bučke, zgrajeno po vojni, ki je bila vsaj do dobrih vzdrževana, zdaj pa je vse bolj uničena. Cesta je skrajšala razdaljo do Bučke in Novega mesta, zato je na njej tudi precej promet. Na cesti je začela gospodariti voda, kažejo se že njena rebra, vozniki pa se sprašujejo, do kdaj bo še tako. S. Sk.

Završje: ogenj podtaknjen?

Dobrega pol leta je bil v sevniški občini mir pred ognjem, zdaj pa so morali v obdobju tedna dni gasilci že drugič posredovati. 28. oktobra zvečer je v Završah pri Zabukovju nenadoma začel goreti kozolec dvojnok, lastnik Miha Jazbec. Pogorel je do tal. Škode je za 4 milijone starih dinarjev. Komisija je ugotovila, da je bil ogenj verjetno podtaknjen.

V torek skupščina ZROP

V torek, 11. novembra, bo v Sevnici skupščina rezervnih oficirjev in podoficirjev, na kateri bodo izvolili novo vodstvo. Imenovali bodo tudi dve komisiji, izmed katerih bo ena skrbela za izvajanje programa, druga pa kadrovske zadeve. Vsaka komisija bo imela po pet članov.

Poskusila je še občinska organizacija ZMS in vse kaže, da bodo nekatere sekcije vendarle oživele. Za 20. november je predvidena skupščina LT, ki naj bi pomenila prelomnico.

V Sevnici je nekadašnje uspešno delo radioklub. Z lokalno radijsko postajo, ki jo pripravljajo, se bodo možnosti za njegovo delo še povečale. Prostor bi dobil na gradu v sklopu prostorov, namenjenih vseljudo obrambi in civilni zaščiti. Če bi bila dejavnost zagotovljena, bi se nekako našel tudi denar za razmeroma drage naprave.

Precejšnje možnosti ima tudi fotoklub, katerega aktivnost je ponehala zaradi tega, ker ni imel primerne prostora. V Sevnici je precej vnetih fotoamaterjev, pa tudi mladina ima veselje s tem, potrebnosti so le ljudje, ki bi znali to združiti v organizirano delo.

Sprememba razveseljuje

Politični delavci moramo priznati, da naše politično delovanje pozna premalo različnih oblik, da je preveč suhoparno in premalo vabljivo zlasti za mlajše ljudi. Kako veliko je mogoče narediti že z majhno spremembo, dokazuje naslednji primer. Krajevna organizacija Socialistične zveze male vasi-ce Drožanje pri Sevnici je priredila poučni tekel v moziško občino in vožnjo z žičnico na Mozirsko planino. Izleta se je udeležilo čez 400 vaščanov, ki jim bo prijetno presenečenje še dolgo ostalo v spominu.

Primerjava

Po dokončnem obračunu so prebivalci Primoža in še nekaterih vasi prispevali za gradnjo ceste Konjsko, ki jim je za trikrat skrajšala razdaljo do Sevnice. 131 dni voženj z vpregami, 256 prostovoljnih delovnih dni (!) in 3.785 dinarjev prostovoljnih prispevkov. Kje se lahko kak mnogo večji kraj ali mesto pohvali s sorazmerno tako velikim prispevkom? Na to naj si odgovorijo tisti, ki mislijo, da jim je občina dolna vse na rediti!

BAR Cateške Toplice

vsak mesec NOV PROGRAM

novi slovenski mesočnik

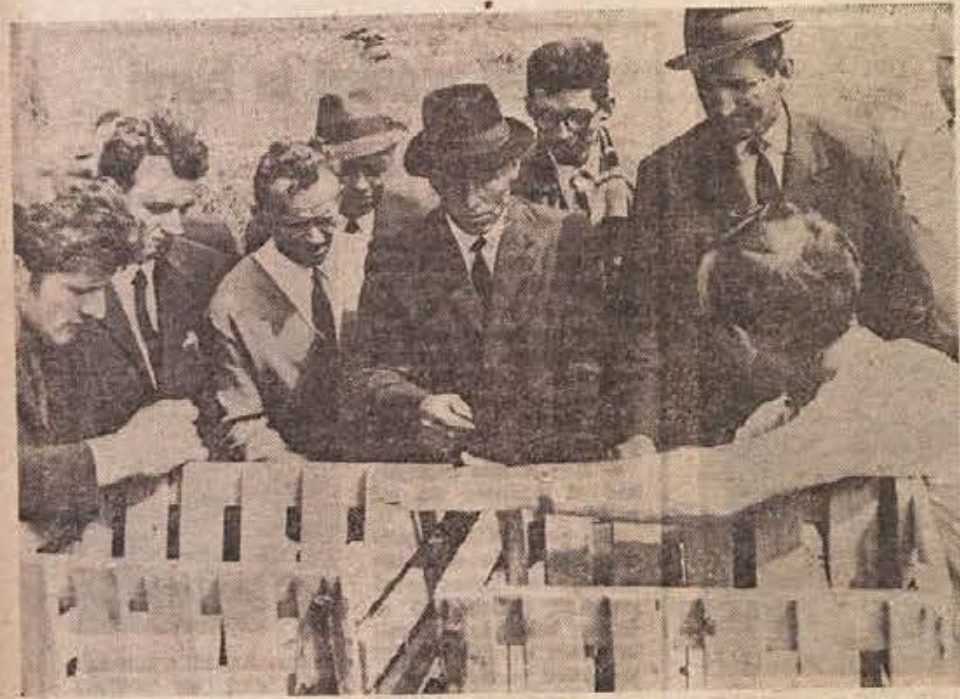
karavana

odkriva

JUGOSLAVIJO

160 strani 3 din

Pomemben vzrok, da rastlinske bolezni in škodljivci stalno povečujejo škodo v kmetijstvu, je pomanjkljivo znanje o uporabi zaščitnih sredstev. Medtem ko se kmetovalci za novosti v kmetijski mehanizaciji vse bolj zanimajo (na sliki vidimo kmete iz okolice Velikega Gabra ob prikazovanju kmetijskih strojev), je varstvo rastlin marsikje še zelo zapostavljen agrotehnični ukrep. (Foto: Legan)

PORAZEN OBRAČUN PO POSPRAVLJENI LETINI

Drobni škodljivci uničili milijone

Škoda zaradi rastlinskih bolezni in škodljivcev je neprimerno večja od vrednosti porabljenih zaščitnih sredstev - Predlagani ukrepi

Zaradi velikih pridelovalnih stroškov, razdrobljenih in majhnih površin ter sorazmerno nizkih prodajnih cen je tako zmanjšani kmetov dohodek zmanjšujejo še rastlinske bolezni in škodljivci. In kar je najhujše: škoda, ki jo povzročajo bolezni in škodljivci, se iz leta v leto veča in je že daleč preseгла vse druge ujme, ki prežijo na pridelek na polju, vrtu, v sadovnjaku in vinogradu.

Po oceni kmetijskega inšpektorja so samo na območju trebanjske občine rastlinške bolezni in škodljivci letos naredili skoraj za dva milijona novih dinarjev škode. Ker so kmetovalci zanemarjali zaščitne ukrepe, so bili celo primeri, da so jeseni, dobesedno povedano, pobrali ostanke uničenih rastlin. Samba na krompirju, ki je najvažnejša poljska in pri katerem je sorazmerno dobro oskrbovanih čez polovico površin, je bilo letos za 800.000 novih dinarjev škode. Več kot pol gre na račun premajhne skrbi za zamenjavo semena, čeprav je to dolej najbolj učinkovit način boja proti nevarnim virusnim boleznim. Preostalo škodo sta povzročila koloradski hrošč in krompirjeva plesen.

Težko ocenljiva, vsekakor pa izredno velika je škoda v sadovnjakih, ki so žal povsemni najbolj zanemarjena kmetijska kultura. Po oceni je bilo tudi v vinogradih čez 400.000 dinarjev škode, na čilih pa zaradi rje in sneti še precej več.

In kako varujemo pridelke pred tem uničevanjem? Po dodatnih KZ Trebnje je bilo na primer vse lansko leto prodanih zaščitnih sredstev v skupnem znesku 317.750 dinarjev, kar je le dobri desetina škode, ki jo povzročijo bolezni in škodljivci.

Najvažnejša vzroka sta splošno pomanjkanje denarja na kmetiji ter pomanjkljivo znanje o varstvu rastlin. Kmetije posredujejo največkrat le takrat, ko sta se bolezni ali škodljivci že močno razširila in je marsikdaj

celo prekasno. Lahko bi našli vrsto primerov za to trditev.

Precejšen je spisek ukrepov, ki bi pripomogli do učinkovitejšega boja proti rastlinskim boleznim in škodljivcem. V prihodnje bodo morale igrati večjo vlogo skupne akcije za zatiranje, večja pomoč strokovne službe, večja izbira zaščitnih sredstev, skupinska raba tovrstnih strojev, posebno pa sprejemljivi odnos cen zaščitnih sredstev in pridelkov.

M. L.

Z ZASEDANJA OBČINSKE SKUPŠČINE TREBNJE 29. OKTOBRA

Razveseljivi učni uspehi v šolah

Večji prejemki delavcev občinske uprave - O obrtništvu in gozdarstvu

Vrsto poročil, odlokov in drugih odločitev je imela minuli teden na dnevnem redu občinska skupščina Trebnje, ko pa je predsednik OBS CIRIL PEVEC prebral anonimno pismo pritožbo, poslano komisiji za prošnje in pritožbe pri republiški skupščini ter republiški konferenci SZDL, se je najbolj burna razprava šele začela. V njej je namreč zapisano, da je bilo decembrsko ljudsko glasovanje o samoprispevku za šolstvo nezakonito, rezultati pa potvorneni. Ker o tem poročamo posebej, najprej na kratko o poteku seje.

85,4-odstotni učni uspeh v minulem šolskem letu je več, kot smo si pred nekaj leti lahko samo želeli, je med drugim dejal pedagogski svetovalec JANEZ ŠOLMAJER v uvodnem poročilu. Opozoril pa je na materialni položaj šol ter na pomanjkanje učiteljev v oddolnih krajih, zlasti na Jelševu in Trebelnem.

Kako resno stanje je v tem delu trebanjske občine, sta

skupščino opozorila tudi FRANE VIDEČNIK in ANTON ZAGAR. Z odhodom več prosvetnih delav na področniški dopust se bo položaj še poslabšal. JOŽE GLAVAN je opozoril na težave pri prevozu otrok v Dobriču ter na prednosti gozpodnjanskega pouka. CIRIL PUNGARTNIK je dejal, da bo treba povečati skrb za šolanje prosvetnih delavcev, saj se obeta še večje pomanjkanje. JOŽE NOVAK je pripomnil, da so učni uspehi res precej boljši, zaostajajo pa vzgojni uspehi, ker so v reorganizaciji šolske mreže učenci premalo pod nadzorstvom.

Ko so bili zatem na dnevnem redu prispevki in lavki so se odborniki dalj časa zadržali pri obrtništvu. Prevoznik JOŽE KORBAR je na primer menil, da ni treba zaradi nekaterih špekulativnih vseh obrtnikov metati v en koš. CIRIL PEVEC je poudaril, da bo občinska skupščina podpirala razvoj obrtništvu v občini, hkrati pa prek svojih organov stopila na prste tistim, ki bi hoteli

OBISČITE BLAGOVNICO

KMETIJSKE ZADRUGE TREBNJE

v združenem domu, kjer vam nudijo veliko izbire

- KONFEKCIJE in
- PERILA!

Anonimno pismo

Neznavec (ali morda organizacija ljudskega glasovanja) je premoget toliko spogumas, da je napisal pritožbo komisiji za prošnje in pritožbe pri republiški skupščini, v kateri je zahteval, da so bili rezultati decembrskega ljudskega glasovanja o samoprispevku za šolstvo v trebanjski občini potvorneni, ni pa premoget toliko junastva, da bi se podpisal in javno terjal ponovno pregled dokumentacije.

Po spontanem protestu vseh odbornikov občinske skupščine 29. oktobra je mogoče sklepati, da je bila pritožba, na kateri je bilo spodaj podpisano odborniki, ki zaradi ljubelega miru ne iščajo svojih imena, zlohotno podtaknjena z namenom, da bi o-majali ugled občinske skupščine, volilne komisije in družbeno-političnih organizacij, katerih člani so veliko prispevali pri or-

ganizaciji ljudskega glasovanja.

Samo po sebi se razume, da je celotno gradivo skupaj z glasovalnimi listki na vpogled vsakomur, ki bi kakorkoli dvomil o zakonitosti postopka.

Toda ne gre samo za to. Ob takem nepoštenem potikanju in sumbenju ni prizadeti samo tisti, ki so dolžni čuvati zakonitosti zaradi svojega mesta v družbi, ali tisti, ki smo bili do pozne ure priča ugotavljanju rezultatov, temveč tudi vsi, rekli bi, težnani ljudje, ki so s svojim delovanjem v krajevnih organizacijah in v okolju, v katerem živijo, pripomogli k tej pomembni odločitvi, katere sadove se je že mogoče veseliti. Spomnimo se samo nove šole na Mirni, ki je bila že zgrajena s pomočjo prispevkov prebivalcev občine.

M. LEGAN

Kmetje o gospodarjenju v gozdovih

V 7 večjih krajih trebanjske občine so prejšnji teden pridrili razgovore s kmeti, lastniki gozdov, o gospodarjenju v gozdovih. Na njih so sodelovali tudi predstavniki GG Novo mesto in GG Brežice. Kmetje so zlasti poudarjali, da se zavzemajo za večji vpliv na gospodarjenju v okviru samouprave lastnikov, za sprostitev skupne lesa, za prednost lastnika gozda tudi pri pogodovanih delih, medtem ko so glede plačevanja biološke amortizacije povečini menili, naj ostane pri starem, so je, da bi amortizacija tudi vnaprej plačevali samo od tistega lesa, ki ga prodajo ali podarijo.

Danes o organizacijah in društvih

Popoldne bo v Trebnjem sestanek predstavnikov občinskih organizacij in društev, ki ga je sklicala občinska konferenca SZDL. Posvečen bo delu organizacij in društev v letošnjem letu, narotom za leto 1970 in financiranju. Sestanek je že zdaj sklican z namenom, da bi prej kot prejšnja leta imeli na voljo programe dela in njih financiranje.

Predsednik ZZROP - Stane Velikonja

V sredo, 30. oktobra, je bila v Trebnjem skupščina zveze združenj rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki je po ločitvi od ZZB postala samostojna organizacija. Za predsednika ZZROP so na skupščini izvolili Staneta Velikonjo, za sekretarja pa Antona Praznika iz Velikega Gabra.

Zbor prosvetnih delavcev

Prosvetni delavci Mirenske doline, ki so člani ene sindikalne podružnice, so se minul teden sestali v Sentrupertu na zboru, katerega sta se udeležila tudi poslanca Bogdan Osolnik in Jože Knez ter sekretar občinskega komiteja ZK Roman Ogrin. Bogdan Osolnik je govoril o zunanjepolitičnem položaju v svetu, Jože Knez pa o gospodarskih vprašanjih v zvezi s 5. sejo CK ZKS. Sledil je sprošen razgovor o teh in nekaterih drugih vprašanjih.

Tone Praznik 50-letnik

V krogu prijateljev in sodelavcev je v ponedeljek slavil 50-letnico življenja Tone Praznik iz Velikega Gabra, borec NOV od 1942, član ZK od 1944, oficer, nekdanji vođa odseka za narodno obrambo v Trebnjem, predvsem pa predan družbeno-politični delavec in poštnjak.

Sele ob tokih trenutkih se zavemo, kako hitro nam mineva čas, izpolnjen z razgibanim življenjem, stalnim bojem za napredek, čemur je veliko svojih prizadevanj posvetil tudi naš Tone. S toliko večjim veseljem zato ob tej priliki dvigamo čase in mu želimo zdravja ter zadovoljstva v krogu njegove družine.

TREBANJSKE IVERI

■ ILUZIONIST VEC NE VLEČE. Niti pol dvoran prvostranske doma ni bilo polne, ko je minuli četrti nastopil v Trebnjem Longmark s svojo skupino čezkanih komedianov. Obisk je bil slabši kot na Mirni in v Mokronogu, vendar so se obiskovalci, povečini mladi, dobro zabavali. Longmarkova skupina je bila boljša kot so običajne.

■ TAKSE DORIVAJO NAZAJ. Večina plačnikov kramularnih taks je motorna vozila je minul teden dobila po pošti vrnjene takse za leto 1968. Denar vračajo, ker je ustavno sodišče razveljavilo predpise o plačevanju te takse.

■ DOBRA POTEZA. Nova, zelo dobro založena blagovnica KZ Trebnje je odprta tudi ob nedeljah dopoldne. V tem času je zelo dobro obiskana, saj je od tovrstnih trgovin edina odprta v tem času.

■ SE EN TRANSFORMATOR. Elektro Novo mesto gradi na Pristavi novo transformatorsko postajo. Gradilo jo na mestu, kjer

bo motila preglednost nad cestnim ovinkom. Na vprašanje, zakaj prav tam, nam je bilo pojasnjeno, da drugje niso mogli dobiti zemlje v času, ki ga imajo na voljo za porabo privedenega denarja. Noben zasebni zemlje ni hoteli prodati, razlastitveni postopek pa bi gradnjo precej zavlekel.

■ ZA VARNOST PROMETA. — Občinski odbor RK je v ponedeljek organiziral tečaj za varnost prometa. Podobno tečaj, posevšen tečaju varnosti, namerava pridrili tudi na Mirni.

■ ZNIZAN PRISPEVEK. — Občinska skupščina je znižala prispevek za uporabo mestnega zemljišča tistim plačnikom, ki imajo stavbe še v gradnji, vendar največ za Miri leta. Prispevek od celotne mzdvalne površine je znižan od prejšnjih treh par od kvadratnega metra na dve pari.

■ SE EN VODOVOD. V okviru krajevne skupnosti Stefan prebivalci Behtinje vasi gradijo vodovod, ki so si ga že dolgo časa zelo želeli.

TREBANJSKE NOVICE

„Vrabce lovimo, golobe pa spuščamo“

je poudaril na zadnji občinski seji neki odbornik-obrtnik, ki je hotel s tem povedati, da je kontrola nad majhnimi obrtniki zelo stroga, nad večjimi pa slabša - Ob Kolpi rešujejo ljudi sušmarji, ker ni obrtnikov

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila 28. oktobra, so razpravljali predvsem o zasebni obrti v občini, o ciganskem vprašanju, o programu otroškega varstva za naslednjih 10 let in sprejeli načrt odstrela medvedov in jelenov za to lovsko leto.

Razprava o obrti je imela dva dela. V prvem so odborniki zelo ostro napadli sušmarstvo in popoldansko obrt, medtem ko so v drugem delu razprave ugotovili, da je obrtnikov premalo, da jih mora biti več in da bo konkurenca potem slaba izločila.

Odborniki so zahtevali, da je treba pooprrediti kontrolo nad opravljenimi obrtnimi uslugami in storitvami predvsem v strokah, kjer je zaradi malomarnosti opravljenega dela lahko v nevarnosti življenje ljudi ali pa lahko pride do večje materialne škode. Harati so ugotovili, da redni obrtniki dajejo garancije za opravljeno delo in tudi upoštevajo reklamacijske stranke, medtem ko popoldanski obrtniki garancij ne dajejo.

Sproščena marža

Maržo za južno sadje, banane, sadje, povrtnine in poljedelske pridelke je na zadnji seji sprostita občinska skupščina Kočevje. Sprostitve marž je utemeljila s tem, da so doslej v odstotku določene marže spodbujale trgovca podjetja, da so nabavljala dražje blago in tako tudi več zastužila.

Opozorili so tudi, da popoldne in zvečer, razen tega pa še ob sobotah in nedeljah servisi ne delajo, da je takrat skoraj nemogoče dobiti obrtnika in da zaradi tega lahko nastane občutna škoda. Zato so zahtevali, naj bi nekateri servisi uvedli dežurno službo.

Splošna ugotovitev za obrtnike v kočevski občini pa je bila, da so materialno (se pravi gospodarsko) zelo šibki v primerjavi z obrtniki v drugih občinah in državah. Predlagali so, naj bi banke dajale kredite obrtnikom, ki žele svojo obrt modernizirati. Opozorili so, da obrtniki zelo težko dobe kredite za nakup opreme, medtem ko naše obrtnike kreditirajo celo italijanske firme, v nekaterih drugih državah pa obrtnikom, ki na novo odpirajo obrt, daje država celo dotacijo.

Obrtnik Frane Volč je opozoril, da v vaseh ob Kolpi skoraj ni obrtnikov. Tam ni kovačev, ki bi jih kmetje potrebovali, steklarjev, plekarjev in drugih. Zanimivo pa je, da kljub temu nekateri občani s tega območja

prijavljajo občini »sušmarje, ki so temu zakrpani čevlje, onemu pa hlače.« Če bodo občani tako vestni pri prijavljanju sušmarjev, se lahko zgodi, da bodo kmalu hodili okoli goli in bosi.

PRIMO

Kdo naj odloča?

V Kočevju ni nobenega otroškega igrišča. Krajevna skupnost je že trikrat sklicala sestanek stanovalcev Kidričeve ulice, da bi se pogovorili o postavitvi igrišča, ljudje pa na sestanku niso prišli. Prebivalci Podgorske ulice so celo dejali: »Kaj nam bo igrišče! Naj nam raje pustite na tistem zemljišču sejati solatole! Otroška igrišča niso samo igrišča. Na njih so otroci tudi vzgajajo, zato so potrebna. Najbolj prav bi bilo, da urbanisti (ki kot sami pravijo, imajo igrišča v glavah), določijo, kje so igrišča potrebna, in jih tam tudi postavijo.

Pralni stroji brez vode

Po vaseh v kočevski občini je vedno več pralnih strojev, precej pa je vasi, ki še nimajo vode, zato pralnih strojev ne morejo uporabljati. Prav zaradi tega vaščani skoraj vseh vasi poizkušajo na vse načine čimprej priti do vodovoda. Zdaj dokončujejo vodovod v Ribjeku, zahtevajo pa ga tudi v Bostlji-Lozi in drugih vaseh. Ponekod, kjer še imajo vodovod, pa ugotavljajo, da je njegova zmogljivost premajhna ali pa da je že dotrajana, saj ostajajo nekateri vasi po več tednov ali celo mesecev brez vode.

Otroci brez svojih igrišč

Kočevju so potrebna najmanj tri manjša otroška igrišča - Bo otroški dodatek res višji?

O programu otroškega varstva v občini Kočevje za naslednjih 10 let, smo že poročali. Zdaj ga je potrdila tudi še občinska skupščina. Omenimo naj le, da so odborniki zahtevali, naj bi v Kočevju čimprej uredili 2 do 3 otroška igrišča. Predlogi o tem, kdo naj bi jih uredil in opremil, so bili zelo različni. Naštetimo naj jih le nekaj: podjetja, starši, krajevna skupnost, dedek Mraz (z denarjem, ki ga bo zbral pri podjetjih za novoletno letko) itd.

V razpravi o otroškem varstvu je sodeloval tudi poslanec Drago Benčina. Posredujemo vam neka njegovih zanimivih misli: Ispolnjevanje programa otroškega varstva (predvsem gradnja nove otroške varstvene ustanove) bo nekoliko počasnejše, če bo znižana prispevna stopnja za otroško varstvo od sedanje 1,8 odstotka na 1,6. Nova otroška varstvena ustanova je Kočevju potrebna, saj je zaposlenih kar 35 odstotkov žensk. Prizadevati pa si moramo, da bodo varstva de-

Borec (Kranj) : Kočevje 2,5:5,5

Kočevski šahist, so doslej v Kranju lepo in zaslužno zmagovali nad solidno ekipo Borec. S to zmago so se povzpeli na drugo mesto v slovenski šahovski ligi - zasludni del. Rezultati: Zbil - Osterman 0:1, Bukovac - Glaser 0:1, Mali - Mestek 1:0, Murovec - Gornik 0:1, Matjašič - Praznik 0:1, Krek - Ivič remi, Naglič - Rakovič 1:0, Pirc - A. Praznik 0:1.

VE STANIC

Dvorezni odlok

Odborniki občinske skupščine Kočevje so predlagali, naj bi občinska skupščina sprejela odlok o prepovedi postavljanja šotorov na območju občine Menijo namreč, da bi tak odlok onemogočil stalna preseljevanja Ciganov v poletnih mesecih, saj bi na njegovi osnovi lahko kaznovali neposlušne Cigane. Tak odlok pa ima tudi drugo plat. Če bi bilo prepovedano kampiranje, bi to veljalo tudi za turiste! Če pa bi odlok veljal samo za Cigane, je spel vprašanje, če bo zakonit (kratnje pravice nekaterim državljanom!).

Prebivalci Trave in okolice so skoraj v celoti z lastnimi prispevki in denarjem spravili pod streho novi gasilski dom na Travi. Zdaj jim je zmanjkalo denarja, zato so člani odbora za gradnjo doma spet začeli nabirati prostovoljne prispevke. (Foto Primo)

Če bo lačen, bo delal

Cigani vedo za vse svoje pravice, za dolžnosti pa ne - Predpisi naj veljajo za vse enako

Vsi dosedanji poizkusi, da bi Cigane civilizirali in navadili delati, so bil doslej v kočevski občini v glavnem brez uspeha, tako so ugotovili odborniki na zadnji seji občinske skupščine. Glavni vzrok, da ni bilo uspeha, pa je bil po mnenju odbornikov ta, da Cigani še vedno žive skupaj in tako stari kvarno vplivajo na mlade, ki bi radi delali in se civilizirali.

Zato so odborniki sklenili, da bo treba Cigane razseliti po vaseh, jim onemogočiti prepogoste medsebojne stike, jim najti delo, njihove otroke pa redno šolati.

Poudarili so, da se Cigani

dobro zavedajo pravic (brezplačna zdravila, zdravniška pomoč itd.), nič pa nočejo slišati o dolžnostih. Kmetje, ki morajo zdravljenje plačati, negodujejo tudi nad pogostimi krazjami, ki jih za greše Ciganov, menijo pa tudi, da ni prav, ker dobe Cigani naknala, s katerimi jim v trgovini dajo brezplačno hrano.

Zato so odborniki v imenu kmetov zahtevali, da morajo veljati enaki predpisi, kot veljajo za vse, tudi za Cigane. Kdor ne dela, naj ne je. Če bo Cigan lačen, bo že delal. Če bo kradel, že ne bo pošiljal otrok v šolo itd., naj bo kaznovan tako, kot ostali občan.

Doslej je bil zaščitena medved, zdaj bo človek

V kočevski občini bodo v tem lovskem letu odstrelili 31 medvedov in 498 jelenov - Ponekod je divjad uničila ves pridelek - Zaradi strahu pred medvedovi imajo otroci iz oddaljenih vasi manj ur pouka

Mnogim kmetom v kočevski občini je letos uničila divjad ves pridelek, tako da niso pridelali niti tolko, da bi imeli prihodnje leto za seme. Starši iz Pungerta, Podplanine in mnogih drugih vasi v okolici Šol so zaprosili vodstva, naj spuste njihove otroke iz šole tako zgodaj, da bodo še podnevi doma. V neposredni bližini vasi in celo po vaseh se sprohajajo medvedovi ne le ponoči, ampak že tudi podnevi.

Lovec Edvard Troha s Trave, je povedal, da bodo morali dobro prodati divjad,

da bodo lahko poravnali svo škodo, ki jo je divjad povzročila. Medved je tudi letos uničil vse pridelke na vrtu njegovega brata, ki je tudi lovec. Ta vrt je v vasi pri transformatorski postaji.

Prebivalci Starega kota in mnogih drugih vasi so opustili nekatere steze in bližnjice do drugih naselij, ker so na njih mnogokrat naleteli na medvede. Celotno prometneje poti in ceste uporabljajo ljudje v glavnem le še podnevi.

Na pritisk odbornikov s podeželja je občinska skupščina Kočevje že dvakrat zavrnila plan odstrela v lovskih družinah za to lovsko leto, ker so odborniki trdili, da je prentezek. Končno so pretekli teden plan le sprejeli. Po tem planu mora v tem lovskem letu v revirjih lovskih družin pasti 15 medvedov (po prvotnem predlogu naj bi jih le 6) in 119 jelenov (po prejšnjem predlogu le 90). Razen tega bodo v revirjih gojitvenih lovščih Zina gora in »Roga« odstrelili še 16 medvedov (za »Snežnika« odstrel ni predviden) in 379 jelenov (tudi v revirju »Snežnika«). Po oceni lovskih organizacij je na območju občine Kočevje 107 medvedov, ljudje pa trdijo, da je ta številka občutno večja.

Posojila za popravila hiš

Stanovanjska komisija pri republiškem odboru ZZB je letos dodelila 70.000 din dotacije za kreditiranje nužnih in upravičenih popravil stanovanj borcev NOV. Enak znesek je na svoji zadnji seji zagotovila za iste namene tudi občinska skupščina Kočevje, ki je prvotno računala, da bo prispevek republiškega odbora za 10.000 din manjši.

Delegati že izbrani

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji izvolila delegate, ki jo bodo zastopali na zasedanju delegatov v skupščini SR Slovenije. Delegati so: za področje komunalnega sistema Nace Carničnik, za področje finansiranja družbeno-političnih skupnosti Miro Hegler, za področje družbenega planiranja Stane Očepek, za področje komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ter planiranja in urbanizma inž. Oto Devjak, za področje javne varnosti Franc Šile, za področje izobraževanja in kulture Saša Bžani, za področje zdravstvenega in socialnega varstva ter socialnega zavarovanja dr. Marko Vojak.

Velika škoda, povzročena po divjadi

Na območju lovske družine Oslinica bo letos, kot predvidevajo lovci in kmetje, za okoli 60.000 din škode, po vzročene po divjadi, od tega samo v bližnji okolici Oslinice za okoli 20.000 din. Največ škode napravijo medvedovi, in sicer na ovsu, koruzi, korenju, sadju in drugod, celo na srnah. Veliko škode naredi tudi jelenjad. Ljudje se zelo boje medvedov. Starši neke učenke iz Bečovice na primer vsak dan spremljajo svojo hčer 4 km daleč v šolo, ker se boje da je ne bi napadel medved.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ NA SREČO JE lepa in topla jesen, vendar je kljub temu precej mrzlo v prodajnih prostorih nove trgovine NAMA. Ogrevanje pa bo treba kljub temu čimprej urediti, saj se hitro bliža zima. Potrošniki zaradi mraza v trgovini še zdaj negodujejo, pa tudi za strojni kolektiv ni zdravo, če mora delati v mrzlih prostorih.

■ ■ ■ MOST ČEZ POTOK Ribnice je začel graditi splošno gradbeno podjetje ZIDAR iz Kočevja. O mostu čez ta potok nad Prigoric in Doleno vasio je bilo napisanih in izrečenih veliko opozoril, vendar niso zalegli. Končan se je most kar znan jezdil in postavil pristojne pred neodločljivo dejstvo. Most bo betončni in zelo trden, da bo stajal še kasnejšim rodovom.

■ ■ ■ Z OPOMINI IN GROZNIAMI S TOZBO, če ne bodo plačani računi v osemih dneh, so kar zaspale razne organizacije in društva, ki dobivajo dotacije iz občinskega proračuna po dvanajstih in pridejo zato pogosto v težave, ker nimajo dovolj denarja, da bi računali plačale. Računi so običajno le za majhne zneske, a kljub temu na njih ne izostane grožnja s tozbo. Po drugi strani pa dobivajo potrošniki vse pogosteje olajšave in kredite pri nakupih, in sicer kar za stave milijone. Nad

društvi, v katerih delajo številni amaterji, ki čisto zalagajo tudi svoj denar za družbeno korist, pa neprestano visi Damoklov meč požarna tožba. Če bi podjetja bila v vseh primerih tako dosledna, potem ne bi imela težav z obratnimi sredstvi, saj jim večji kupci dolgujejo tožne milijone.

■ ■ ■ V DELU SMO BRALI (30. oktobra), da se bo odslej šola v Višnji gori imenovala po našem borcu Edu Turnarju-Primo. Še, ki je bil doma iz toškega potoka na Notranjskem. Loški potok pa ni na Notranjskem, ampak na Dolanjskem.

■ ■ ■ LUKNJE SO na kamnitem pločniku na mostu pri Rudniku, zaradi česar so pešci v nevarnosti. Dobro bi bilo, če bi te luknje zalili s cementom. Čimprej bo to opravljeno, tem manj bo stroškov.

■ ■ ■ PROMETNIH ZNAKOV ŠE NI na novih asfaltiranih cestah in sprehajalščih, zepav so bile zgrajene že pred dobrim mesecem. Na teh cestah je prometna anarhija, ker ni prometnih znakov. Vendar tudi akcije ne bo prometnih znakov na zelenih in med svetlim, kjer zdaj vasio vinjeni nočni avtomobilisti. So res pristojni tako brez moči, da ne morejo napraviti reda?

INLES izdeluje nova vrata

Sobna vrata s plastificiranim podbojem so prvič pokazali na zadnjem sejmu gradbeništva

Na sejmu gradbeništva v Beogradu, ki je bil zaključen 14. oktobra, je ribniško podjetje INLES prvič prikazalo nova sobna vrata, ki jih zdaj izdelujejo se v kooperaciji z neko švedsko tovarno. Nova vrata imajo lesene podboje, obložene v plastiko, vrata krila pa so obložena z melaminiziranimi lesnitimi ploščami.

Nova vrata imajo v isto prednost, zaradi lesar so vzbudila na sejmu veliko zanimanje. Predvsem jih te zelo lahko sestavi, preprosta je njihova embalaža, niso dražje od klasičnih, primerna so za vsako debelino zidu, njihov prevoz je lažji zaradi embalaže in ker jih

lahko nalože, na primer na vagon, še enkrat več.

Takih vrat ne izdeluje doslej nobena tovarna v naši državi, uveljavila pa so se predvsem v skandinavskih državah. V INLESU pričakujejo, da bodo to novost pri nas ugodno sprejeli tudi projektanti. Povpraševanje po takih izdelkih je veliko tudi na zahodnem tržišču, zato pričakujejo, da bodo nova vrata izvažali.

Nova vrata izdelujejo zdaj se v kooperaciji, že v bližnji prihodnosti pa nameravajo osvojiti celotno proizvodnjo, se pravi, da bodo sami izdelovali popolna vrata. Seveda bodo morali prej za novo proizvodnjo urediti tudi nov obrat.

Proizvodno dvorano delovne enote INLES Ribnica v Loškem potoku so pred kratkim dozdali. Stari prostori so bili premajhni in je bilo v lakirnici ozko grlo. V tem obratu izdelujejo predvsem polkna in okna. (Foto: Primc)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE RIBNICA

Tudi odborniki za bolj sproščen odkup lesa

Zahtevajo, naj dobijo pravico odkupovati les se vsaj lesna industrija in kmetijske zadruge - Biološka amortizacija le za les, ki je namenjen prodaji - Jasnejše razmejitve pravic in dolžnosti hočejo

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, 29. oktobra so razpravljali predvsem o sedanji in bodoči ureditvi gospodarjenja z gozdovi, o delu davčne uprave v prvih devetih mesecih letos, o izpolnjevanju letošnjega občinskega proračuna in drugem. Sprejeli so odlok o delegatih, ki bodo sodelovali na zasedanju delegatov občin v skupščini SRS, izvolili so porotnike za občinsko sodišče v Kočevju in imenovali 6 članov v delavski svet Veterinarske postaje.

Javne razprave o gozdarstvu, ki so bile v vseh večjih krajih občine, so med drugim pokazale, da se ljudje strinjajo, naj tudi v bodoče če gospodarji z vsemi gozdovi (družbenimi in zasebnimi) ena gozdnogospodarska organizacija. Gozdni posestniki pa so zahtevali, da je treba zmanjšati stroške v zvezi z revizijami gozdnogospodarskih načrtov, ki jih opravljajo vsakih 10 let. Predlagali so tudi, naj bi občinska skupščina dajala

soglasje k samoupravnim aktom gozdnogospodarske organizacije, ki jih ta sprejema za urejanje odnosov do zasebnih lastnikov gozdov. Biološko amortizacijo, ki je že dolgo jabolko spora med gozdno organizacijo in kmeti, naj bi lastniki gozdnogospodarskega plačevali le od lesa, namenjenega za prodajo. Iz sklada biološke amortizacije pa naj bi plačevali tudi gozdarsko službo. Odborniki so v razpravi

posvetili posebno pozornost samoupravljanju oziroma samoupravnim skupnostim, ki bodo imele pravico odločati o gospodarjenju z gozdovi v zasebni lasti. Predvsem so zahtevali, naj bi imeli kmetje pri gospodarjenju z gozdovi več samostojnosti. Odločno so se zavzeli za odpravo monopolnih pravic gozdnogospodarskih organizacij do prometa z lesom. Predlagali so,

naj les odkupujejo tudi druge delovne organizacije, kot lesna industrija, kmetijske zadruge in morda še kdo drug. Lastnik gozda naj se nato sam odloči, kateri organizaciji bo les prodal.

V razpravi so odborniki poudarili še, da ima gozdnogospodarska organizacija preveč kadra; da naj bi novi zakon o gozdarstvu določil tudi, kaj je upravljanje in kaj gospodarjenje z gozdovi, ter kakšne pravice ima lastnik gozda v odnosu do upravitelja z gozdovi. Novi zakon pa naj bi razmejil pristojnosti občine, republike in zveze.

Mladinska organizacija spi

Budni so le občinski komite in dva aktiva

Kako predriniti mladinsko organizacijo, ki je bila glavna tema nedavnega razgovora v Ribnici, ki so se ga udeležili predstavniki občinskega mladinskega vodstva, zastopnik predsedstva ZM Slovenije in predstavniki družbeno-političnih organizacij.

Ugotovili so, da je mladinski komite delaven, mladinski aktiv pa so z izjemo dveh zamrli. Občinsko mladinsko vodstvo se je v svojem programu zavzelo, da bo spet predrinilo mladinske aktivne, ki so bili včasih zelo delavni. Pri tem delu računajo na pomoč družbeno-političnih organizacij, v podjetjih pa predvsem na pomoč sindikalnih organizacij. Najpomembnejšo vlogo pri oživitvi aktivov bodo morali igrati mladi komunisti.

V vodstva aktivov bodo skušali pritegniti mlade izobražence, ki doslej, razen redkih izjem, niso imeli posluha za tako delo, imajo pa velik vpliv na mladih. Tudi dijaki in študentje bodo morali bolj delati v mladinski organizaciji, saj se prav mladinsko vodstvo zelo trudi, da bi v ribniški občini ustanovili sklad za štipendiranje dijakov in študentov.

Za uspešno delo potrebuje mladinska organizacija tudi več denarja. Na razgovoru so ga mladini tudi obljubili.

Zanimivosti o Loškem potoku

Potoški gozdovi polni divjadi - Kje so lovci?

Kapelska godba na pihala je za stodvajseto obletnico obnovila instrumente. V Kapelah bo 29. novembra priredila koncert, na katerega vabi ljubitelje godbe iz bližnje in daljne okolice.

Loški potok ima 700 m nadmorske višine in na leto 1600 mm padavin, ki pospešujejo bujno rast. Toplotne razlike so zelo velike in znašajo od poletnih plus 33 stopinj C do zimskih minus 30 stopinj.

Loški potok obkrožajo gozdne gore: Blošček 1039 m, Travnica gora 960 m, Debeli vrh 1255 m, Zajčji hrib 950

metrov, Petelinji vrh 1212 m in Racna gora 1140 m. Med hribi so neštete doline in ozka podolja s pisanim sestvom rastlinstva. Gozdovi so mešani.

Prav zaradi teh raznolikosti je vse to območje primerno za turizem. Zaradi izrednih pogojev je v gozdovih veliko divjadi, zato bi moral imeti prednost verjetno lovski turizem. Na tem območju se je obdržala še prastara divjad kot medved, jelen, srnjad, divji petelin in volk. Do nedavnega se je na tem območju zadrževal tudi ris.

Narava nudi razen teh še obilo drugih pogojev za turizem, kar pa seveda ni dovolj. Tudi zasebni gostilničarji modernizirajo svoje lokale. Če bi si turistično društvo še bolj prizadevalo, bi se verjetno dalo v vaseh urediti nekaj zasebnih turističnih sob. To bi bil sicer skromen začetek, a nekaj bi bilo le. Območje Loškega potoka s svojo slikovito okolico vsekaror zasluži, da postane turistično privlačen kraj, kar pa je odvisno tudi od prizadevnosti Potočanov.

K. O.

Priznanje dr. Josipu Debeliču

V nedeljo, 31. oktobra, so se v Ribnici športni delavci poslovili od priljubljenega zdravnika Josipa Debeliča, ki je odšel na drugo službeno dolžnost. Za prizadevano delo v vrstah športnih delavcev se mu je zahvalil predsednik OZTK iz Ljube Marolt.

SODELUJTE V DOBRODELNI AKCIJI ZA REHABILITACIJO IN ZAPOSLVANJE SLEPIH

TEKOČI RAČUN: CENTER SLEPIH 5151-740-204

Zdenko Mikulin, napadalec Ribnice, je s svojo prodorno igro na nedeljski tekmi naredil precej zmede v obrambi Pirančanov. Več o ribniških rokometarjih piše na športni strani. (Foto: S. Dokl)

Priznanja zdravnikoma

Občinska zveza za telesno kulturo Ribnica in rokometni klub sta 31. oktobra podelila spominska darila in pisemni priznanji zdravnikoma Josipu Debeliču in Budimirju Milovanoviću, ki sta kot zdravnik in športnik vedno pomagala rokometnemu klubu. Oba zdravnik sta delala v Ribnici daljše obdobje in odhajata na novo službeno dolžnost.

Šoli brez vode

Podružnični šoli na Gori in pri Sv. Gregorju nimata vode. Šola pri Sv. Gregorju je celo zelo slaba, ker ni vzdrževana. Obe imata letos skupaj enako število učencev kot lani, se pravi 62, od tega Gora 24.

Zahtevajo asfalt

Svet krajevne skupnosti in krajevni odbor SZDL v Loškem potoku sta pred kratkim posredovala občinski skupščini Ribnica predlog, naj vnese cesto Sodražica-Loški potok v svoj bodoči 5-letni plan (od leta 1971 do 1975) asfaltiranja ceste. Občinsko skupščino so tudi opozorili, da promet proti Notranjski prek Bencarja upada, narašča pa na cesti proti Loškemu potoku. Prav zato so predlagali, naj bi cesto proti Loškemu potoku uvrstili v višjo kategorijo in hkrati iz te smeri uredili boljše ceste proti Notranjski.

Trgovino preurejajo

Trgovsko podjetje JELKA iz Ribnice preureja prostore svoje trgovine na Travi. Dela bodo kmalu zaključena, saj je bilo ob našem nedavnem obisku potrebno pripeljati le še nekaj nove opreme za trgovino. Prebivalci Trave in okoliških vasi so trgovskemu podjetju zelo hvaležni, da jim bo uredilo lepo prodajalno, saj je bila stara trgovina res komaj še primerna.

Imenovana dva načelnika

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so imenovali za načelnika oddelka za narodno obrambo pri občinski skupščini Matija Zobenca, ki je bil načelnik tega oddelka tudi doslej, za načelnika oddelka za gospodarstvo in finance pa Franca Lapajneto, diplomiranega ekonomista, ki je bil doslej vršilec dolžnosti načelnika na istem oddelku.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

OBIENTACIJSKO TABLO, na kateri bi bile označene vse ulice in pomembnejši objekti, potrebuje Ribnica. Tuji bi se potem v Ribnici lažje znašli. Tabla bi lahko stala v bližini prodajalne spominkov oziroma gradu.

OGLEDALA SE VEDNO NI na križišču pri ocepju ceste za Lepovce, čeprav smo že nekajkrat pisali, da bi bilo potrebno. Vožnja iz Lepovca na glavno cesto je zdaj nevarna, ker je križišče ne pregledno. Na obeh straneh križišča ovirajo pregled stavbe. Prav bi bilo, da bi ogledalo postavili, preden pride do nesreče.

RADIA NE MOREJO POSLUŠATI stanovalci na železniški postaji v Ribnici in bližnji okolici. Domnevajo, da nastajajo motnje pri sprejemu zaradi stroje v obratu Delavske univerze na železniški postaji. Prav bi bilo, da bi stroje opremili tako, da ne bi povzročali radijskih motenj.

PREVOZ OTROK v šolo želijo starši šolarjev iz Dan in Za-

dojca. Otroci iz teh vasi obiskujejo ribniško osemletko. Želijo staršev verjetno še ne bo tako kmalu ustrezno, ker plačuje zdaj občina prevoze otrok z avtobusi le za tiste, ki imajo do šole nad 4 km.

GOSTILNO V RIBNISKEM SLOGU bo opremil neki Slovenec, ki ima gostinski lokal v Zahodni Nemčiji. V ribniški prodajalni spominkov je že naročil potrebne predmete, med drugim več rest, cepce, leseni pribor in več druge suhe robe.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje cene:

Kočevje	Ribnica (cene v din za kg)
krompir	0,78
svetle solje	1,10
črna zelje	2
cvetača	4,10
fižol v zrnu	7,05 in 7,35
čebula	3,40
česen	10,30
solata	4
	in 4,30
paprika	3,40
paradižnik	3,20
koranje	2
peteršilj	2,60
jabolka	1,40 do 1,80
hruške	3,40
grozdje	3,30
limone	6,80
mandarine	8,90
banane	6,20
jabca (cena za kos)	0,75 do 0,90
	0,65 do 0,97

Na javno pritožbo: javen odgovor

Na koncu zadnje seje občinske skupščine Črnomelj se je odbornik Niko Selakovič pritožil zoper pisanje v Dolenjskem listu. Omenil je poročilo s prejšnje seje občinske skupščine (DL št. 41, str. 16), kjer po njegovem ne bi smeli poročati o tem, da je bilo gostinsko podjetje ob polletju med delovnimi organizacijami, ki so imeli izgubo.

Odgovor: da je gostinsko podjetje prvo polletje res zaključilo z izgubo, smo preverili tudi pri SDK, podatek pa je bil objavljen še v občinskem gradivu za sejo. Dostojno in tudi v bodoče ne bomo občanom prikriivali resnice, pa če je to komu všeč ali ne.

Se to: v spornih zadevah z našim listom ima prizadeti pravico do odgovora, ki ga lahko pošlje v določenem roku, razen tega lahko zaradi ne-točnega podatka toži pisca pred sodiščem. Občinska skupščina pa ni pristojna za reševanje morebitnih sporov ali nespornostim med sredstvi javnega obveščanja in prizadetimi posamezniki.

RIA BACER

Priznanje Janezu Dragošu

V okviru praznov 10-letnice dejavnosti delavskih univerz je prejel pismeno priznanje tudi Janez Dragoš iz Črnomlja. Priznanje mu je izročila predsednica Zveze delavskih univerz Slovenije Tilka Blacha, na praznov 10-letnice Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu.

V Lokvah bo komemoracija

Ob 25-letnici smrti Staneta Rozmana bo v petek, 7. novembra, ob 12. uri na mestu nesreče ob spomeniku v Lokvah pri Črnomlju žalna svečanost.

Družbeno-politične organizacije vseh občin, naj z udeležbo počastijo spomin tragično preminulega komandanta Glavnega štaba NOV in POS.

Zanimivo predavanje

Na črnomeljski gimnaziji je v letošnjem letu dobro zaživel marksistični krožek. Na prvem sestanku je predaval Jože Vajs o aktualnih temah. Predavanje je bilo prav dobro obiskano, kar kaže, da bo krožek uspešno deloval.

A. L.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ NA GRICKU se je na dan mrtvih zbralo pri spomeniku 1250 padlim borcem v MOB več kot 1500 njihovih tovarišev, prijateljev in svojcev. Z žalostno je začela komemoracija godba na pihala, nato pa je prvoborec Janez Zunič v govoru obudil spomine na padle tovariše. V kulturnem programu so sodelovali še pevski zbor osnovne šole Črnomelj in recitatorji. Vojski so izstrelili častno salvo, nakar so svoji tu pokopanih zasuli gomilo s cvetjem in prižgali sveče. Podobne svečanosti so bile tudi pri vseh drugih spomenikih na področju občine, kjer so komemoracije organizirale krajevne organizacije ZGB.

■ SE NIKDAR NI BILO pokopališče v Vojni vasi tako lepo urejeno kot za letošnji dan mrtvih. Svojeji umrlih so ves teden prej uredili grobove. Ko bo urejen še novi del pokopališča z mrtviško vežico, pa bo črnomeljsko pokopališče še veliko lepše.

Če bo gospodarstvo močnejše, tudi šolstvu ne bo več tako trda predla

Kaj bo, če se osnovnošolska stavba v Rožnem dolu podre? Kaj bo z osemletkami, ki imajo vedno manj učencev? In kje dobiti denar, ki ga šolstvu hudo manjka za materialne izdatke in investicije? Na vsa vprašanja on sam odgovor: krepiti lastno gospodarsko moč

Na občinski seji, ki je bila 29. oktobra, so razpravljali o šolstvu, kulturi in prosveti, telesni vzgoji ter o priporočilu delovnim organizacijam, naj pohite z izdelavo letnega in srednjeročnega razvojnega načrta. Sprejeli so odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in izglasovali ukinitve prisilne uprave v čevljarskem podjetju Planina.

Pri obravnavi šolstva je poslanec prosvetno-kulturnega zbora Anton Troha omenil, da je bil v minulem šolskem letu dosežen najboljši učni uspeh na belokranjskih šolah, kjer je izdelalo po opravljenih popravniških pitih več kot 80 odstotkov otrok.

Javljajo pa se nove težave: manjka denarja za učila in popravilo stavb, kar je obično zlasti na podružničnih šolah. Manjka tudi stanovanj za učitelje, tako v večjih kot v manjših krajih. Najhule pa je to, da na vseh osemletkah, razen v Črnomlju in v Semiču (kjer je industrija), število učencev upada. Medtem ko ima Črnomelj v zadnjih letih 56,3 odstotka prirasta prebivalcev, pa je občinsko povprečje samo 0,9 odst. (slovensko povprečje 13,5 odst.). Iz tega podatka je jasno videti, da padežlje izumira. Ljudje zaradi nizke življenjske ravni odhajajo drugam.

Odbornik Metod Plut je na seji načel vprašanje šole v Rožnem dolu. Že pred 4 leti je komisija ugotovila, da je stara šola, zgrajena še v

prejšnjem stoletju, tako dotrajana, da postaja nevarna za učence in učitelje, vendar se v njej še odvija pouk. Prebivalci Rožnega doma so

Prvi prispevek za Banjaluko

Na predlog štaba za varstvo pred elementarnimi nesrečami je občinska skupščina Črnomelj sprejela priporočilo delovnim organizacijam, naj takoj po svojih najboljših močeh pomagajo prizadetim prebivalcem Banjaluke. Prodlagali so, naj bi kolektivni nakazali pomoč iz svojih skladov, razen tega pa še prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih za mesec oktober. Vse denarno ali materialno pomoč za Banjaluko zbira štab pri občinskem odboru RK na Trgu svobode 2. Denar pa lahko nakazujejo občani ali podjetja tudi pri SDK Črnomelj na žiro račun 5211-746-58 — sklad za elementarne nesreče. Občinska skupščina je kot prvi darovalec prispevala v sklad 10.000 din iz proračuna.

ogromno prispevali k gradnji nove šole, ki je že pod streho, za dokončanje del pa je zmanjkalo denarja. Skupščina je imenovala komisijo, ki bo razmere v stari šoli ponovno preverila in tudi ugotovila, kako bi se dala nova šola čimprej usposobiti za pouk.

Vse takse in podobne težave bi lahko brez večjega glavobola rešili, če bi bilo domače gospodarstvo na trdnih nogah. Zanašati se na še večjo pomoč republike, kakor jo občina že dobiva, bi bilo zaman, četudi so nekateri odborniki razpravljali v tem smislu. Izhod je v krepitvi lastne gospodarske moči. Kaj, kdaj in koliko proizvajati, pa so osnovna vprašanja, ki zahtevajo odgovor v srednjeročnem razvojnem programu vsakega podjetja in občine kot celote.

Na seji so sprejeli priporočilo delovnim organizacijam, naj do 15. decembra letos predložijo občini osnovne smernice nadaljnega razvoja, do 15. marca 1970 pa morajo biti narejeni razvojni programi do leta 1975. Ob razpravi o gospodarstvu so na seji znova poudarjali, da večjih uspehov ni pričakovati brez strokovnjakov in da je treba napeti vse sile, da bi čimprej prišli do večjega števila visokošolsko izobraženih in obremenjenih poslovno podkovanih ljudi.

ALI SE SE KJE LAHKO POHVALIJO S TAKIMI USPEHI?

Otroci so opravili 9000 udarniških ur

Viniški otroci so premikali skalovje in s svojimi žulji zgradili športno igrišče pri šoli — Pomoč prosijo le za asfaltiranje

Mladinski aktiv na osemletki v Vinici je gotovo eden najboljših v vsej Sloveniji. Največja želja mladit pa je, da bi lahko za 25. maj 1970 odprli športno igrišče pri šoli, na katerem so več let sami delali ter opravili že 9000 prostovoljnih delovnih ur. Samo tisti, ki je že kdaj kopal skale, ve, kako težko je tak teren izravnati.

Igrišče je zdaj dokončano, potreben je le še vrhni sloj in asfalt, za kar bi potrebo-

Za knjige ni denarja

Na osnovnih šolah Adlešič, Črnomelj, Dragatuš, Semič, Stari trg in Vinica imajo v šolskih knjižnicah nekaj nad 14.000 knjig. V minulim šolskem letu so šole nabavile 748 novih knjig za 4976 din, leto dni prej pa so kupili 1336 knjig za 8150 din. Razen tega, da šolam manjka denarja za pomlajevanje šolske knjižnice, pa se kaže nezadovoljevanje tudi v tem, da učenci manj bere. Povprečje izposojenih knjig na učenca je v zadnjem letu padlo za 1,1 odstotka.

Predlagajo nova imena

Na javni tribuni naselja Loka, ki je bila 23. oktobra, so se občani izrekli za priključitev naselja k Črnomlju. Predlagali so tudi imena za poimenovanje ulic, da bi lahko čimprej oštevilčili veliko število novih hiš. Bojazen, da ne bodo kmečki prebivalci več smeli gojiti živine in perutnine, je odveč, treba pa bo urediti gnojlišča in kanalizacijo.

K. W.

„Jaz nisem več Italijan“

Na svečnico 1943 je italijanski vojak Ivan Englaro postal partizan — Se danes živi v Črnomlju in se počuti pravega Belokranjca

Čudna usoda je doletela zidarja Ivana Englara. Komaj 21 let je bil star, ko je kot Giovanni Englaro iz Udina z okupatorjevo vojsko prišel v Črnomelj, a mu danes tega nihče ne očitá. Spoštovan je kot borec NOV in dober delavec. V Črnomlju ga štejejo že za domačina.

— Kako se je zgodilo, da ste postali partizan?

— Sedem nas je bilo leta 1943 v italijanskem bunkerju v Dobravcih. Anica Nemanic, domačinka, nas je nagovorila, naj gremo k partizanom, ki se borijo za boljše življenje delavskega razreda. Tako se je zgodilo, da nas je vseh sedem na svečnico 1943 odšlo v Drage v Belokranjski odred. Kot partizan sem bil do konca vojne v Beli krajini. Osvoboditev me je zatekla v Ljubljani, vse do leta 1946 pa sem bil v vojski.

— Ali vas ni po končanem vojni vlekel domov?

— Ko sem slekel vojaško suknjo, sem spoznal, da v Italiji pravzaprav nimam več kaj iskati. Za zidarja je bilo dela v Beli krajini dovolj. Ostal sem v Črnomlju, si ustvaril družino in dobil jugoslovansko državljanstvo. Zdej nisem več Italijan! Po toliko letih se počutim že pravega Belokranjca.

— Ste bili sploh se kdaj doma, v Udinah?

— Kdaj pa kdaj grem na obisk k sorodnikom, a ne za dolgo; moj dom je v Črnomlju. Imam štiri sinove; eden je že poročen. Skrb za družino me je zmeraj gnala k de-

Ivan Englaro ni štel, koliko hiš in poslopj je pomagal graditi v Beli krajini, gotovo pa ima v 23 letih zidarjenja precej zaslug tudi za povojni napredek.

lu in šole zdej, ko bodo otroci pri kruhu, si bom lahko tudi sam kaj privoščil. Težke čase sem preživel, zelo skromno smo živeli, a nisem nikdar tarnal. Zdravi smo bili zmeraj, in to je najvažnejše.

R. B.

Azela miru mu je v minulih dveh letih prinesla velik družbeni ugled. Zeleti je le, da oiani krožka ne bi izgubili volje do dela, četudi vseh velikih načrtov ne morejo uresničiti tako hitro, kot so nameravali.

V Loku urejajo kanalizacijo

V naselju Loka pri Črnomlju so delavci komunalnega podjetja že začeli kopati jarko za kanalizacijo. Tako bo 16 hiš dobilo nujne kanalizacijske priključke. Ta dela so v programu občinskih javnih del in z njimi ni bilo mogoče odlašati, ker nobena gnojnična jama na flovnatem terenu ni požirala, gnojnica pa se je izlivala po sicer lepo urejenem naselju.

Zasebniki gradijo

Tudi v Semiču gradnja zasebnih stanovanjskih hiš v povojnem času se ni doživela takega razmaha kot sedaj. Na prostoru pod stanovanjskimi bloki je predvidenih 16 družinskih hiš, od katerih jih nekaj že gradijo. Tu je predvideno tudi večje zunanje otroško igrišče. Največ gradijo zaposleni v tovarni Iskra, ker daje tovarna preko banke stanovanjska posojila.

Množičnost pri telovadbi

Starši otrok v starosti od 4 do 7 let, ki prebivajo v Črnomlju, so pred kratkim dobili pismena vabila krajevne skupnosti in društva Partizan, naj svoje otroke pošljejo k splošni vadbi v telovadnico mestne osnovne šole. Vabilo je nalotelo na tep odziv, saj se telovadbe udeležuje že več kot 50 predšolskih otrok, razen tega pa še okoli 300 pionirjev in mladincev.

Sončne jeseni bo kmalu konec. Zato vas ob prvem slabem vremenu vabimo v našo poslovalnico, kjer se boste oskrbeli z vsem potrebnim tekstilnim blagom, konfekcijo in perilom po ugodnih cenah.

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE
črnomeljske komune

Brigada Fontanot bo slavila na Suhorju

16. novembra bo 25-letnica italijanske brigade, ki je bila sestavni del partizanskih enot

V okviru praznovanj ob letošnjem občinskem prazniku Metlike bodo počastili

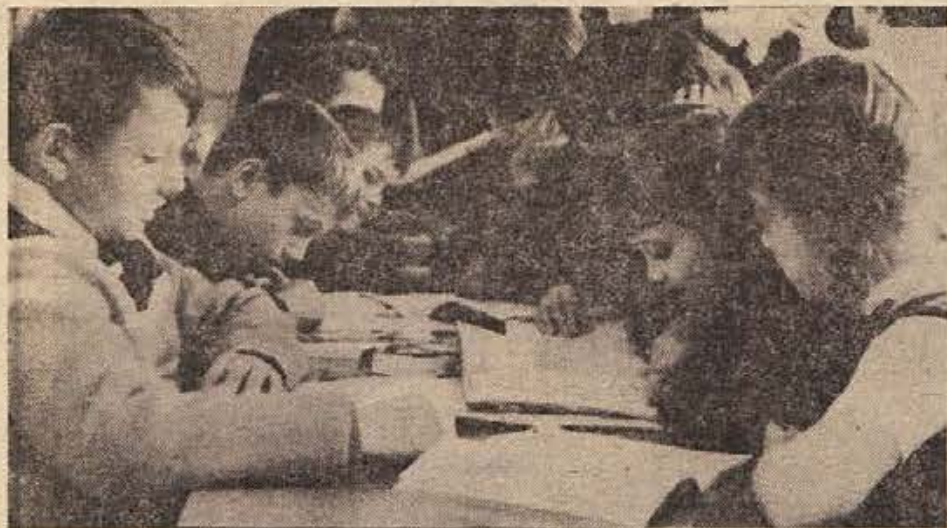
Kmalu bodo odvzemali vzorce

Člani pripravljajnega odbora za organizacijo vinske razstave in poljušnje v Metliki bodo 21. novembra odvzeli vzorce vin pri vinogradnikih, ki so se prijavili za tekmovanje. Naslednji dan bodo strokovnjaki vina ocenili, od 26. do 30. novembra pa bodo tri najboljše črna in bela vina iz metliške občine lahko poskušali občani v hotelu Bela krajina. Organizatorji razmišljajo tudi o tem, da bi še na poskušnji vpeljali ocenjevanje. Tako bi ugotovili okus občanov.

tudi 25-letnico ustanovitve italijanske brigade Fontanot. Brigada je bila ustanovljena na Suhorju, sestavljali pa so jo v glavnem partizani iz italijanskih občin Ronchi in Montalpone.

Brigadni jubilej bodo slavili na Suhorju 16. novembra. Pred spomenikom se bo zbralo zastopstvo fontanotovcev, ki bodo ob enem z občinskimi funkcionarji prisostvovali slovesnosti. Po slavnostnih govorih bodo položili venec pred spomenik, nato pa bo sledil kulturni program, v katerem bodo sodelovali godba na pihala, folklorna skupina, pevski zbor in recitatorji.

Na slavnost so vabljeni tudi vsi domačini. Če bo slavnost vreme, se bo slovesnost odvijala v prosvetnem domu.

Mamice otrok, ki ostajajo ves dan v šoli pod nadzorstvom učiteljice, se lahko brez skrbi posvečajo poklicnemu delu. (Foto: R. Bačer)

Če mame ni doma, celodnevno varstvo v šoli

Letos se je na metliški osemletki celodnevno bivanje otrok v šoli zelo razmahnilo - Za 35 otrok zaposlenih staršev skrbi Anica Pezdirc

— Kako je v vaši ustanovi poskrbljeno za otroke, ki preživijo skoro ves dan v šoli?

— V celodnevno varstvo smo sprejeli otroke od 1. do vključno 3. razreda. Do 8. ure zjutraj se zberejo, nato pašajo naloge in se učijo. Starši nimajo s šolo nobenih skrbi. Otrokom iz varstva pomagam pri nalogah, jih sproti učim in zasledujem tudi njihove učne uspehe pri pouku. Dopoldne še maščamo, če je lepo vreme, gremo tudi v gozd ali na sprehod, sicer imajo prosti čas za igranje v razredu. Sledi kosilo in redni popoldanski pouk v šoli.

— Ali ni 35 otrok za eno učiteljico kar preveč?

— Res je skupina prevelika. Ne morem se pritožiti glede discipline, pač pa je zame zelo naporno toliko otrokom iz treh različnih razredov pregledati naloge in jim pomagati pri učenju.

— S kakšnimi težavami se

še srečujete pri vsakdanjem delu?

— Največ proglavice povzročajo otroci, ki samo vsak drugi ali tretji teden hodijo v našo ustanovo, kakor imajo njihove mame izmenno v tovarnah. Težko je nadoknaditi za leden ali 14 dni nazaj slabo predelano učno snov. V bodoče ne bom mogla prevzeti nobene odgovornosti za učni uspeh takih otrok. Prav tako imam težave z otroki, ki so doma navajeni hrvaške ali žumberške govornice, in seveda z nekaterimi vagojno problematičnimi malčki.

— Ali se starši otrok zavedajo, kako težko je 35 otrokom ves dan nadomeščati mater?

— Prednosti celodnevne bivanja otrok v šoli so starši šele letos začeli ceniti. Za sprejem v našo ustanovo je bil velik naval. Temu se ne čudim, saj plačajo za varstvo in nadzor nad učenjem, samo 30 din na mesec.

R. B.

Trije najboljši

Janez Stefančič iz Kapljišča, Ivan Zupančič iz Primosika in Janko Bračička iz Metlike so trije najboljši pridelovalci pšenice v metliški občini. Pridelali so okoli 40 stotov zrnja na hektar, kar je nadpovprečen pridelek. Omenjeni kmetovalci dosegajo lepe uspehe že več let, zato je sekulja za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL predlagala, naj bi jim dali vsaj skromna priznanja za prizadevnost.

Prekrškov ne bo več kot lani

Na metliškem področju bo, kot kaže, število prekrškov ostalo na lanskoletni ravni. To je najbrž zasluga ostrejših kaznovanih politike sodnika za prekrške in pa posebnega nadzora milice. Do konca oktobra je v kaznovanje pri sodniku za prekrške prijavijenih okoli 600 zadev, medtem ko je kršiteljev nekaj nad 800. Se zmeraj je največ prometnih prekrškov in kršiteljev javnega reda in miru, medtem ko z mladostnim prestopništvom v Metliki ni težav. Zelo malo mladih ljudi pride pred sodnika, teža njihovih prekrškov pa tudi ni zaskrbljujoča. Največ se jih mora zagovarjati zaradi vožnje z motornimi vozili brez izpita.

Pšenice je zmanjkalo

Kakor je v začetku akcija za zamenjavo semenske pšenice v Metliki slabo kazala, pa so ob koncu kmetje kupili vso pšenico. Tako je zadruga razprodala vseh 43 ton semenske pšenice, ki so jo dajali po nižini cen. Trenutno semenske pšenice v Metliki ni dobili, zmanjkalo je tudi v sosednjih zadrugah in tudi semenarna je nima.

SPREHOD PO METLIKI

■ NA ZADNJEM PREGLEDU lovškega in drugega orožja pretekli mesec je bilo v Metliki izdanih 118 novih orožnih listov. — 95 kosov orožja so morali dati lastniki v popravilo, okoli 30 kosov pa je bilo izločenih oziroma so lastniki dobili orožni list za poset trolejnega orožja. — 28 lastnikov svojega orožja ni prineslo v pregled in se bodo seznanj sami morali potruditi do puškarnja v Novem mestu.

■ POTRES, KI JE V NEDELJO, 26. oktobra, tako hudo prizadel Banjahuko, so čutili tudi v Metliki. Tako se je zemlja stresla v nedeljo okoli pol petih popoldne, nato pa še v ponedeljek malo pred pol desetjo uro dopoldne.

■ V CETREK, 29. OKTOBRA, je bil v Metliki običajni letni vojaški nabor. Pregledanih je bilo 62 nabornikov; dva sta zrasla, šest pa stalno nesposobnih. Od osemih vojaških obravnavkov so štiri spoznali za nesposobne.

■ STROKOVNJAČI MARIBOR-SICE TEHNOGRADNJE so prete-

Komemoracija za padlimi

V soboto, na praznik mrtvih, so se tudi v Metliki spomnili padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja. Ob devatih dopoldne so ob igranju žalostinke metliške godbe položili venec pred spomenik Belokranjskega borca in pred spominske plošče, nkar se je član krajevne organizacije Zveze borcev v Metliki, tov. MILOŠ Tancik v govoru spomnil vseh padlih in žrtev, ki so postali temelj naše svobode in boljšega življenja. Na komemoraciji so sodelovali z recitacijami tudi pionirji, moški pevski zbor pa je zapel žalostinko.

Godbeniki in pevci so nato pred spominsko ploščo na mestni hiši počastili še spomin padlih v 1. svetovni vojni, popoldne pa so pevci zapeli nekaj žalnih pesmi na metliškem pokopališču.

12. novembra bo seja skupščine

V sredo, 12. novembra, bodo odborniki obeh zborov občinske skupščine Metlika razpravljali o kmetijstvu v domači občini. Na razpolago bo dobro pripravljena analiza o stanju kmetijstva v družbanem in zasebnem sektorju. Ob tej priložnosti bodo razpravljali še o ustanovitvi sklada za pospeševanje kmetijstva, sprejeli bodo nekaj odlokov in obravnavali vložbe in imenovanja.

Holandci ne morejo pozabiti Metlike

Zadnja skupina Holandcev, ki je bivala v metliškem kampu, je navezala z domačini zelo dobre prijateljske stike, posebno s samopostrežbo Mercator in njenim poslovodjem Alojzom Skolibrom. V tej trgovini so dobili že 17 pozdravnih razglednic svojih holandskih kupcev, ki še vedno pošiljajo pozdrave in se zahvaljujejo za dobro postrežbo. Tudi zaposlenim v samopostrežbi je žni za Holandece, saj so dali dobrih 50.000 din zaslužka.

Samo dva otroka v reji

V vsej metliški občini je socialna služba samo za dva otroka priskrbela rejo v dobrih družinah, nekaj otrok pa še služi za pastirke pri posameznih družinah. Rejništvo je v metliški občini slabo razvito, čeravno je še dosti otrok potrebnih drugega okolja. Izogibajo pa se postopku, po katerem bi moral otroke na silo odvzeti malomarnim staršem, ker občina nima dovolj denarja, da bi plačevala rejo.

Letos 30 študentov

Občinski sklad za štipendiranje bo tudi v bodoče podpiral domače kmetijstvo

Sklad za štipendiranje obstaja v Metliki že dalj časa. Vanj so nekaj nakazovale denar vse delovne organizacije, da so lahko podpirali pri študiju tudi kadre, ki jih v tovarnah trenutno niso potrebovali.

Prispevki podjetij pa so polegoma odmirali, tako da ima letos sklad na voljo le dotacijo občinskega proračuna in sredstva temeljne izobraževalne skupnosti. Iz sklada prejema štipendije 30 ljudi, od tega 4 na visokih šolah, 6 na višjih šolah in 20 na raznih srednjih šolah. Na novo so v letu 1969 razpisali samo 8 štipendij.

Sodelovanje s štipendisti ni najboljšo. Studente visokih šol videvajo največkrat predstavniki občine na sestankih kluba belokranjskih študentov, z ostalimi pa so stiki odvisni od dobre volje posameznika. Na občini ugotavljajo, da prihajajo nekateri štipendisti večkrat sami na razgovor, medtem ko drugih ni blizu, razen takrat, kadar štipendija ni pravočasno nakazana.

Novost letošnjega štipendiranja je v tem, da je upravni odbor sklada sklenil podpreti domače kmetijstvo. Tri štipendije so bili pripravljene dati fantom, ki bi po srednji kmetijski šoli ostali na domačem posestvu. Sprva je kazalo, da bo interesentov še preveč, ko pa je bilo treba v šolo, so komaj dobili dva.

Vzgojiteljici zbirata prijave

Branka Hauptman in Maja Fux, vzgojiteljici v metliški otroški varšveni ustanovi, hodita te dni po hišah in pri starših otrok zbirata prijave za novi vrtec, ki bo začel poslovati že decembra letos. Do zdaj sta dobili 12 novih prijav, veliko več pa bi jih bilo, če bi varšvena ustanova delovala kot popolnanska izmena v tovarni, to je do 22. ure. Žal staršem s takim delovnim časom zaenkrat še ne morejo ustrediti. Ob enem sta vzgojiteljici nabrali tudi precej prostovoljnih prispevkov občanov za nove igrače in učila. Akcija podpirajo celo starejši občani in taki, ki imajo že večje otroke.

Lov na tatove cvetja

V Metliki se dogajajo pogoste tatvine cvetlic. Z oken in balkonov krajejo lončnice, po vrtovih pa zadnje čase izginjajo predvsem krizanteme. Neko žensko so zalotili, ko je 9. oktobra zvečer z okna hiše Franca Kremesca smuknila asparagus. Gospodinja je tatovo zapazila. Stekla je za njo, in ko bi jo bila že skoro ujela, je ta odvrnila asparagus ter zbežala. Franco Kremesec in Rudi Kočevar sta nato z avtom sledila u-bežnico. V bližini Vranščičeve hiše sta dohitela njo in njeneega moža, ki je imel v nahrbtnem košu še en velik asparagus. Bil je lasti Kremesceve sosedje Anice Konda. Metličani pravijo, da bodo od slej tatove cvetja polovili sami, vendar pa njihovih imen ne nameravajo več zamolčati.

Začasna cvetličarna

V Metliki so bili občani vsako leto pred dnevom mrtvih v zagoni, kje nabaviti ovetje za grobove. Po rože so hodili v Črnomelj ali v Novo mesto in dostikrat za pot zapravili več kot za cvetje. Letos je samopostrežba Mercator potrošnikom zelo ustregla z občasnno prodajo nageljnov, krizantem in košaric. Iz Novega mesta so pripeljali 1000 nageljnov, 60 velikih krizantem in 50 košaric, prodajali pa so jih po isti ceni kot v novomeški cvetličarni. Cvetje so Metličani v nekaj dneh kupili.

DELOVNE ORGANIZACIJE!

Z vplačilom v kreditni sklad Dolenjske banke in hranilnice, brez zahteve po vračilu, dobite 200 % posojila za zidavo stanovanj! Poslužite se ugodnosti takega načina kreditiranja stanovanj!

Počitek bo šele po smrti

58-letna kmečka gospodinja Bara Kozjan iz Radovič ne ve, kaj je počitek - Od zore do mraka ima vedno polne roke dela, vseeno pa ni prave koristi - Težko je biti kmet!

Pridne roke Kozjanove Bare niso počivale niti tistih nekaj minut, ko sva se pogovarjala o življenju v Radovičih.

— Ali je v vaši vasi občutiti napredek in kje?

— Lagala bi, če bi rekla, da se ni nič spremenilo. Ko sem bila mlada, smo kuhali v črni veži, zdaj pa imamo lepo kuhinjo. V šolo sem hodila v lesenih očiakih, iz katerih so gledali prsti, moji vzruki pa so obleženi kot mestni otroci. Nič pa se ni spremenilo, kar zadeva garanje na kmetih. Kot smo nekaj vstajali ob prvem svitu in hodili spat pozno ponoči, še danes delamo tako. Vsemu garanju navkljub pa na kmetijah komaj rinemo. Se davke stežka plačujemo. Samo tam, kjer je kdo od hiše v službi, živijo boljše.

— Kdaj pa počivate in se razvedrite od vsakdanjih tegob?

— Počitka nisem nikdar poznala. Še zmeraj vstajam najkasneje ob štiri zjutraj. Najprej po-

molzem in pripravim mleko za oddajo, potem grem na pašo, dopoldne pa pospravljam in kuham. Popoldnevo so prihranjeni za delo na polju. Te dni smo bili v steljnkih. Tudi ob nedeljah ni dosti boljše. Kaj je dopust, sploh ne vem. Če grem kdaj v Metliko, je zame že praznik. Komaj dvakrat na leto si utrgam čas, da obiščem rodni dom v Križevski vasi, čeprav je le uro hoda od Radovič.

— Vam tudi jesen ne daje zadovoljstva, kadar pospravljate prideleke?

— Letos imamo nemešto zadovoljstva same težave. Jabolka gnijejo, ker jih ne moremo prodati, krompir nam bo ostal. Več kot 8000 din smo dali za gnojila, pridelali smo 4000 kg krompirja, ki ga nihče noče kupiti. Vinograd nas bo rešil, če bomo vsaj vino lahko prodali in pa sušina služba. Pred kratkim je šla delat v tovarno, sicer pri hiši ne bi bilo nobenega denarja.

R. B.

Otočec - 10.000 din za Banjaluko

Kolektiv hotela »Grad Otočec« je namenil za Banjaluko 10.000 din. Zaposleni so prispevali enodnevni zaslužek (3.528 din), razliko do 10.000 pa je dal ves kolektiv.

Vzorno urejeno pokopališče v Vavti vasi

Pokopališče v Vavti vasi je bilo za dan mrtvih vzorno urejeno. Na grobovih ni bilo opaziti trave, pač pa je bil vsepovsod posut bel pesek. Krajevna skupnost in druge krajevske organizacije so se, kot kaže, zelo potrudile. Pokopališče v Vavti vasi je prav gotovo med najlepšimi v občini.

Podjetje »ŽITO« je dober pokrovitelj

Sola na Lazah ima dobrega pokrovitelja. Podjetje »Žito« je letos dalo precej denarja za preureditev nekaterih prostorov, kolektiv pa se zelo zanima tudi za življenje in učne uspehe učencev.

Letos so na šoli z denarjem, ki sta ga dala »Žito« in TIS, napeljali vodo iz vodnjaka, parafinirali učilnice in uredili sanitarije ter kleti. Drugo leto bo »Žito« opremilo učilnice in poklonilo šoli nekaj knjig za knjižnico.

Učenci so pokrovitelju hvaležni za tako skrb, in ker se jim drugače ne morejo oddolžiti, sodelujejo s krajšim kulturnim programom na vseh njegovih proslavah.

Šmihelsko šolsko igrišče asfaltirano

Šmihelski učenci bodo od slej raje prihajali k telovadbi. Ker nimajo primerne telovadnice, so se na šoli odločili, da uredijo in asfaltirajo igrišče za šolo. Pomnikanje prostora za športno dejavnost tako sicer ne bo rešeno, ker pa gojita osnovna šola v Šmihelu in Dijaški dom Majde Silc tesne stike, bodo učenci še naprej vadili v nekoliko preurejeni telovadnici dijaškega doma, gojenci pa bodo kdaj pa kdaj igrali rokomet tudi na asfaltiranem šolskem igrišču.

Beli labodi na Otočcu

Zadnje dni so obiskovalci Otočca bili prijetno presenečeni, ko so na Krki zagledali štiri velike bele labode, ki jih je uprava hotela dobila iz Švice. Ti veliki okrasni ptiči bodo gotovo še popestrili otoško okolico.

JEKLENKE IN ŠTEDILNIKI

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu so dobili pošiljko jeklenk za gospodinjstvi plin, 10-kilogramsko jeklenko prodajajo po 162 din. Na zalogi imajo tudi enajstrano posodo EMO z majhnimi lepimi napakami na emajlu in jo še posebno ugodno prodajajo.

Ta teden pričakujejo pošiljko trajno žarčih stredilnikov KIPERBUSCH s pečico in brez nje. Stredilniki, po katerih je veliko povpraševanje, so v treh velikostih: 33, 40 in 50 cm in višine 85 cm.

Obiščite ELEKTROTEHNO na novomeškem Glavnem trgu, kjer lahko dobite prav ves elektrotehnični material. (PO-E)

NOVOMEŠKA KOMUNA

Na dan občinskega praznika so si montažo AUSTINOV - IMV 1300 v spremstvu generalnega direktorja IMV Jurija Levičnika ogledali podpredsednik republiškega IS dr. France Hočevar, Niko Šilih, direktor ISKRE-ELEMENTI inž. Vladimir Klavs, predsednik občine Franci Kuhar in predsednik gospodarske zbornice SRS Leopold Kresc (z leve proti desni). (Foto: M. Vesel)

IZ IMV PO NOVEM ASFALTU V ISKRO V ŠENTJERNEJ

Plod žuljev in prizadevanj

Nepozabni vtisi z ogleda IMV in ISKRINE tovarne uporov v Šentjerneju, ki pričajo o vztrajni in zavestni ustvarjalnosti

Letošnji občinski praznik je bil bogat predvsem s slavnostih tiste vrste, ki same po sebi pričajo o veliki ustvarjalnosti in prizadevnosti občanov za napredek samoupravne družbe. Samo zastave, ki so plapolale v vetru, in godba, ki je igrala budnico, so na zunanji spominjali na praznik. Delovni ljudje pa so praznovali predvsem z velikimi dosežki svojega dela in so tudi tega dne ustvarjali delovno razpoloženje. Ogled IMV v Novem mestu in vožnja po na novo asfaltirani cesti v Šentjerneju na obisk v ISKRINO tovarno uporov so posredovali samo majhen del tistega, s čimer se lahko resnično pohvalimo.

Ze ob ogledu starih proizvodnih prostorov IMV (stari so samo v primerjavi z najnovejšimi) je bilo slišati mnogo pohval. Hoja iz obrata v obrat je prispevala nepozaben vtis o izrednih razsežnostih proizvodnje v IMV, še večje občudovanje pa so počele nove že zgrajene proizvodne dvorane in tiste, ki jih še gradijo. Direktor IMV Jurij Levičnik je v kratkem nagovoru odbornikom in gostom stnil več pomembnih ugotovitev.

Dejal je, da je bil v gospodarskem razvoju Slovenije namenjen dolenjski prostor proizvodnji ovička, kranjskih klobas in kislega zelja. Trmasti podgorški kovači se s tem niso strinjali in so menili, da je njihova rešitev v industriji. Zagrizli so se v delo in tovarna, ki jo ogledujemo, je plod njihovih naporov, odgovornosti in vztrajnosti. Zahvalil se je DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI, ki je pokazala izreden posluh za potrebe domačega območja in podpirala prizadevanja kolektiva IMV. Poudaril je, da je bil v IMV konstruiran prvi res jugoslovanski avtomobil - IMV kombi, da so stanovanjske prikolice IMV ponesle slavo Jugoslavije v širni svet in da je kolektiv

Najboljši dokaz za to je samo 5 sekund namesto po prejšnjih 90 sekund za en upor.

Solska mladina je za letošnji dan mrtvih uredila in okrasila partizanska grobišča in spominska obeležja ter se 31. oktobra počastila spomin na padle. Na dan mrtvih so bile v občini tri osrednje žalne svečanosti: na obeh novomeških pokopališčih in pri množični partizanski grobnici na Cvibljju pri Zuzemberku. Pri vseh treh svečanostih so sodelovali člani ZZB, godba na pihala, pevski zbor Svobode Dušan Jereb in mladi recitatorji. Pokopališča v občini so bila res vzorno urejena in polna cvetja. Na sliki: pogled na svečanost na novomeškem pokopališču, ki je bila tokrat prvič ozvočena. (Foto: M. Jakopec)

Med pionirji in borci

65 pionirjev iz Podgrada, Stopič, Šmihela in Novega mesta je krenilo po poteh XII. brigade

Marija Kovačič iz Težke vode, učenka 7. razreda osnovne šole v Stopičah, se bo najbrž še dolgo spominjala letošnjega novomeškega občinskega praznika. V družbi svojih sovrstnikov je prehodila dolček poti XII. SNOB.

— Kaj je bilo najlepše, kar si doživela na tej poti?

»Po poteh XII. brigade smo krenili že ob 6. uri zjutraj. V koloni smo prehodili dolček poti te slavne brigade, v megli in mrazu smo se počutili kot pravi borci. Zame je bilo nepozabno srečanje s preživelimi borci na nekdanji javki. Pripovedovali so nam svoje spomine, mi pa smo njihovo pripoved poslušali z odprtimi očmi in ušesi.«

— Kaj te je najbolj prevzelo?

»Svečano okrašena dvorana v domu kulture, kjer je bila slavnostna seja občinske skupščine in kamor smo pojoč vkorakali. Vsi pionirji smo bili prevzeti, ko so naši predstavniki segli v roke Antonu Ljubiču, enemu izmed komendantov I. slovenske VDV brigade.

ki ima domičil v novomeški občini, ter predsedniku občinske skupščine Franciju Kuharju.

— Meniš, da so taka srečanja med pionirji in borci potrebna?

»Vsekakor, kajti tako lahko na prisrčen in nepozaben način obujamo spomine na NOB, ostajemo zvesti tradiciji in od borcev izvemo, kaj so med vojno doživljali. Tako srečanja bi morali gojiti tudi v bodoče, še vočkrat bi se morali srečavati, tako da bi mi mladi pionirji nikdar ne pozabili, kaj vse so morali pretrpeti naši očetje in matere.«

29. OKTOBER - PRAZNIK OBČINE NOVO MESTO

Praznik delovnih zmag in uspehov

Na slavnostni seji občinske skupščine so podelili domicil I. slovenski brigadi VDV in pet spominskih plaket Novega mesta

V izjemoma res polni dvorani Doma kulture v Novem mestu smo med mnogimi gosti, ki so se razen odbornikov udeležili slavnostne seje občinske skupščine 29. oktobra, opazili podpredsednika izvršnega sveta Slovenije dr. Franca Hočevarja, predsednika Gospodarske zbornice SRS Leopolda Kresca, republiškega sekretarja za notranje zadeve Silva Gorenca, organizatorja vstaje na Dolenjskem in komisarja novomeške partizanske čete Nika Šilaha, direktorja Poslovnega združenja cest-

nih podjetij Slovenije Franca Gorenca, delegacijo I. slovenske VDV brigade, Marijo Kotar, mamo pok. narodnega heroja Martina Kotarja, delegacijo sosednih občin in številne predstavnike družbeno-političnega in gospodarskega življenja novomeške občine.

Predsednik Franci Kuhar je v slavnostnem nagovoru orisal razvoj novomeške občine in se posebej zadržal ob res izrednem razmahu gospodarstva in družbenih dejavnosti, ki smo mu bili priča zlasti v poreformnem obdobju in v zadnjih letih.

Podčrtal je izjemne proizvodne uspehe IMV, NOVOLESA, KRKE, ISKRE, NOVOTEKSA, LABODA, ELE in vseh drugih večjih in manjših delovnih kolektivov, ki so z velikimi prizadevanji sledili ključu reforme in povečevali gospodarsko moč.

Po slavnostnem govoru je predsednik podelil listino o domicilu enemu izmed komendantov I. slovenske brigade VDV inž. Antonu Ljubiču. Ta se je skupščini zahvalil za domicil in na kratko opisal pot in boje enot VOS in I. slovenske VDV brigade. Medtem so v dvorano prizarali z zaslavo in partizansko pesmijo pionirji novomeških osnovnih šol, ki so čestitali za praznik ter izročili cvetje.

Predsednik občinske konference SZDI in odbora za proslavo občinskega praznika Franc Beg je nato skupščini predlagal utemeljitev za podelitev petih spominskih plaket Novega mesta. Skupščina je predlog sprejela z vihnim odobravanjem. Predsednik Franci Kuhar je nato podelil spominske plakete za izjemne dosežke v gospodarskem razvoju Industrije motornih vozil in kombinatu lesne industrije NOVLES, za izjemne dosežke na kulturnem in izobraževalnem področju pa Dolenjskemu muzeju, študijski knjižnici Mirana Jarca in Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela Novega mesta. Za IMV in NOVLES sta prevzela plakete predsednika DS in inž. Božo Kočevar in inž. Edo Tavčar, za ostale tri ustanove pa prof. Janko Jarc, Bogo Komelj in inž. Peter Ivančič. Prof. Janko Jarc se je v imenu odlikovanih kolektivov zahvalil skupščini za odločja, odborniki in gostje pa so nato odšli na ogled IMV in ISKRE v Šentjerneju.

„ELA“ sili navzgor

S 700.000 dinarji posojil za naložbe, z velikimi lastnimi napori in z vso podporo občine in drugih činiteljev čez milijardo starih din

Leto 1967, ko je bilo novomeško obrtno podjetje ELA na križpotju, v kaj usmeriti proizvodnjo in kje dobiti denar za to, je že skoraj zgodovina. Takrat so sprejeli sanacijski program. Opustili so proizvodnjo neidolnih izdelkov in v skladu z reformo začeli delati tisto, kar je zahtevalo tržišče.

Proizvodni prostori na Ravgovski cesti so, odzav so se pred petimi leti preselili vanje, skoraj nenehno gradbišče. Preurejajo in dopolnjujejo jih z namenom, da bi si tam ustvarili osnovo za novogradnjo na novi lokaciji. To imajo že zagotovljeno. Dosejani prostori bodo nato uporabni bodisi za otro-

ško varstvo, bodisi za kakšno drugo dejavnost (npr. za tiskarno).

Pri preusmeritvi proizvodnje so upoštevali predvsem potrebe industrije. Odločili so se za izdelke, ki jih bo industrija potrebovala dlje časa in jih bo vedno bolj uporabljala ter jih bo mogoče razvijati še naprej. Ti izdelki so: elektrokonfekcija in razni električni spojni sestavni deli.

1967 so ustvarili 2.520.000 din vrednosti, v zadnjem četrtletju pa so že začeli osvajati novo proizvodnjo. Hkrati ko so iskali denar za naložbe, so se srečali tudi s pomanjkanjem obratnih sredstev zaradi prevelikih zalog izdelkov in surovin ter dolžnikov. Popenili so zaloge in izdelke, dobili nekaj kratkoročnih kreditov in si pomagali tudi s poslovnim sodelovanjem z NOVOTEHNO. Preko nje nabavljajo vse surovine in prodajajo svoje izdelke.

1968 so povečali proizvodnjo za 90 odst., za letošnji občinski praznik pa so že presegli 10 milijonov din (1 milijardo Sdn!). S sorazmerno majhnimi krediti so torej v dobrih dveh letih povečali vrednost proizvodnje za 4-krat. Vrednost strojne opreme se je ob tem povečala od 250.000 din na 1 milijon din.

Kooperantskih odnosov ELA žal ni mogla ustvariti v dokmni občini, pač pa jih je morala iskati drugod. Sodelujejo z GORENJEM, ISKRO, SATURNUSOM, TAMOM, DINAMOM in tovarno »Rudi Cajavec«.

Pomagalo je ...

Pred meseci je vodstvo družbeno-političnih organizacij z Otočca prijelo krepko v roke tamkajšnje Cigane. Na skupnem sestanku so se pogovorili o vseh nepravilnostih, ki so jih morali Cigani odpraviti najkasneje v treh mesecih (podreti sotore, nehati prosjačiti itd.). Pred dnevi so se spet sestali. Ugotovili so, da so Cigani upoštevali dogovor, zato so se odnosi med njimi in prebivalci zboljšali.

Ob pol petih vstajajo

V zuzemberski okolici morajo nekateri učenci vstati že ob pol petih zjutraj, da lahko pridejo na šolski avtobus in pravočasno k pouku. Podobno je na šentjernejskem koncu, kjer se tudi veliko učencev vozi v šolo z avtobusom. Na prevoz čakajo učenci dostikrat kar pod milim nebom, kar je nudo zlasti pozimi. Marsikje bi čakali manj časa, če bi prihajal ponje kombi; tako bi imeli več časa tudi za učenje. Ugotovili so, da so njihovi šolski uspehi za petino slabši od učencev, ki se v šolo ne vozijo.

Pionirji iz Stopič, Podgrada, Smihela in Novega mesta so se 29. oktobra zbrali pred novomeškim domom kulture, potem pa so poječ vkorakali v dvorano, kjer je bila slovesna seja občinske skupščine. Antomu Ljubiču, nekdanjemu komandantu I. slovenske VDV brigade, in Franciju Kuharju, predsedniku občinske skupščine, so izročili cvetje in načrt prehojene poti. (Foto: M. Padovan)

BLAGO JE, KUPCI SO, POTREBE SO, DENARJA PA NI

Kako brez potrošniških kreditov?

Trgovina v slepi ulici zaradi premajhnih obratnih sredstev in premajhne kvote denarja za odobravanje potrošniških kreditov

Brez strahu: potrošniški krediti tokrat še niso ukinjeni, čeprav smo to že nekajkrat doživeli. Resnica je, da ima trgovina na voljo premalo denarja za potrošniške kredite. Zato se dogaja, da kljub zanimanju kupcev blaga ne more prodati, ker kupci nimajo gotovine za večje nakupe. Ta težava je najbolj občutna v trgovini s tehničnim blagom, kjer se za malo denarja ne dobi veliko. Težave te vrste so nam zaupali v novomeški

NOVOTEHNA bo imela letos nekaj čez 10 milijonov din prometa. V normalnem poslovanju je v njihovi prodaji za okoli 48 odst. blaga, ki se prodaja na potrošniški kredit, in okoli 52 odst. takšnega za gotovino.

Obratnih sredstev imajo komaj toliko, da bi jih morali z ustvarjenim prometom obračati 15 do 16-krat na leto. Če bi hoteli to doseči, bi morali imeti na zalogi sa-

mo blago, ki se hitro obrača, kot pravijo trgovci, seveda pa potem ne bi bilo izbire. Od celotnih obratnih sredstev je samo ena tretjina na njihovih, drugo pa so krediti, predvsem kratkoročni.

Poslovno politiko je v pogojih, ko si vesnan na kratkoročne kredite za obratna sredstva, zelo težko voditi. Nikoli namreč ne veš, kdaj ti bodo takšen kredit odtegnili in ali ga boš za naslednje obdobje sploh še lahko dobil.

Avtomobili, motocikli in kolesa predstavljajo v NOVOTEHNI prodaji okoli 25 odst. prometa, gospodinj-ski aparati 10 do 12 odst., razno gradbeno in instalacijsko blago pa 13 odst. Vse to kupujejo potrošniki na kredit.

Povpraševanje po teh izdelkih je iz dneva v dan večje, toda kupci bi radi potrošniške kredite, ker tolikšnih vsot gotovine ne zmorejo. 600.000 din za potrošniške kredite, kolikor ima odobre-

nih NOVOTEHNA na mesec, je premalo. Naj omenimo samo to, da imajo na zalogi 100 osebnih avtomobilov, 50 avtomobilov pa je na poti in bi vse prodali v hipu, če bi imeli potrošniške kredite. Da je smola še večja, imajo podjetja izven našega območja takšne kredite na voljo in svoje blago prodajajo. Pri nas bomo pa najbrž rekli, da je nesposobnost trgovine kriva, če bodo naši potrošniki prav zaradi potrošniških kreditov kupovali blago drugod...

M. J.

Tečaj za traktoriste

Kmetijska šola Grm letos spet prireja traktorski tečaj, ki bo trajal 3 mesece. Tečajniki se bodo pri teoretičnem delu pouka učili motoroznansiva, kmetijskega strojništva, prometnih predpisov in agrotehnike, pri praktičnem delu pa vožnje s traktorjem, dela s traktorskimi priključki in osnov električnega varjenja. Stroški tečaja bodo znašali 1.500 din. Prijave bodo sprejemali do 15. novembra, tečaj pa naj bi se pričel 17. novembra.

Odslej »Šola Milke Šobar-Nataše«

Učenci smihelske šole in njenih podružničnih šol v Birni vasi in na Lazah so ponosni, ker se bo 20. decembra njihova šola poimenovala po narodnem heroju Milki Šobar-Nataši, ki je bila doma iz Gornjih Las pri Rožnem dolu.

Letos so učenci že obiskali dom padle junakinje in se z njeno sestro pogovarjali o njej. 20. decembra bo v Smihelu ob poimenovanju majhna slovesnost, v vseh treh šolah pa bo na vidnem mestu visela slika Milke Šobar-Nataše, o kateri je napisal njen komandant, da je bila velika junakinja, kakršnih pogreša okrog sebe.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Šarke iz Gornjega Globodola — Anica, Marija Vidmar z Jame — Mirka, Danica Kaps iz Doljenjskih Toplic — Tadeja, Rozalja Mirt iz Krminja — Ištoka, Jozefa Mlakar iz Jerman vrha — Antonijo, Slavica Erjavce iz Sel pri Rutežu — Franca, Angela Pucelj iz Družinske vasi — Martino, Stanislava Gričar iz Dolnje Nemške vasi — Darjo, Marija Mihelc iz Belega vrha — deklico in Ana Bogovič iz Raven — deklico. — Čestitamoi

NOVOMEŠČANI PRED ZIMO 1969/1970

Kako se bomo letos gredli?

Novomeščani se jezijo, ker morajo dolgo čakati na drva za zimo, dobavitelji pa, ker potrošniki potrebno kurivo vedno znova prepozno naročajo

Preskrba z drvmi je na jesen važno vprašanje vsake družine. Inž. Vili Pavlič pri Gozdnem gospodarstvu, obrat Novo mesto, in tovariš Jože Plut pri »Kurivu« sta nam te dni pripovedovala o težavah ob prodaji drv potrošnikom.

Ondaj sicer živo srebro še ni bilo zdričeno pod ničlo, vendar sva z inž. Pavličem v obratu Gozdnega gospodarstva v Novem mestu kar v pašah sedela v nezaljubljeni pisarni in ni nama bilo posebno toplo, ko mi je tako pripovedoval o tem, kako so se letos Novomeščani preskrbeli z drvmi za zimo:

»Letos smo razen 12.000 kub. metrov drv za izvoz prodali 3.200 kub. metrov drv posameznikom in 4.050 kub. metrov podjetjem, šolam in ustanovam, kar je več kot lani, čeprav ljudje zelo kupujejo tudi peči na tekoča goriva. Letos drv sploh nimamo na zalogi, ampak vse sproti prodamo, in še ni dosti.

Posamezniki kupujejo povprečno 4 do 8 kub. metrov drv in se večkrat pritožujejo zaradi dolgega dobavnega roka, ki traja 14 dni do 1 mesec. Ker pa vsi naročajo drva šele proti koncu poltja in v jeseni, takrat težko zmoremo razvoziti vsa naročena drva. Kmetje smejo posekati 7 kubikov lesa zase, za večje količine, ki jih hočejo prodati potrošnikom, pa morajo plačati Gozdnemu gospodarstvu bio-

loško amortizacijo, o tej pa mislijo, da je kazen, in se zato bojijo prodajati drva.

Težave z dobavljanjem so tudi zaradi prevoza. Preskrba bi bila ugodnejša, če bi imeli centralno skladišče z različnimi vrstami drv, od koder bi jih potrošniki sami razvažali na svoje črmove. Tako bi bilo na tržišču dosti več drv in ne bi izgubili toliko časa z iskanjem uslovnikov, toda ljudje verjetno ne bi bili zadovoljni, ker bi imeli še delo s prevozom.

Pisarno Jožeta Pluta pri »Kurivu« je prijetno ogrevala čedna šolema peč na trdna goriva, ki jih »Kurivos« pr. daja poleg drv, premoga, gradbenega materiala in stavbnega pohištva. Tovarš Plut je povedal:

»Novomeščani so letos za zimo slabo preskrbljeni s kurivom, ker za to ne poskrbijo pravočasno! Premog bi bili lahko nabavili že aprila, ko je najcenejši, pa je največ naročil v jeseni, ko že pritisne zima. Letos smo prodali 4.000 ton premoga, vendar v poletnih mesecih skoraj nič. Povprečno kupujejo ljudje 1 do 2 tona premoga. Gospodrske organizacije pa kupujejo le drva. Drugo leto naj se ljudje že spomladi preskrbijo z drvmi za zimo, pa ne bodo imeli težav ne potrošniki ne mi.«

Tisti, ki so si drva že dovolj zgodaj preskrbeli, jih čez poletje posušili in pospravili, pa lahko sedaj brez skrbi pričakujejo zimo.

ANA VITKOVIČ

Zaradi prispevkov brez delavnic

Na novomeškem Centru za kovinarsko stroko so zadnja leta hudo stiskali, da so nabrali nekaj denarja, ki je bil namenjen za gradnjo delavnic. Pred dvema, tremi leti so sprejeli na šolo učence, ki niso imeli učnih pogodb, šola jim je omogočila le šolanje, če so opravljali prakso v podjetjih. To je bilo v skladu z zakonom. Učence so zavarovali, republiški sekretariat za solstvo pa je obljubil, da bo posredoval pri KZSZ, da bi ne bilo treba plačevati prispevkov za socialno zavarovanje. Kot kaže, je ostalo vse le pri besedah. Pred dnevi je namreč KZSZ odtegnil centru z žiro računa 22.000 din, kolikor mu je dolgoval za neplačane prispevke. Učenci so zdaj v tretjem in drugem letniku in bodo kmalu imeli polico. Center pa se bo spet obrisal pod nosom za delavnice, čeprav jih nujno potrebuje.

Novomeška kronika

■ CESTNI POMETAJI trdijo, da take nesnage že dolgo ni bilo na novomeških ulicah kot prav zadnje dni. Največ slabše volje jim razen odpadlega listja povzročajo lučnice pečenega kostanja, ki jih mnogi kar sejejo po pločnikih. Baje je to vsakoletna jesenska navada Novomeščanov, ki radi kupujejo kostanj, manj pa pazijo, kam ostanke odvržejo.

■ 30-CLANSKA SEKCIJA za kulturno dejavnost v Dijaškem domu Majde Silc se je dobro izkazala. Za občinski praznik so članice te sekcije razveselile učence osnovne šole v Smihelu in gozence dijaškega doma z izborom Trdinovih, Kettejevih in Jarčevih del, za 29. november pa pripravljajo recitacijski večer. Takrat bodo samsamezno recitatorke predstavile poslušalom pesni enega ali dveh pesnikov iz vsake posamezne ju goslovanske republike.

■ NOVO SAMOPOSTREZNO »Dolenjsko trgovino, ki bo sgrajena približno konec prihodnjega leta, je začelo podjetje »Pionir« že graditi v naselju Nad mlini. Ker bodo morali asfaltirati cesto pred vrtem, urediti okolico in ograditi dvorišče otroškega vrta, bo potreben predhodni dogovor med »Pionirjem« in upravo otroškega vrta.

■ NOVOMEŠČANI, ki so se v nedeljo razburjali, ker je v mestu za nekaj ur zmanjkalo elektrike, so prav gotovo prislisali radijsko obvestilo. Podjetje »Elektros« nam je na našo prošnjo sporočilo, da so odklopili električni tok zaradi nekaterih nujnih del na daljnovodu.

■ GOJENCI DIJAŠKEGA DOMA so za letošnji občinski praznik ponovno dokazali, da znajo emiti ted in disciplinno v domu. Vse leto so dejurni gojenci ocenjevali delo in vedenje svojih tovarišev, vodstvo doma pa je po njihovih predlogih najbolj prizadevne podelilo in najboljše skupne nagradilo s praktičnimi nagradami. To bo lepa spodbuda za vse ostale.

■ TRŽNE CENE so se v ponedeljek gibale takole: krompir 1, paradižnik 3,5, grodje 3, paprika 4, jabolka 3 in 2, hruške 4, banane 6, zelje 1,5, čebula 3, pesa 2,

Sestanek članov KO SZDL v Kandiji

Krajevna konferenca SZDL Kandija I vabi člane krajevne organizacije SZDL na sestanek, ki bo 10. novembra ob 19.30 v prostorih Doma družbenih organizacij na Kristanovi 12. Dnevni red obsega poročilo o delu krajevne organizacije SZDL in izvajanje programa krajevne skupnosti, volitve odbora krajevne konference SZDL ter razno.

— Ema gošpa je rekla, da kmalu ne bo več treba v klan, odkar so se začeli Cigani streljati po mestu kar podnevi s pištolami in da bomo kmalu lahko Novo mesto preimenovali v »Novi Tekeš« ...

Imamo zdravila zoper smrčanje?

Ugotovljeno je, da vsak osmi človek smrči. Velja za oba spola. Najmanj toliko ljudi pa se pritožuje, ker morajo poslušati tiste, ki smrče. Ker taki poslušalci največkrat ne spe prav dobro, se jim pokazajo podočnjaki, postajajo vedno bolj nerazpoloženi in vznemirjeni, včasih prav ogorčeni zaradi smrčanja svojih najbližjih. Res ni najbolj prijetno imeti za moža smrčča, pa tudi ne za ženo!

Smrčanje se pojavlja v vsaki starostni dobi, pogosteje pa pri starejših ljudeh, ker jim manjka mastno tkivo v obrazu in ker so njihove mišice bolj mlahave. Smrčanje povzroča namreč zmanjšanje napetosti mišičja zaradi spanja, in sicer v glavnem mišičja tankega roba zadnjih lokov v žrelu. Pri dihanju zaradi zračnega toka ta tanki rob zavibrira približno tako kot nenapeto jadro v vetru. Zvok je lahko zelo različen: poznamo smrčče, ki nalahno piškajo, drugi globoko žvižgajo, tretji spet predejo in tako naprej. Do tistih, ki prav gromko žagajo. Zanimivo je, da nekateri smrče vedno, kadar spe in kjerkoli spe, drugi ne smrče na dopustu, tretji pa smrče samo v določenih obdobjih. Čeprav je za smrčanje značilna lega na hrbtu ali sedenje z naslonjeno glavo vznak, velja za prave smrčče, da lahko smrče v kakršnemkoli položaju, celo z zaprtimi usti. Zanimivo je tudi, da se smrčči le redko zbude od svojega gromkega žaganja. Dokazano pa je, da imajo smrčči navadno bolj rahlo spanje od tistih, ki ne smrče.

Vzrok za smrčanje je seveda lahko bolezen, ki spremeni omenjeno mišičje tako, da lažje vibrira. Gre za razna vnelja nosu, grla in mandljev, za nekatere bolezni žlez notranjice, za preobčutljivostne bolezni, pa tudi za čezmerno debelost. Pretirano kajenje in pitje alkoholnih pijač, mučno začinjena hrana in uživanje preveč sladkarij pred spanjem so lahko povzročitelji smrčanja. Če je vzrok znan, ga seveda poskušamo odstraniti. Bolezen pozdravimo z zdravili ali pa z ustrezno operacijo, kakor je pač potrebno v določenem primeru. Ampak v večini primerov ne gre za kaj takega. Takrat pomaga le, da so tisti, ki mu je usojeno, da ima smrčča v družini, na njegovo smrčanje navadi, se od njega odseli vsaj v drugo sobo ali pa ukrene nekaj, kar se mu zdi najbolj pametno, da mu smrčča ne bo šel na živce. V nekaterih državah prodajajo posebne obveze za brado, ki naj drže usta med spanjem zaprta. Brez večjih stroškov si lahko uspešno pomagamo tudi z ruto, gazo, trakom. Vendar sem prej omenil, da najhujši smrčči lahko smrče v vseh legah in tudi z zaprtimi usti. Torej čemu mučiti človeka, ki je največkrat naš najbližji?

V tolažbo naj napišem še, da od vseh živih bitij človek najbolj smrči. To razlagajo s tem, da človek spi brezskrbno in globoko, ker je med spanjem na varnem in zaščiten, in to že skozi množico stoletij. Živali, npr. psi, smrčijo mnogo bolj rahlo, nekatere druge živali še rahleje, ker morajo biti tudi med spanjem tako rekoč na preži, kaj se godi okrog njih, da se jim kaj ne zgodi. V tem primeru lahko domnevamo, da je smrčanje pri človeku stranska pridobitev civilizacije, kar pa seveda ne more biti ovira za iskanje zdravila proti smrčanju. Do sedaj ga še niso odkrili.

Dr. BOŽO OBLAK

Prodajalna ELEKTROTEHNA v novem sevniškem trgu vsakem centru, ki so jo odprli letos maja, je ena najbolj obiskanih trgovin v Sevnici. (Foto: M. Vesel)

Zadovoljiti kupca je naša dolžnost

V sevniški prodajalni ELEKTROTEHNA izmeseca v mesec povečujejo promet

Odkar je maja letos veletrgovina ELEKTROTEHNA iz Ljubljane odprla svojo poslovalnico tudi v Sevnici, v tem kraju ni več težko za nakup elektrotehničnega materiala. Velika in lepo urejena prodajalna v novem trgovskem centru je vedno bogato založena in privablja številne potrošnike.

»Zadovoljiti slehernega kupca je naša glavna skrb,« pravi poslovodja Elektrotehne Franci Sraj, ki s sodelavci skrbi, da nihče ne gre iz trgovine nepostržen.

V Elektrotehni prodajo veliko elektroinstalacijskega materiala, saj imajo vse, od vodnikov do lastencev. Seveda pa prodajo veliko tudi ostalega blaga. Zaradi ugodnih kreditov, ki jih nudijo potrošnikom za nakup pralnih strojev, televizorjev, štedilnikov in hladilnikov, je trgovina še posebno obiskana.

Odkar prodajajo v ELEKTROTEHNI tudi vodoinstalacijski material, se je promet še posebno povečal. V prodajalni dobite vodovodne cevi, ventile, pipe, sanitarno keramiko, kopalne kadi, pomivalna korita, hidrofore, tečeče in stoječe bojlerje, male 8-litrne bojlerje za vgraditv pod umivalnike in druge.

Poslovodja Franci Sraj je

povedal: »Sicer pa nudimo potrošnikom še vrsto drugih ugodnosti. Na željo kupca dostavljamo vse blago na dom. Pogosto imamo na zalogi izdelke Gorenje II. kvalitete, ki imajo le lepote napake na laku, so pa zato okoli 8 odstotkov cenejši. Tudi posodo EMO dobimo z majhnimi napakami, ki jo še posebno ugodno prodajamo. Najkasneje v 2 ali 3 dneh dobimo blago iz naših

centralnih skladišč v Ljubljani, kadar nam kaj zmanjka ali nimamo na zalogi. To gre predvsem za večje količine blaga za podjetja in druge večje naročnike.«

V ELEKTROTEHNI hitro urede tudi vsako reklamacijo. V lastni servisni delavnici v Ljubljani v najkrajšem času odpravijo napake ali drugače urede z reklamacijo.

»Tudi v prihodnje bo naša glavna skrb imeti na zalogi vedno tako blago, po katerem ljudje največ sprašujejo. Prepričani smo, da kadar pride nakupovat v ELEKTROTEHNO enkrat, pride tudi drugič, saj se že pri prvem nakupu prepriča, da so pri nas cene konkurenčne in da res dobijo vse, kar potrebuje,« je zaključil razgovor poslovodja sevniške ELEKTROTEHNE.

»Promet v naši trgovini se povečuje iz meseca v mesec, saj zadovoljimo z nakupom slehernega potrošnika, ki se oglasi pri nas,« je povedal poslovodja Elektrotehne Franci Sraj

41

»Njihova milost grof Turjaški,« je javil sluga, ki je odprl vrata.

Z zvonečimi ostrogami je mogočno vstopil Turjačan, posestnik turnske graščine. Po prvih pozdravnih besedah in poklonih se je ozri in dejal s pogledom na Marijo:

»Gospodična je še vedno njihov famulus, bibliotekar in muzejski kustos, kakor so mi jo nekoč predstavili na Bogenšperku?«

Valvasor je smeje se pritrdil:

»Se vedno. Letos je celo napredovala: iz bibliotekarja v biblioteko, iz kustosa v muzej, iz famulusa pa skoraj v laboratorij.«

»Haha! Pa ste res dosegli čudovita dostojanstva. Vsa čast,« se je grof Turjaški smeje se poklonil Mariji. Postrani pa je nekoliko preplašen ošvignil s pogledom ubogega barona, ki je s tolikšnim humorjem prenašal svojo nesrečo.

Marija se je le po sili nasmehnila. Poznala je barona in vedela je: sam iz sebe se norčuje, v srcu pa ga boli, boli...

Baron je čutil njeno razumevanje. Iz oči ji je bral sočustvovanje, in toplo mu je bilo v duši.

»Kam pa so dali arhiv, gospod grof?« je vprašal domačina.

Grof Strassoldo je odprl stransko omaro, polno polje in predalov, zaznamovanih z letnicami:

»Tole je vse, kar premorem.«

Valvasorju so se zasvetile oči:

»Krasno!«

Odprl je nizek predal z naslovom:

1400—1450

V njem so ležale listine zadnjih celjskih grofov, nekdanjih posestnikov krškega gradu. Tu je bilo potrdilo Friderika Celjskega grajskemu kaplanu o vseh

svoboščinah: Mi, Friderik grof v Celju in Stajerju... In na koncu štirje pečati, vmes oni s tremi celjskimi zvezdami. — Ej da, nekoč so imele črke tega pisma jeklen žvenket, zdaj so samo — šepet strth duhov... To je življenje, da.

In še je odprl predal z letnicami 1550—1600.

pogledal vanj in pokimal. Predobro je poznal listine, ki so ležale tu; njihovi veliki viseči pečati so kazali grb gospodov Valvasorjev, bivših gospodarjev tega gradu in krškega mesta in — Valvasor je postrani pogledal Turjačana — in turnske graščine in premnogih drugih gradov kranjskih in stajerskih in bergameških...

Počasi je zaprl predal.

A že se je otrešel tistega, kar mu je stisnilo srce. »Gospodje, svet napreduje,« je oznanil zmago slavno. »Glejte, tale Valvasor tu —« potrkal je na predal, »— je porabil vse moči, da je nakopičil ogromno bogastvo. In ta Valvasor tu —« potrkal je na svoje prsi, »— je porabil vse moči, da se je svojega bogastva iznebil. Materija pada, duh zmaga. Ali ni to napredek?«

»Hahaha! Oni so zares zabaven človek!« Valvasor pa je resno nadaljeval:

»Le končni uspeh bo pri obeh Valvasorjih isti: moj spiritus astralis se nekoč prav tako razblini v astralskem ozračju, kakor se je oni mojega bogatega prednika.«

»Gospod baron, oni so krivoverec!« se je nasmehnil Turjačan.

»O, nikakor ne, gospod grof! Naj vzamejo, prosim, moje besede le kot filozofsko razmotrivanje,« je dejal učenjak s finim nasmehkom.

»Da, da, filozofija se vedno svobodneje razvita — znak, da živimo v izrednih razmerah.«

»Zares imamo po vseh državah čudno razdrapano razmere,« je pritrdil domačin. »Pri nas neprestana turška nevarnost, madžarska upornost in zdaj nizozemska. Na francoskem večno vojskovanje in pehanje za evropsko nadvlado. V Angliji revolucija. In Rusija — car Peter sedi na sodu smodnika. V Poljski pa gospodari »šlahta« kakor sama hoče. Vsa Evropa je v plamenih in cerkvena disciplina je vedno rahlejša. Inkvizicija pada.«

»Kmalu bo cerkev navezana edinole na — božjo besedo,« je prikimal baron in z nasmehom pogledal Marijo. »Čudni časi se vrtijo obetajo, skoraj — Kristusovi.«

Valvasor je — se vedno z istim ironičnim nasmehom izvlekel iz telovnikovega žepa s srebrnim okovano stekleničico, si natresel iz nje na hrbet leve roke brazilskega tobaka in ga ponjhal.

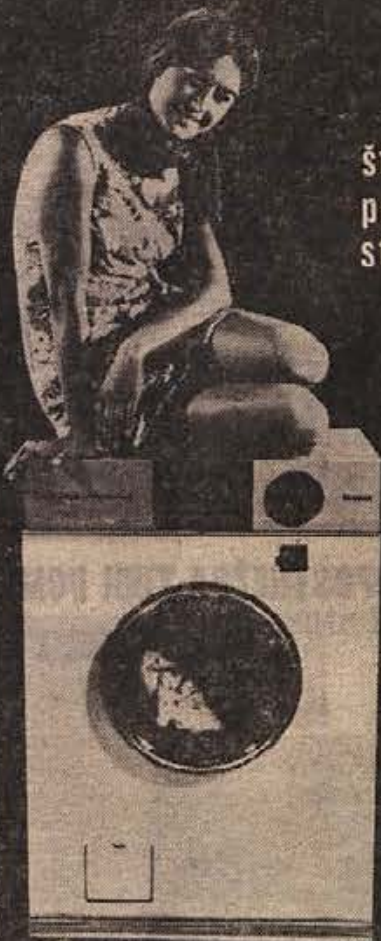
Vstopil je sluga in naznanil:

»Milostiva gospa grofica prosijo milostive gospe, da se po ogledu knjižnice potrudijo v rdeči salon.«

Baron se je ozrl na Marijo. — Zakaj grofica ni povabila spremljevalke? Nu, seveda...

Mariji je stopila kri v lica. Razumela je

NAONIS

štedilniki, hladilniki
pralni in pomivalni
stroji, peči na olje

zastopstvo
konsignacija

lesnina

RAZPIS NATEČAJA

Oddelek za gospodarstvo in finance
OBČINSKE SKUPŠČINE ČRNO MELJ

razpisuje

1. JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno urejenega stavbnega zemljišča v k. o. Crnomelj in k. o. Loka v Crnomelju za zgraditev družinskih stanovanjskih hiš, in sicer:

I. a) soseska Čardak I., obstoječa iz 14 lokacij, in b) zemljišče pri osnovni šoli v Loki, obstoječe iz 3 lokacij.

II. Odškodnina za stavbno zemljišče znaša 8,00 din za kvadratni meter. V primeru, da prejšnji lastniki dosežejo v odškodninskem postopku višjo odškodnino kot 8,00 din za 1 m², plača najugodnejši ponudnik to, višjo odškodnino.

III. Izključna cena stroškov za delno komunalno ureditev znaša 12,00 din za 1 m² zemljišča.

IV. Natečaja se lahko udeležijo fizične in pravne osebe pod enakimi pogoji.

V. Udeleženci natečaja so dolžni do konca roka za sprejem ponudb vplačati na račun 5211-781-3 (Sklad za komunalno ureditev gradb. zemljišč občine Crnomelj) varščino v znesku 1.000,00 din.

VI. Rok za predložitev ponudb je vključno 15. dan po uradni obliavi tega natečaja. Odpiranje ponudb bo 19. dan (torek) ob 7.30 v sejni sobi občinske skupščine; odpiranju ponudb lahko prisostvujejo tudi interesei.

Ponudbe pošljite v zapечатeni ovojnici na naslov: Občinska skupščina Crnomelj — 1. javni natečaj, ČARDAK.

VII. Predmet natečaja so stroški delne komunalne ureditve stavbnega zemljišča iz III. točke razpisa.

VIII. Poleg odškodnine za stavbno zemljišče in odškodnine za ev. sadno drevje plača najugodnejši ponudnik tudi občinski prometni davek od vrednosti stavbišča.

IX. Ostali pogoji natečaja so določeni v splošnih pogojih v razpisu javnega natečaja.

Oddelek za gospodarstvo in finance
občinske skupščine Crnomelj

ISCEMO

POVERJENIKE
za prodajo
knjig

v večjih kolektivih
in za širša območja
Gorenjske, Primorske,
Dolenjske in
Stajerske.

Ponudbe nasloviti

na: POMURSKA ZA-
LOŽBA M. SOBOTA,
Kidričeva 4

OBVESTILO

Pedagoško vodstvo
ekonomske,
tehniške,
administrativne,
poklicne,
delovodske in
osnovne šole
pri Dopisni delavski
univerzi OBVEŠČA,
da zaradi nastalih teh-
ničnih ovir pri
tiskanju navodil
podaljšuje

vpisovanje do
10. novembra 1969

DOPIŠNA DELAVSKA
UNIVERZA,
LJUBLJANA,
Parmova 39,
telefon 316-043, 312-141,
poštni predal 106.

Oglašujte
v **Dol. listu!**

**KREDITNA
BANKA
CELJE**

S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI:

- OSREDNJA ENOTA CELJE:
Z EKSPozITURAMI:
ZALEC, MOZIRJE, LASKO, SEVNICA,
BREZICE, ROGASKA SLATINA,
SMARJE PRI JELSAH, SENTJUR
PRI CELJU IN SLOVENSKE KONJICE
  - PODRUŽNICA SLOVENI GRADEC
Z EKSPozITURAMI:
DRAVOGRAD, RAVNE NA KOROSKEM,
RADLJE OB DRAVI, PREVALJE
IN MEZICA
  - PODRUŽNICA VELENJE
Z EKSPozITURO V SOSTANJU
  - PODRUŽNICA SLOVENSKA BISTRICA
  - PODRUŽNICA
CELJSKA MESTNA HRANILNICA
  - PODRUŽNICA ZA KMETIJSTVO V CELJU
- vam daje vse informacije o denarnih zadevah, svetuje, skrbi za najugodnejše poslovno sodelovanje v bančnih poslih in je na voljo s svojimi storitvami gospodarskim organizacijam in občanom.

DECEMBRSKO NAGRADNO ŽREBANJE VSEH HRANILNIH VLOG

NAGRADE:
AVTO ZASTAVA 750, 30 POTOVANJ PO 10 DNI
V PARIZ IN LONDON
IN SE 94 DENARNIH DOBITKOV.

Žrebanje bo
13. decembra 1969 V BREŽICAH

merx KAVA
užitok

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transtuzijski postaji: Martin Černe, Dominik Kren, Ivanka Bruc in Sietka Čebelič, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jožica Turk, Jože Slak, Lado Jane in Anton Cesar, člani Novoteksa, Novo mesto; Anton Marolt, član Ele, Novo mesto; Janez Fink, član Iskre, Novo mesto; Ciril Hudoklin, član splošne bolnice Novo mesto; Miha Bančič, Ivan Božič, Leopold Rajk, Martin Kralj in France Nose, člani LMV Novo mesto; Janez Konda, mizar iz Osojnika; Anton Gregorič, Avgust Juršič, Zdravko Salamon, Alojz Zupančič, Marica Juršič, Silva Vrbovec, Ludvik Košir in Rado Hlič, člani Opekarnice Zalog; Ana Uhernik, delavka iz Gabrja; Marija Mrgule, gospodinja iz Novega mesta; Julka Koljaj, Marija Rajk in Marija Brule, gospodinja iz Gabrja; Frančiška Kastele, članica Del, Mirna peč; Janez Nose in Martin Erjavec, kmeta iz Gabrja; Marija Koželj, članica Iskre, Žužemberk; Marija Slak, gospodinja iz Prečne; Martin Rukše, upokojenec iz Brusnic; Janez Ambrožič, upokojenec iz Gabrja.

**SODELUJTE V DOBRODELNI
AKCIJI ZA REHABILITACIJO
IN ZAPOSLOVANJE SLEPIH**

**TEKOČI RAČUN:
CENTER SLEPIH 5151-740-204**

STOP

Prvi na Dolenjskem

V Žužemberku name-
ravajo urediti dom LT

V nekdanji kovinarski delavnici poleg osnovne šole v Žužemberku name-
ravajo že do konca tega leta urediti dom Ljudske tehnike. To bo prvi dom te vrste na Dolenjskem, v njem pa bodo imele vsaka svoj kotiček: avto moto, filatelistična, foto-sekcija in radiosekcija. Tehnične dejavnosti so v Žužemberku presenetljivo dobro razvite, pa tudi mladina v njih bolj sodeluje kot v marsikaterem večjem kraju, kot je Žužemberk.

Kovinarsko delavnico, v kateri je bilo nazadnje združeno skladišče, bodo temeljito preuredili oziroma prezidali, tako da bo v bodočem domu prostor za vsako izmed prej navedenih sekcij. Osrednji, večji prostor — klub Ljudske tehnike — pa bo splošno zbirališče žužemberške mladine. Poleg predavanj, sestankov in podobnih reči, bodo mladinci in pionirji lahko gojili v klubu tudi številne druge dejavnosti. Skratka, predvideno je, da bo dom vsestransko žarišče žužemberške mladine.

**VRATA
OKNA
POLKNA
NA
ribnica KREDIT**

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spreminijo svoj stari naslov, naj sporočijo oba naslova. Dogaja se, da sporočijo samo novega, kar pa imamo pri nas včasih več naročnikov z enakim priimkom in imenom, seveda ne moremo vedeti, čigav naslov se ureba spreminiti!

Vojaki!

Vsi vojaki, ki naročajo Dolenjski list, naj napišejo tudi točen domač naslov, da bomo vedeli, ali naj jim pošljemo belokranjsko-kočevsko izdajo (z drema zvezdicama) ali posavsko-tranjsko (z eno zvezdico).

vsak četrtek

aniena
ZA MLADE
PO SRCU

OSNOVNA ŠOLA METLIKA

razpisuje
prsto delovno mesto

SNAŽILKE

v novem otroškem vrtcu.
Prednost imajo kandidati s stanovanjem v bližini vrtca. Ponudbe sprejema ravnateljstvo osnovne šole do 13. novembra.

100 LET
Gradenka
 ♥♥♥

**V sto letih 820 milijonov -
 v stotem letu 120 milijonov
 napolnjenih steklenic**

Gradenka prinaša zdravje in vitalnost
 ♥♥♥

gorenje - GARANCIJA

SAMOPOSTREŽBA TUDI DOMA
HLADILNIKI
 1351
 1751
 2301

gorenje
 Tehnična in oblikovna dognanost - garancija trajnosti, varčnosti in zanesljivosti

**Oranžna
 mlečna
 čokolada**

ZITO
 LJUBLJANA

Gorenjka
šumi

**LOVCI IN
 ŠPORTNIKI!**

**PRAVKAR
 PRISPELO!**

Krogelni naboji vseh kalibrov - tudi 7 x 57 R in šibreni naboji. - Oglejte si tudi drugo lovsko, ribiško in športno opremo ter lovske obleke slovenskega kroja v preurejeni poslovalnici

LOVEC NOVO MESTO,
 Cesta herojev 8

ZAHVALA
 Nenadoma in mnogo presgodaj nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama

MARIJA KNAFELC
 roj. PUNTAR

Iskreno se zahvaljujemo krajevni organizaciji ZB NOV BIRČNA vas za organizacijo pogreba in tolažilne besede ob odprtem grobu. Zahvala pevskega zboru za ganljive pesmi, kirurškemu oddelku novomeške bolnice dr. Saviju, dr. Capudru in strojnemu osebju. Posebna zahvala sestri Mariji za nesebično pomoč ter darovalcem cvetja.

Zalujoči: sin Ivan z družino, hčerka Zofka, sin Vinko, vnukinja Lidija in drugo sorodstvo

Birčna vas, Kanal, 29. 10. 1969

NAJUDOBNEJE IN NAJCENEJE:

Dolenjski list vsak četrtek na svoj naslov!

REJCI PRAŠIČEV!

Koteks Tabus
 20 LET

ODKUPUJE SVINJSKE KOŽE OD

1. novembra 1969 po zvišani ceni Ndin 3,50 za kg

Oderite vsakega prašiča in oddajte kože najbližji zbiralnici. 9717

Komisija za delovna razmerja pri
Veletrgovini Mercator, Ljubljana
PE GRADIŠČE — TREBNJE

objavlja prosto delovno mesto

referenta za evidenco in obračun davka
 — za nedoločen čas.

Pogoj: uspešno dokončana srednja ekonomska šola.

Posebni pogoji: poskusno delo bo 2 meseca. Prednost bodo imeli kandidati s prakso oziroma tisti, ki so tako delo že opravljali. Pismene vloge pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

ZAHVALA
 Ob holači in nenadomasiljivi izgubi ljubljena žena, draga mama in stare mama

ROZALIJE KREVS
 roj. KEK iz Trebnjega

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in strojnemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice Novo mesto, ki so ji v težki bolezni lajšali trpljenje. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sočutje in ji podarili za slovo toliko cvetja ter jo spremlili na zadnji poti. Lepa hvala tudi gospodu dekanu za tako lep pogrebni obred.

Zalujoči: mož Jože, hčerke Zalka, Pavla, Jožica, Magda z družino in Anica

AB Agraria
 BREŽICE

**LASTNIKI MOTORNIH VOZIL
 POZOR!**

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL
 V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 7. NOVEMBRA: 8.00 Operna matineja, 9.05 Pionirski tednik, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Nežka Snoj: O septikemilji čebeli, 13.40 Nastop slovenskega zbora z Vrhu iz Holandije, 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Iz albuma skladb za mladino, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.15 Rad imam glasbo - Studio Koper, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblioma Lobjeta Slaka, 20.00 Iz repertoarja ansambla Rdeče armade, 20.30 Top-pops 11, - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih ljubi.

SOBOTA, 8. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.50 Naš avtopost, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Izidor Golob: Priprava vina za zimo, 12.40 Z domačimi ansambli, - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Glasbena pravljica, 14.25 Melodije za razvedrilo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 17.45 Jezikovni pogovori, 18.15 Dobrimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblioma Rudjara Bardorferja, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 21.15 Iz zabavnih privedite, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 9. NOVEMBRA: 8.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Karl Heinz Schröter: »Dobro jutro!« 9.05 Srečanje v studiu 14, 10.05 Še pomnite tovarši... - Vid Jeričič: Med Savo in Krško, 10.25 Pismi borbe in dela, 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vnos ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov, - 14.30 Humorska tega tedna - I. Wal, 14.45-15.00 Nedeljski sporedno popoldne, 17.05 Ne-

deljski operni storeo, 17.30 Radijska igra - Manfred Bieler: »Missa«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica, 20.00 v nedeljo zvečer, 22.15 Zaplešite z orkestrom Bert Kaufert.

PONEDELJEK, 10. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneše, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Julija Snoje: Novejša vzgoje oblike krošnji pri dežja, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, - 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Operni koncert, 18.15 »Signalis«, 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute z ansambliom Avesen, 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 11. NOVEMBRA: 8.08 Operna matineja, 9.35 Deset minut z ansambliom JLA, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Franjo Jurhar: Uporabnost lesa zelenega bora, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... - 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Pavla Kosca, 20.00 Prodajalna melodij, 22.15 Jugoslovska glasba.

SRBETA, 12. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.25 Iz glasbenih šol, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Albin Stritar: Z postavljenja kmetijske podroja, - 12.40 Priljubljeni pevci narodnih pesmi, 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.40 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica, 20.00 vti in operne, 22.15 S festivalov javna.

ČETRTEK, 13. NOVEMBRA: 8.08 Glasbena matineja, 9.35 Lahka glasba, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Milan Rovnan: Uporab-

nost nekaterih novejših kemijskih sredstev, 12.40 Čez polja in pobočja, 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 »Posem iz mladih gric«, 14.40 Liri-

TELEVIZIJSKI SPORED

Nedelja, 9. novembra

9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Beograd)

9.30 PO DOMAČE (Ljubljana)

9.35 KMETIJSKI RAZGLEDI - O virusnih boleznih pri krompirjevih gomoljih - (Ljubljana)

10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)

10.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)

10.50 OTROSKA ODDAJA: Dogodivščine Huckeberryja Pinna (Ljubljana)

11.15 STAN IN OLIO (Ljubljana)

11.30 TV KAZIPOT (do 11.50) - (Ljubljana)

SPORTNO POPOLDNE

12.10 SEVILJSKI BRIVEC - italijanski film (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Beograd)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 MUZIKANTI - humoristična oddaja (Beograd)

21.20 VIDEOFON - (Zagreb)

21.35 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.05 TV DNEVNIK (Beograd)

Ponedeljek, 10. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

10.45 ANGLESCINA (Beograd)

11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRA. ZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)

15.40 NEMSCINA - ponovitev - (Zagreb)

15.55 ANGLESCINA - ponovitev - (Zagreb)

16.10 FRANCOSCINA (Beograd)

16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Beograd)

Torek, 11. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 RUSCINA (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRA. HRAZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)

15.40 HUŠCINA - ponovitev (Zagreb)

16.10 ANGLESCINA (Beograd)

16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DEJAVCE (Beograd)

17.45 TIKTAK: F. Bevk: PESTERNA - nadaljevanje in konec (Ljubljana)

18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)

18.25 PROPAGANDNA ODDAJA - (Ljubljana)

18.30 OZIVLJANJE PONSREČENGA PRI PRVI POMOČI - (Ljubljana)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.20 KALEJOSKOP (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 Erny Gabler: NE IMENUJ ME OČKA - drama TV Beograd (Ljubljana)

L. van Beethoven: LEONORA - uvertura št. 3 (Ljubljana)

POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo)

17.45 TV VRETEC (Zagreb)

18.00 MALI SVET (Zagreb)

18.20 ZNANOST (Beograd)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.20 TV POSTA (Zagreb)

19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Beograd)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

Sreda, 12. novembra

9.30 TV V SOLI (Zagreb)

17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Beograd)

17.45 RASTIMO - oddaja za otroke (Beograd)

18.30 PISANI TRAK (Ljubljana)

18.45 VELIKA PUSTOLOVSCINA - serijski film (Ljubljana)

19.15 NA SKLADI STEŽI - Sportna oddaja (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 ČLOVEK S KAMERO (Ljubljana)

21.35 Gioacchino Rossini: GOSPOD BRUSCHINO ali NAMISLJE NI SIN - opera (JRT) - (Ljubljana)

22.55 POROČILA (Ljubljana)

Četrtek, 13. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

10.45 ANGLESCINA (Zagreb)

11.00 FRANCOSCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)

15.40 NEMSCINA - ponovitev - (Zagreb)

15.55 ANGLESCINA - ponovitev - (Zagreb)

16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRA. HRAZBE (Beograd)

16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DEJAVCE (Beograd)

17.20 RISANKA (Ljubljana)

17.25 OBREZJE - oddaja za ital. narodnostno skupino (Ljubljana)

17.45 PRENOS SPORTNEGA DO. GODKA (Zagreb)

19.15 TORKOV VEČER: POD LIPO - I. del (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 VELIKA IMENA SODOBNEGA FILMA: Joseph Losey - Služabnik - angleški film (Ljubljana)

22.25 PLES SKOZI SVET: Spectre de la danse (Ljubljana)

22.45 POROČILA (Ljubljana)

Sreda, 12. novembra

9.30 TV V SOLI (Zagreb)

17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Beograd)

17.45 RASTIMO - oddaja za otroke (Beograd)

18.30 PISANI TRAK (Ljubljana)

18.45 VELIKA PUSTOLOVSCINA - serijski film (Ljubljana)

19.15 NA SKLADI STEŽI - Sportna oddaja (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 ČLOVEK S KAMERO (Ljubljana)

21.35 Gioacchino Rossini: GOSPOD BRUSCHINO ali NAMISLJE NI SIN - opera (JRT) - (Ljubljana)

22.55 POROČILA (Ljubljana)

Četrtek, 13. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

10.45 ANGLESCINA (Zagreb)

11.00 FRANCOSCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)

15.40 NEMSCINA - ponovitev - (Zagreb)

15.55 ANGLESCINA - ponovitev - (Zagreb)

16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRA. HRAZBE (Beograd)

16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DEJAVCE (Beograd)

21.25 KULTURNE DIAGONALE - Tri variacije na tema film (Ljubljana)

22.10 SHERANDOH - serijski film (Ljubljana)

22.35 POROČILA (Ljubljana)

Petek, 14. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

11.00 ANGLESCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb)

17.00 POLET VEŠOLSKE LADJE APOLLO 12 - prenos Mondo. vizije (Ljubljana)

17.45 NOVE DOGODIVŠČINE HUCKLEBERRYJA PINNA - serijski film (Ljubljana)

18.15 GLASBENA SOLA MOKRANJCA (Beograd)

19.00 SVET NA ZASLONU (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 MOJSTRI BESEDE NA FILMSKEM TRAKU: Julij Cesar - ameriški film (Ljubljana)

22.35 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)

POROČILA (Ljubljana)

Sobota, 15. novembra

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

13.45 PRENOS SPORTNEGA DO. GODKA (Beograd)

17.45 NARODNA GLASBA - (Beograd)

18.15 OTROCI EVROPE - mladinska oddaja (Beograd)

19.15 S KAMERO PO SVETU: Brazi - II. del (Ljubljana)

19.40 PET MINUT ZA BOLJSI JEZIK (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 SKOPJE 69 - festival zabavnih glasbe (Skopje)

21.35 REZERVIRANO ZA SMIH - (Ljubljana)

21.50 NOVI ROD - serijski film (Ljubljana)

22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)

23.00 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 POROČILA (Zagreb)

17.30 KRONKA (Zagreb)

17.45 NARODNA GLASBA - (Beograd)

18.15 OTROCI EVROPE (Beograd)

19.15 S KAMERO PO SVETU - (Beograd)

19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

16. in 17. novembra 1969 LICITACIJA pri CARINARNICI LJUBLJANA

Carinarnica Ljubljana bo prodajala 16. in 17. novembra 1969 motorna vozila in ostalo blago in to:

Avtomobile v nedeljo, 16. novembra 1969, v prostorih Solskega centra za tisk in papir Ljubljana, Pokopališka 33 od 8. ure dalje, a motorna kolesa in ostalo blago 17. novembra od 8. ure dalje v prostorih carinarnice Ljubljana, Smartinska cesta 152 a, soba 13/II.

Ogled vozil in ostalega blaga bo v petek, 14. novembra 1969 od 9. do 13. ure in v soboto dne 15. novembra od 9. do 13. ure in od 14. do 17. ure v carinarnici Ljubljana.

Ogled avtocisterne pod št. 126 je pri carinarnici Jesenice v Jesenicah.

AVTOMOBILI	ZACETNA CENA v N din
1. osebni avto ford taunus 17 m, letnik 1967, v nevoznem stanju	15.000,-
2. osebni avto peugeot Paris 404, letnik 1965, v nevoznem stanju	13.000,-
3. osebni avto ford taunus 20 M TS, letnik 1966, v voznem stanju	12.500,-
4. osebni avto volkswagen bus, letnik 1965, v nevoznem stanju	12.000,-
5. tovorni avto hanomag 3 t, letnik 1959, v nevoznem stanju	12.000,-
6. osebni avto opel kapitan, letnik 1967, karamboliran	9.500,-
7. dostavni avto volkswagen, letnik 1962, v nevoznem stanju	9.500,-
8. osebni avto ford taunus 12 M, letnik 1963 (karavan), v nevoznem stanju	8.000,-
9. osebni avto renault 16, letnik 1967, karamboliran	8.000,-
10. dostavni avto volkswagen combi, letnik 1960, karamboliran	7.800,-
11. osebni avto cadillac, letnik 1961, v nevoznem stanju	7.500,-
12. osebni avto mercedes 220 S, letnik 1956, v nevoznem stanju	7.500,-
13. osebni avto opel kadeti, letnik 1966, karamboliran	7.500,-
14. osebni avto opel rekord, letnik 1963, v nevoznem stanju	7.200,-
15. osebni avto ford taunus caravan, letnik 1963, v nevoznem stanju	6.800,-
16. osebni avto opel caravan, letnik 1962, v nevoznem stanju	6.500,-
17. osebni avto opel rekord, letnik 1965, karamboliran	6.500,-
18. osebni avto opel kadeti coupe, letnik 1967, karamboliran	6.500,-
19. osebni avto DKW Junior, letnik 1962, v nevoznem stanju	6.200,-
20. osebni avto opel rekord, letnik 1962, v nevoznem stanju	6.200,-
21. osebni avto opel caravan, letnik 1959, v nevoznem stanju	6.200,-
22. osebni avto peugeot 204, letnik 1967, karamboliran	6.100,-
23. osebni avto austin 1100, letnik 1965, karamboliran	6.000,-
24. osebni avto opel kadeti, letnik 1966, karamboliran	6.000,-
25. osebni avto opel kadeti, letnik 1963, karamboliran	5.900,-
26. osebni avto opel kadeti, letnik 1964, v nevoznem stanju	5.800,-
27. osebni avto fiat 1300, letnik 1964, v nevoznem stanju	5.800,-
28. osebni avto opel caravan, letnik 1962, v nevoznem stanju	5.800,-
29. osebni avto mercedes 220 S, letnik 1960, v nevoznem stanju	5.800,-
30. osebni avto opel rekord, letnik 1963, karamboliran	5.800,-
31. osebni avto opel rekord, letnik 1963, karamboliran	5.800,-
32. osebni avto fiat 124 A, letnik 1967, karamboliran	5.600,-
33. osebni avto opel rekord, letnik 1964, karamboliran	5.600,-
34. osebni avto mercedes 220 S, letnik 1959, v nevoznem stanju	5.300,-
35. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1964, karamboliran	5.200,-
36. osebni avto opel kadeti Caravan, letnik 1963, karamboliran	5.200,-
37. osebni avto opel kadeti, letnik 1965, karamboliran	5.000,-
38. osebni avto volkswagen 1300, letnik 1958, v nevoznem stanju	5.000,-
39. osebni avto volkswagen 1300, letnik 1958, v nevoznem stanju	5.000,-
40. osebni avto fiat 750, letnik 1967, v nevoznem stanju	4.800,-
41. osebni avto citroen ID 19, letnik 1961, v nevoznem stanju	4.500,-
42. osebni avto volkswagen 1500, letnik 1963, karamboliran	4.500,-
43. osebni avto mercedes benz 220, letnik 1964, karamboliran	4.500,-
44. osebni avto volkswagen, letnik 1959, karamboliran	4.500,-
45. osebni avto volkswagen 1300, letnik 1959, karamboliran	4.500,-
46. osebni avto volkswagen, letnik 1959, karamboliran	4.500,-
47. osebni avto ford tranzit combi, letnik 1958, v nevoznem stanju	4.200,-
48. osebni avto renault R 4 L, letnik 1968, karamboliran	4.200,-
49. osebni avto volkswagen, letnik 1956, v nevoznem stanju	4.200,-
50. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	4.200,-
51. osebni avto opel rekord, letnik 1962, v nevoznem stanju	4.200,-
52. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	4.200,-
53. osebni avto vauxhall viva, letnik 1968, karamboliran	4.100,-
54. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	4.100,-
55. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	4.000,-
56. dostavni avto combi commer, letnik 1960, karamboliran	4.000,-
57. osebni avto volkswagen 1300, letnik 1963, v nevoznem stanju	3.800,-
58. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	3.800,-

59. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	3.700,-
60. osebni avto opel kapitan, letnik 1959, karamboliran	3.500,-
61. osebni avto volkswagen, letnik 1955, v nevoznem stanju	3.500,-
62. osebni avto taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	3.500,-
63. osebni avto volkswagen, letnik 1960, karamboliran	3.300,-
64. osebni avto opel kapitan, letnik 1960, karamboliran	3.300,-
65. osebni avto opel kadeti, caravan, letnik 1963, karamboliran	3.300,-
66. osebni avto volvo 444, letnik 1957, v nevoznem stanju	3.300,-
67. osebni avto opel rekord, letnik 1961, v nevoznem stanju	3.200,-
68. osebni avto ford perfect, letnik 1956, v nevoznem stanju	3.200,-
69. osebni avto NSU Prinz, letnik 1961, v nevoznem stanju	3.200,-
70. osebni avto opel rekord, letnik 1960, v nevoznem stanju	3.100,-
71. osebni avto opel rekord, letnik 1956, v nevoznem stanju	3.100,-
72. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	3.100,-
73. osebni avto volkswagen, letnik 1961, karamboliran	3.000,-
74. osebni avto opel rekord, letnik 1958, v nevoznem stanju	2.900,-
75. osebni avto opel rekord, letnik 1963, karamboliran	2.900,-
76. osebni avto opel rekord, letnik 1959, karamboliran	2.900,-
77. osebni avto opel rekord, letnik 1956, v nevoznem stanju	2.800,-
78. osebni avto opel rekord, letnik 1956, v nevoznem stanju	2.800,-
79. osebni avto opel rekord, letnik 1962, karamboliran	2.800,-
80. osebni avto volkswagen 1300, letnik 1960, karamboliran	2.700,-
81. osebni avto moskvič, letnik 1959, karamboliran	2.500,-
82. osebni avto fiat steyr, 1800, letnik 1961, karamboliran	2.500,-
83. osebni avto opel kapitan, letnik 1956, v nevoznem stanju	2.500,-
84. osebni avto renault dauphine, letnik 1959, v nevoznem stanju	2.500,-
85. osebni avto ford taunus 17 M, letnik 1960, karamboliran	2.500,-
86. osebni avto opel rekord, letnik 1960, karamboliran	2.300,-
87. osebni avto peugeot 403 B, letnik 1961, karamboliran	2.000,-
88. osebni avto opel rekord, letnik 1959, karamboliran	2.000,-
89. osebni avto volkswagen, letnik 1960, karamboliran	2.000,-
90. osebni avto puch steyr 500, letnik 1958, v nevoznem stanju	2.000,-
91. osebni avto lloyd alexander TS, letnik 1959, karamboliran	1.500,-
92. osebni avto opel caravan, letnik 1958, v nevoznem stanju	1.500,-
93. osebni avto renault florida, letnik 1960, karamboliran	1.500,-
94. osebni avto citroen ID 19, letnik 1961, karamboliran	1.300,-
95. osebni avto volkswagen, letnik 1967, v nevoznem stanju	1.000,-

PONOVRNO NA LICITACIJI

96. osebni avto ford taunus 20 M TS, letnik 1965, karamboliran	8.500,-
97. osebni avto volkswagen, letnik 1955, v nevoznem stanju	8.800,-
98. osebni avto opel rekord, letnik 1959, v nevoznem stanju	7.900,-
99. osebni avto chevrolet, letnik 1956, v nevoznem stanju	6.100,-
100. osebni avto austin 1000, letnik 1963, karamboliran	6.000,-
101. osebni avto opel rekord, letnik 1962, karamboliran	5.800,-
102. osebni avto renault R 4, letnik 1964, karamboliran	5.800,-
103. osebni avto peugeot 403, letnik 1961, v nevoznem stanju	5.400,-
104. osebni avto gass 1201, letnik 1962, karamboliran	5.200,-
105. osebni avto opel kapitan, letnik 1962, karamboliran	5.200,-
106. osebni avto fiat steyr 1800, letnik 1961, karamboliran	5.000,-
107. osebni avto ford taunus 12 M, letnik 1963, karamboliran	4.900,-
108. osebni avto citroen ID 19, letnik 1961, v nevoznem stanju	4.500,-
109. osebni avto BMW 700, letnik 1960, karamboliran	4.300,-
110. osebni avto ford taunus 12 M, letnik 1963, karamboliran	4.200,-
111. osebni avto mercedes 190 D, letnik 1960, karamboliran	4.20

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 7. novembra - Zdenka
Sobota, 8. novembra - Bogomir
Nedelja, 9. novembra - Nevenka
Ponedeljek, 10. novembra - Andrej
Torek, 11. novembra - Martin
Sreda, 12. novembra - Emil
Četrtek, 13. novembra - Stanislav

KINIO

Brežice: 7. in 8. 10. ameriški film «Oliver», 9. in 10. 11. nemški film «Pirati s Misisipijasa», 11. in 12. 11. ameriški film «Lila».
Crnomelj: Od 7. do 9. 11. ameriški barvni film «Probleti lastnina», 11. 11. francoski barvni film «Zadelek v snehu», 13. 11. ameriški barvni film «Zlata muzičarka».
Kočevje: »Jadransko»: Od 7. do 9. 11. španski barvni film »Cena nekoga človeka», 10. in 11. 11. ameriški film »Vlake», 12. 11. ameriški barvni film »Kat. Balu», 13. in 14. 11. ameriški barvni film »Tarzan in deček iz džungle».
Kostanjevica: 9. 11. ameriški barvni film »Največja dirka okoli sveta».

Metlika: 5. in 6. 11. jugoslovanški barvni film »Brat dr. Homeras», Od 7. do 9. 11. ameriški film »Napredovanje v zaledjes», Od 7. do 9. 11. ameriški barvni film »Rasbeljeni revolverji», 12. in 13. 11. ameriški barvni film »Čudoviti svet bratov Grims».
Miriča: 8. in 9. 11. ameriški film »Oračun v podzemlju».
Mokronog: 8. in 9. 11. ameriški barvni film »Najboljši sport za moške».

Nova mesto: Od 7. do 9. 11. angleški barvni film »Lawrence Arabški», Od 11. do 13. 11. italijanski barvni film »Kakor sova podnevi».

POTUJOCI KINO NOVO MESTO: Od 7. do 11. 11. ameriški barvni film »Avanturisti».

Ribnica: 8. in 9. 11. angleški barvni film »Strešni stvari so se godile na poti v Forum».

Sevnica: 9. in 9. 11. mehiško-italijanski film »Oračun Pokosca», 12. 11. italijansko-francoski film »El-Greco v sencih inkvizicije».

Sodražica: 8. in 9. 11. angleški film »Ob štirih zjutraj».

Trebnje: 8. in 9. 11. francoski barvni avanturistični film »Fantoma», 12. 11. ameriški kavbojski film »Jezdci somrak».

Novembrsko vreme v pregovorih

Ce na mrtvih dan deži, vreme po snegu diši. — Kakršno vreme na Lenarta kane, tako vse do božiča ostane. — Kadar Martin oblake preganja, nastanovitna se zima oznanja. — Sonce na Martina — pred durmi huda zima. — Ce na Cecilijo grmi in treska, bo ob letu žita kot peska. — Katarina nam ne laže: po sebi prosinca vreme kaže. — Sneg na Andreja — je polju slaba odeja.

LUNINE MENE:

9. 11. ☉ ob 23.11
16. 11. ☾ ob 16.45
24. 11. ☽ ob 00.54

maloglasni

SLUŽBO DOBI

GOSPODINJSKO POMOČNICO — sprejemno takoj, Gospodinjstvo popolnoma avtomatizirano, centrarno ogrevanje, lastna soba, ugodni pogoji. Lahko te tudi začeta. Ponudbe na naslov: Inž. Frano Mertik, Ljubljana - Polje 10/XCII.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k slovenski družini v Švici. Ponudbe s sliko in kratkim življenjepisom pošiljate na naslov: Angela Rozman, Ljubljana, Cufarjeva 3/1.

DEKLE za pomoč v gospodinjstvu, lahko začeta, dobi zaposlitev v 3-školski družini. Po želji možnost za večerno delanje. Pismene ponudbe na: Eva Puntar, Ljubljana, Trdinova št. 7/II.

HISNA POMOČNICA dobi takoj službo. Plača dobra. Predstavila se osebno ali pismeno: Marija Černe, Brežice, Zakot 39.

SPIRNEMO pokrovskega vajenca z dokončano osemletko. Vsa okroba v hiši. Pokorna Slivnik, Brežice.

SLUŽBO ISCE

VZAMEM otroke v varstvo. Vanja Nikolčič, Zagrebška 27, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM STANOVANJE v Sentjurju pri Mirni peči. Naslov v upravi lista (2111/89).

ISCEM opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2114/89).

ODDAM kletno sobo in kuhinjo. Pogoji plačano za dve leti naprej. Naslov v upravi lista (2122/89).

ODDAM opremljeno sobo v centru Novoga mesta. Naslov v upravi lista (2128/89).

OTREMLJENO SOBO mudim študentski za delno pomoč v popoldanskem času. Naslov v upravi lista (2125/89).

MOTORNA VOZILA

PRODAM dostavni avto volkswagen. Cena 8.500 din. delno vzamem tudi ček. Jože Bojanc, Volčičeva 7, Novo mesto.

PRODAM zastavo 600 D v brezhibnem stanju. Kočevje, Irtovska 16.

PRODAM traktor ferguson 35, osnovno tritorsko kiper prikolico, dvoosni Fergusonov plug in motorno kosilnico. Lokar, Duga 1, Sentrupart.

AVTO »SKODO», letnik 1965, v odličnem stanju takoj prodam. (Nove gume Michelin.) Marija Černe, gostilna Brežice — Zakot 39.

PRODAM Tam 4500 kazonar v generalnim motorjem. Naslov v upravi lista (2132/89).

PRODAM

PRODAM gnojni koš in več naravnih kosov. Avsec, Smolnja vas 48, Novo mesto.

KOTEL za žganjakuho (50 l), nov, za 2 cesti, poceni prodam. Ogled in informacije: Gostilna Osočnik, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen otroški športni voziček. Cena po dogovoru. Karolina Mišičič, Ribnica št. 84/b na Dolenjskem.

PRODAM polavtomatski pralni stroj. Hermuna Janjovc, Zabja vas 18, Novo mesto.

UGODNO prodam rabljeno spalnico. Naslov v upravi lista (2101/89).

PRODAM nekaj lesa za očetje in betonskih blokov po nižji ceni. Polde Lamut, Mestne nišve blok 1, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM rabljen avto fiat 750. Stevo Kapočič, Gornje Pokuplje, ž. postaja Mali Rijavac.

POSEST

PRODAM leseno stavbo v dobrem stanju 6x10 m, pokrito s strešno oplako, po ugodni ceni. Ogled in informacije: Gostilna Kozina, Prigorica pri Ribnici.

PRODAM stavbno parcelo v bližini tovarne »ISKRA«, Semič, po nizki ceni. V bližini vodovod ter elektrika. Naslov v upravi DL (2119/89).

PRODAM majhno posestvo s takoj vseljivo hišo, gospodarskim poslopjem in orodjem ter poplajem vodne žage venciljanke s opremo. Orehovica 4, Sentjerna.

PRODAM vinograd s samo cepjenim trto v Hrudi pri Stopičah. Dostop možen z avtom. Družina Kastelec, Sentjošt 10, Stopiče.

PRODAM ZIDANICO z vinogradom in vrtoem v bližini Semiča. Pismeno za vikend. Informacije: Jože Maleček, Mestne nišve, n. h., Novo mesto, ali Anton Kosć, Podbrežje 1, Semič.

PRODAM stanovanjsko stavbo, višokoptilčno, podkleteno, takoj vseljivo, z 62 a zemlje. Ogled in naslov: Fanika Mokotar, Sp. Lžbna 4, Krško.

PRODAM gospodarsko poslopje — siladišče, primerno za manjša delavnica ali garaže (prostorina 800 m²) in njivo (14 arav), primerno za 2 gradbenj parceli ob cesti v Gočni vasi. Zore, Zagrebška 9, Novo mesto.

ODDAM v največ stanovanje s nekaj zemlje ter prodam za eno vov sena, hladilnik (se garantira), skoraj novo moško kolo in moped. Martin Lampeš, Čelajče 14, Mirna peč.

PRODAM posestvo (2 ha 40 arav zemlje), hišo gospodarskim poslopjem v Smarjeti pri Novem mestu, zraven avtomobilske postaje. Poljeva se pri Franzu Medletu v Smarjeti 18.

RAZNO

IVANKA ZAJC, roj. Per, Sp. Lakeno 12, Mokronog prošim, da mi tista dva mlajša možka, ki sta se nahajala dne 16. avgusta 1969 (na sedmih dan) v gostilni Dou v Mokronogu in sta mi povedala za dežnik, kteroga sem iskala, sporočila svoja naslova. Vse stroške s tem v zvezi povrnem.

BOLEZNI JETER (zlatenico, vnetja) zdravi rogaški DONAT vrolec. Posvetujte se z zdravnikom, DONAT pa dobite v Novem mestu pri STANDARDU (MERCATORJU), HMELEJNKU in pri DOLENJKI.

CE IZHIRATE poročna prstane, potem se oglašite pri slatariju Otmarju Zidaricu v Gosposki 6, Ljubljana, ki opravlja tudi vsa druga matarska dela!

ISCEM GARAZO za čig sino v bližini Prešernovega trga v Novem mestu. Tr. Vid. Prešernov trg 2, Novo mesto.

ČESTITKE

Vsem svojini sodelavcem v Ruschaimu (ZRN) želimo veliko uspehov — Frane Ponikvar, Ribnica št. 49.

Dragemu bratu Martinu Vidmarju, ki živi v Kanadi, za njegov praznik obilo sreče in zdravja, enako njegovim družini, želijo mama, brat Franci in sestra Dragica z družinama; Romanček pa pošilja botičku koš poljubčkov.

PREKLECI

Alojzija Hrovatič, Ger. Lakovince 5, Novo mesto, prepovedujem hojo in napajanje živine po travniku in v potoku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

ZAHVALJE

Ob nesadni izgubi nepozabnega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

LEOPOLDA KASTELCA iz Ivanje vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji pomagali v težki bolezni, zdravnikom in ostalemu osebju pljučnega oddelka novomeške bolnice, kolektivni tovarne BETI, tov. obratovodji za pomoč in tople besede, sodelavkam in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.
Zalujoč oče z družino

Planinsko društvo Novo mesto je prispevalo o namesto venca pokojnemu Romanu Kobeta organizaciji RK 100 din Priročna hvala!

Za vedno nas je zapustila naša dobra teta

FRANČIŠKE MAROLT

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali venec in ovetje, nam jerikli sozolja in jo v tako lepem številu spremlili na zadnji poti.
Zalujoči: svakinja, nečakinje in nečaki z družinami ter drugo sorodstvo
Stranska vas, 31. 10. 1969

Prav je, da zveste :

DOLENJSKI LIST in z njim vse najnovejše vesti iz domačih krajev, ki vas vedno znova najbolj zanimajo! Če morda še niste poravnali polletne naročnine, vas prosimo, da izpolnite svojo obveznost do domačega časnika čimprej — kajti samo plačana naročnina vam jamči redno dostavo lista na dom — Pozdravlja vas

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREČ

Trčenje z rudniško lokomotivo

30. oktobra zvečer je voznica osebnega avtomobila Neža Koprivic iz Brestanice vožila iz Brestanice proti Gorici in na neavtoriziranem železniškem prelazu spreletela semafor. Zapeljala je na progo v trenutku, ko je s Senovega pripeljala rudniška lokomotiva. Prišlo je do trčenja. Na avtomobilu je nastalo za 2.500 dinarjev škoda.

Mopedista so odpeljali v bolnišnico

31. oktobra popoldne je Jože Butkovič iz Brestanice vozil z osebnim avtom iz Restanja proti domu. Naproti je privozil mopedist Vladimir Šoštarič iz Mrčnih sol in na blagem levem ovinku zadel v blatnik osebnega avtomobila ter padel. Pri tem si je zlomil levo nogo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Na vozilih je škoda za okrog 300 dinarjev. Mopedist je vozil brez ustreznega vozniškega potrdila.

Trčenje v vasi Blatno

1. novembra ob 2.30 ponoči je Jože Pšenčnik iz Pišec vozil z avtom iz Globokoga proti Pišecam. V Blatnem se mu je na ovinku po sredini ceste pripeljal naproti z osebnim avtom Mihael Koojran iz Sivoča, da sta trčila. Na avtomobilih je za okrog 15.000 dinarjev škoda.

Vožnja s tujim mopedom se je slabo končala

1. novembra zjutraj je mopedist Stanislav Bartol iz Krškega pripeljal po srbski cesti iz Libeta na cesto II. reda in se zletel v mopedista Jožeta Šuščiča iz Dolenje vasi, ki je vrazil po prednosti na cesti proti Brezicam. Šuščič je bil lažje poškodovan. Bartol je vozil brez potrdila o značaju cestnoprometnih predpisov in s tujim mopedom.

Nesreča v križišču

1. novembra popoldne sta na križišču Prešernove, Dobrovske in Ceste prvih borov v Brezicah trčila mopedist Franc Piltaver iz Krške vasi in voznik osebnega avtomobila Martin Čerjak iz Orca, ki je izsiljeval prednost. Mopedist je dobi prasto po obrabi. Na vozilih je za okrog 700 din škoda.

Nesreča voznika brez vozniškega dovoljenja

1. novembra popoldne se je pripetila nesreča na cesti Rakca-Zameško. Leon Skender iz Gmajne se je z osebnim avtomobilom peljal proti Zameškemu, kjer ga je zaradi neprimerne hitrosti zadelo zanesajo, da je zadel 11-letnega kolearja Darka Pakla iz Cirja in ga poškodoval, nato pa je avto zaneslo v jarek. Pr. nesreči sta se lažje poškodovali Skenderovi sopoltnici, na avtomobilu pa je škoda za okrog 10.000 dinarjev. Skender je vozil brez vozniškega dovoljenja.

Mopedist je privozil po sredini

2. novembra popoldne sta na cesti Senovo-Mali Kamen trčila mopedist Drago Kozole s Mlega Kamna in voznik osebnega avto-

mobila Stanko Moraša iz Polja. Mopedista so zaradi težjih poškodb odpeljali v novomeško bolnišnico. Vozi je brez potrdila o značaju cestnoprometnih predpisov. Na vozilih je za okrog 3.500 dinarjev škoda.

Vel. Gaber: zbil je je po tleh

V nedeljo popoldne se je peljal proti postaji Peter Sever iz Velikega Gabra, na mopedu pa je imel tudi svojo mater Marijo. Naproti jima je prišla Ana Lavriha iz Zubine. Mopedist je zbil Ano po tleh, pa tudi sam s sopoltnico se je prevrnil na cesto. P. Sever in A. Lavriha sta bila hujše poškodovana in so ju odpeljali v Lovnoško bolnišnico. Na mopedu je škoda za 200 dinarjev.

Mokro polje: zadel drevo

2. novembra popoldne je v cesti pri Dolnjem Mokrem polju zaneslo osebni avtomobil, ki ga je vozil Anton Kastelec iz Zabje vasi. Vozilo je zadelo drevo. Poškodovana se je voznikova žena Marija, da so jo morali odpeljati v bolnišnico. Škoda je za okrog 8.000 din.

Gabrje: z avtom v jarek

Zadnjega oktobra zvečer se je v Gabrju prevrnil v 3 metre globok jarek avtomobil, ki ga je vozil Ivan Mrak iz Šalke vasi. Škoda so ocenili na 3.000 din.

Novo mesto: na prehodu podl otroka

Novomešan Adolf Nahtigal je 31. oktobra popoldne na prehodu za pešce na Ljubljanski cesti v Novem mestu podaril 7-letnega Antona Zlačiča, učenca prvega razreda osnovne šole »Katja Rupena«. Na srečo se dečku ni pripetilo kaj hujšega.

Medvedjek: vrglo ga je s ceste

Srečko Kristof iz Banjaluke, ki je začasno na delu v Nemčiji, je 29. oktobra zjutraj pri Medvedjeku z osebnim avtomobilom zapeljal s ceste 10 m po nasipu. Njemu ni bilo skoraj nič, škoda pa so ocenili na 12.000 din.

Dolenjske Toplice: avtomobil se je prevrnil

Martin Gradišar iz Dolenje Neauške vasi se je 28. oktobra pri gasilskem domu v Dolenjskih Toplicah zaradi neprimerne hitrosti prevrnil z osebnim avtomobilom. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Gradišče: s »škodo« z mokre ceste

Novomešan Franc Zaman se je 27. oktobra zvečer peljal z osebnim avtomobilom s škoda v Dolenjske Toplice. Pri Doljem Gradišču je avtomobil s mokre ceste zaneslo na poljsko pot. Vse so je zgodilo v gosti megli. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Dobrava: z mopedom med pešce

Franc Vovko iz Drame je 2. novembra popoldne s mopedom Dobrava zapeljal med pešce in podrl Karla Brajčiča.

Umri je naš oče in moč

NIKO ŠTUBLAR

upokojenec NOB in posestnik v vasi Bedenj

Pogreb bo v četrtek popoldne v Adlešičih

Zalujoča žena Ana, sinova Tone in Jože z ženo, hčerke Tinka Cerjanec, Milena in Slava Bašič

Adlešiči, Ljubljana, ZR Nemčija, Kanada

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferencie SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKO ODBOR: Tona Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Bja Bačar, Slavko Doki, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo, Jožica Tepey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačilna je vnaprej — Za inozemstvo 62.50 novih dinarjev (6.250 Sdin) os. 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 621-4-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (088) 21-297 — Nenaročnih rokovnikov in fotografij se vračamo — Tiskna OGIP »Delos« v Ljubljani